

บทที่ 4

การประชุมใหญ่ที่นำโดยแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)

แดงทั้งแผ่นดิน : เมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2553 จนถึงวันที่ 19 พฤษภาคม

พ.ศ. 2553

4.1 บทนำ

ในส่วนนี้จะพิจารณาการประชุมใหญ่ภายใต้การนำของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) แดงทั้งแผ่นดิน หรือ นปช.แดงทั้งแผ่นดิน ที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2553 ถึงการประกาศยุติการประชุมในวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 เพื่อทำความเข้าใจลักษณะรูปแบบขององค์กรของ นปช.แดงทั้งแผ่นดิน อันเกิดจากการก่อตัวและพัฒนาดังได้กล่าวไปแล้วในบทก่อน โดยบทนี้จะศึกษาผ่านปฏิบัติการทางการเมือง คือ การประชุมใหญ่ ผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างแกนนำ ผู้เข้าร่วม พันธมิตรหรือผู้สนับสนุน ฝ่ายต่อต้านและรัฐบาล โดยจะแบ่งการอธิบายเนื้อหาเป็นสองส่วน คือ ส่วนแรก อธิบายปรากฏการณ์ตามลำดับเวลาที่ นปช.แดงทั้งแผ่นดินเคลื่อนไหว และมีปฏิสัมพันธ์กับฝ่ายต่างๆ โดยแบ่งเป็นช่วงๆ ยึดตาม "ระยะพัก ระยะต่อสู้" เป็นหลัก แต่ก็จะมีส่วนของเหตุการณ์เฉพาะที่สำคัญ อาทิเช่น ช่วงการเตรียมการประชุม การเจรจา คือ วันที่ 28-29 มีนาคม วันที่ 10 เมษายน ช่วงที่มีเหตุการณ์ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ในวันที่ 29 เมษายน และช่วงที่แกนนำพยายามหาข้อสรุปเพื่อยุติการประชุม จนเข้าสู่ช่วงสุดท้ายที่รัฐบาลตัดสินใจใช้กำลังเข้าสลายการประชุม ซึ่งมีเงื่อนไขเฉพาะนอกเหนือจากการจำแนกช่วงเวลาตามลักษณะดังกล่าวประกอบด้วย ส่วนต่อมา จะเป็นการสรุป

4.2 การเตรียมการก่อนการประชุมใหญ่

ก่อนที่จะมีการประชุมใหญ่ เมื่อการเคลื่อนไหวของ นปช.แดงทั้งแผ่นดินถึงจุดที่แกนนำพบว่า มีข้อจำกัดในการแบ่งงานกันทำ ที่เดิมมีเพียงตำแหน่งประธาน โฆษก และที่ปรึกษา โดยแกนนำส่วนที่เหลือดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการ จึงได้มีการแบ่งหน้าที่ให้เฉพาะเจาะจงลงไปเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจตามสถานการณ์มากขึ้น (ธิดา ถาวรเศรษฐ, สัมภาษณ์, 8 มีนาคม 2553) โดยแบ่งเป็นฝ่ายต่างๆ ได้แก่ ฝ่ายกฎหมาย ฝ่ายต่างประเทศ ฝ่ายสร้างแนวร่วม ฝ่ายสันติวิธี ฝ่ายรักษาสปอตภัย และฝ่ายมวลชน เป็นต้น ซึ่งฝ่ายมวลชนแบ่งเป็น 6 พื้นที่รับผิดชอบและแต่งตั้งแกนนำส่วนกลาง เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับแกนนำส่วนภูมิภาคตามสภาพการทำงานในพื้นที่ที่เป็นจริง มีหน้าที่รับฟังปัญหาและช่วยด้านการบริหารจัดการต่างๆ โดยเขตกรุงเทพและปริมณฑล มีแกนนำ คือ เหวง โตจิราการ ก่อแก้ว พิรุณทอง วรวิทย์ วิษัยดิษฐ์ ภาคอีสานมีแกนนำ คือ นิธิติ ลิ้นรุไพร สุภรณ์ อุตถาวงค์ ขวัญชัย สารคำ ภาคเหนือมีแกนนำ คือ

ไวพจน์ อาภรณ์รัตน์ ประแสง มงคลศิริ นาวัน บุญเศรษฐ์ ภาคกลางมีแกนนำ คือ อริสมันต์ พงษ์เรืองรอง พายัพ ปันเขต วรชัย เหมะรังษี เสรีชัย สมหวัง อักษราศรี ภาคใต้มีแกนนำ คือ วิภูแถลง พัฒนภูมิไทย จรัล ดิษฐาอภิชัย (นิสิต สิ้นฤดูใบไม้ร่วง, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2553) และตำแหน่งโฆษกต่อมาได้เปลี่ยนเป็นตำแหน่งเลขาธิการ โดยมี ณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ รับหน้าที่นี้

การประชุมเคลื่อนไหวกว้างใหญ่ในครั้งนี้นักกล่าวให้เหตุผลในเรื่องที่มาของการประกาศระดมผู้เข้าร่วมชุมนุมจำนวนหนึ่งล้านคนว่า

"คือหนึ่งล้านคนเนี่ยนะ เริ่มต้นจากสมาชิกพรรคไทยรักไทยที่ตัวเลขมากที่สุด 19 ล้านเสียงเริ่มต้น มาตัวเลขที่สองคนที่โหวตNoร่างรัฐธรรมนูญ 50 ที่สิบล้านคน แล้วค่อยมาอีกตัวเลขที่น้อยลงก็ได้คืออีกห้าล้าน อย่างต่ำ10% ก็ห้าแสน คิดว่าเป็นไปได้ไหม? ถ้าห้าแสนก็หนึ่งล้านบวกขึ้นต้องบวกขึ้น20%ของห้าล้านก็หนึ่งล้าน" (ธิดา ถาวรเศรษฐ์, สัมภาษณ์, 8 มีนาคม 2553)

ส่วนความเหมาะสมและความจำเป็นที่ต้องเลือกช่วงเวลาของการชุมนุมเป็นช่วงเวลานี้ ธิดา ถาวรเศรษฐ์ กล่าวว่า

"การต่อสู้เป็นภววิสัย ก็มีคนตั้งคำถามว่าทำไมไม่อยู่ไปนานๆ ถ้าถามอาจารย์ส่วนตัวนี้ อาจารย์ไม่เดือดร้อนอะไร อาจารย์ก็อยากทำโรงเรียนไปเรื่อยๆ จนกระทั่งคนมันเก่ง แต่ในความจริงมันไม่ได้ มันก็เหมือนคนมีค่ายมวล์ นักมวยมันก็ต้องขึ้นเวที คุณไม่ชกบ้างหรือ แล้วคุณจะบอกช้อมไปเรื่อยๆมันเป็นไปได้ยังไง แล้วอีกอย่างสามปีเนี่ยดยึดเยื้อนะ ไม่เคยมีการต่อสู้อะไร ยึดเยื้ออย่างนี้ มันก็ต้องมีการต่อสู้เป็นยกๆ เพราะฉะนั้นมันเป็นภววิสัยที่จำต้องเป็น" (ธิดา ถาวรเศรษฐ์, สัมภาษณ์, 8 มีนาคม 2553)

"เราจะต้องเคลื่อนไหวขนตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน แล้วดูคำขวัญ "ยุบสภาคืนอำนาจให้ประชาชน" พวกรัฐบาลอำมาตย์เพราะมีรัฐบาลอำมาตย์จึงเป็นเป้าหมาย แล้วยุบสภาตั้งมาก่อนตั้งนานนี่คือเป้าหมายเฉพาะหน้าเขียนมาตั้งนาน แปลว่าอะไรเดือนพฤศจิกายนเราก็ต้องโค่นรัฐบาลอำมาตย์ แต่ที่นี้บางคนบอกว่าใกล้ธันวา เดือนน่าจะรอให้หลังปีใหม่ พอปีใหม่บอกหลังตรุษจีน พอเลยตรุษจีนคราวนี้คุณไม่มีข้อแก้ตัวแล้ว มวลชนบอกอย่าเลื่อนนะ เป็นการล่าแดง กำลังให้กลุ่มอำมาตย์รู้ว่าประชาชนคิดยังไง แพ้ก็ไม่มีไร อย่างมากก็จับพวกเราเข้าคุก แต่เราอย่าทำให้มันผิด (กฎหมาย-ผู้วิจัย) ก็แล้วกัน ประชาชนต้องล่าแดงกำลังไปเรื่อยๆ" (ธิดา ถาวรเศรษฐ์, สัมภาษณ์, 8 มีนาคม 2553)

ด้านการเตรียมความพร้อมการชุมนุม จรัล ดิษฐาอภิชัย กล่าวว่า

“การเตรียมแล้วก็วางแผนครั้งนี้ผ่านการขบคิดแล้วก็วางแผนเกือบทุกประเด็น แทบไม่มีประเด็นไรเหลือแล้ว แต่มีประเด็นเดียวเท่านั้นแหละที่ยังคิดกันไม่ออกว่าจะเอาชนะยังไง ซึ่งเป็นประเด็นสุดท้าย จึงยังเป็นปัญหาสำคัญที่ยังคิดไม่ออกว่าจะชนะยังไง” (จรัล ดิษฐาอภิชัย, **สัมภาษณ์**, 2 มีนาคม 2553) และการประเมินคาดการณ์ของแกนนำส่วนหนึ่งมีความรู้สึกไปในทิศทางที่การชุมนุมครั้งนี้ว่า ไม่น่าจะใช้เวลาเกินกว่าหนึ่งสัปดาห์ (ประชาไท, 10 มีนาคม 2553: ออนไลน์)

ด้านการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์อันไม่พึงประสงค์ที่อาจเป็นการก่อวินาศกรรม การชุมนุม มีแนวร่วมที่ใกล้ชิดกับนปช.แดงทั้งแผ่นดินช่วยทำหน้าที่ โดยมีการเปิดตัวศูนย์ข่าวสื่อประชาธิปไตย หรือ DNN โดยมี สมยศ พุกฆาเกษมสุข บรรณาธิการ นิตยสารวอยซ์ ออฟ ทักษิณ และอดีตแกนนำนปช.รุ่น 2 เป็นประธาน เพื่อใช้เป็นศูนย์รับแจ้งเหตุ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งประสานงานในการชุมนุมใหญ่ที่นำโดยนปช.แดงทั้งแผ่นดินและทางศูนย์แถลงว่าเป็นการเตรียมการระหว่างการชุมนุมวันที่ 12-21 มีนาคม พ.ศ. 2553 (ประชาไท, 10 มีนาคม 2553: ออนไลน์) ซึ่งศูนย์ดังกล่าวมีความใกล้ชิดกับนปช.แดงทั้งแผ่นดินอย่างมาก อันสะท้อนว่านปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ได้มีเจตนาที่จะให้มีการชุมนุมยืดเยื้อตั้งแต่ต้น สอดคล้องการให้สัมภาษณ์ถึงการเตรียมการชุมนุมในส่วนต่างๆของแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินหลายคนในช่วงเวลานี้ แต่อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าการชุมนุมในครั้งนี้มีมาตรการเตรียมการเคลื่อนไหวไว้ระดับหนึ่ง อันเนื่องมาจากเรียนบทเรียนความผิดพลาดจากการชุมนุมเดือนเมษายน พ.ศ.2552

สำหรับการเตรียมการชุมนุมในพื้นที่ต่างจังหวัดมีการระดมทุนภายในกลุ่ม เพื่อหาเงินเป็นกองทุนมาช่วยการเคลื่อนไหว แต่ละกลุ่มก็จะมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไป อาทิเช่น การจัดโต๊ะจีนระดมทุน ได้แก่ จังหวัดกระบี่ (มติชน, 8 มีนาคม 2553: 15) จังหวัดพะเยา เป็นต้น การจัดผ้าป่าระดมทุน ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ (มติชน, 9 มีนาคม 2553: 9) จังหวัดลำปาง (innnews, 7 มีนาคม 2553: ออนไลน์) จังหวัดน่าน (ผู้จัดการ, 11 มีนาคม 2553: ออนไลน์) จังหวัดนครพนม (innnews, 8 มีนาคม 2553: ออนไลน์) เป็นต้น การรับบริจาค ได้แก่ จังหวัดสงขลา (มติชน, 8 มีนาคม 2553: 15) เป็นต้น

เมื่อถึงช่วงเวลาก่อนการชุมนุมเคลื่อนไหวจะเริ่มขึ้น มีการสร้างภาพการเคลื่อนไหวครั้งนี้ในด้านที่เป็นผลเสียต่อขบวนการจากสื่อในเครือข่ายผู้จัดการและฝ่ายรัฐบาล อาทิเช่น การกล่าวหาที่มีการเตรียมเสื้อแดงที่เคลื่อนไหวได้ดินเพื่อก่อการร้าย เป็นต้น อีกทั้งยังใช้วิธีการพยายามสกัดกั้น คือ รัฐบาลมีความพยายามสกัดไม่ให้รถบัสมารับการนำผู้ชุมนุมเข้ามาชุมนุม แต่นปช.แดงทั้งแผ่นดินได้พยายามแก้ข้อกล่าวหาโดยเน้นย้ำแนวทางนโยบายของนปช.แดงทั้ง

แผ่นดินโดยเฉพาะเรื่องสันติวิธี และพลิกเพลงสถานการณ์โดยประกาศว่าผู้เข้าร่วมชุมนุมจะเดินทางมาโดยรถส่วนตัวแทน ต่อมารัฐบาลจึงแถลงสั่งห้ามรถอีแต่นเข้ามาวิ่งบนถนนหลวงและจะเตรียมรถยกมายกรถส่วนตัวของผู้ชุมนุมกรณีจอดขัดขวางการจราจร รวมทั้งมีการตั้งด่านสกัดตลอดเส้นทางที่ผู้ชุมนุมจะเคลื่อนขบวนเข้ามาชุมนุมในพื้นที่กรุงเทพมหานครด้วย

4.3 การเคลื่อนไหวยุทธวิธีวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2553 - วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2553

เมื่อเข้าสู่ช่วงการชุมนุมเคลื่อนไหวยุทธวิธี การเคลื่อนไหวยุทธวิธีไม่เป็นทางการเริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2553 เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เข้าร่วมชุมนุมผ่านการเรียกขวัญกำลังใจด้วยการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาพราหมณ์ โดยใช้พื้นที่ภายในกรุงเทพมหานครรวมตัวกันทั้งหมด 6 จุด ได้แก่ 1.วงเวียนหลักสี่ 2.อนุสาวรีย์พระเจ้าตากสินมหาราช วงเวียนใหญ่ 3.สนามกีฬาไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง 4.สวนลุมพินี 5.แยกบางนา 6.ทุ่งสองห้อง (คม ชัด ลึก, 12 มีนาคม 2553: 3) ส่วนแกนนำ คือ ณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมข่าวสารและรายงานสถานการณ์อยู่ที่โทรทัศน์สถานีประชาชน (People Channel) จากการคาดการณ์ของตำรวจนครบาลว่ามีผู้เข้าร่วมการเคลื่อนไหวยุทธวิธีร่วมกับนปช.แดงทั้งแผ่นดินในวันนี้มีประมาณ 6,500 คน (ประชาไท, 12 มีนาคม 2553: ออนไลน์) ซึ่งจากการสังเกตและสอบถามผู้เข้าร่วมการเคลื่อนไหวยุทธวิธีส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง

ส่วนอีกด้านหนึ่งของการเคลื่อนไหวยุทธวิธีในวันที่ 12 มีนาคม รูปแบบการระดมผู้คนและลักษณะการเดินทางของผู้ร่วมชุมนุมจากต่างจังหวัดก่อนที่จะถึงกำหนดการชุมนุมใหญ่อย่างเป็นทางการที่ได้ประกาศไว้ คือ วันที่ 14 โดยให้เริ่มออกเดินทางในวันนี้ จรัล ดิษฐาอภิชัย อธิบายว่า

“ยุทธศาสตร์วันที่ 12 คือ ทำให้เกิดแรงสะท้อนเหมือนกับแผ่นดินไหว มากันทุกทิศทุกทาง เราจะรวมเป็นจุดๆ เพราะเราคาดว่าเราอาจถูกสกัด และเราต้องการให้เกิดภาพการไหลมาทุกสาย มากันทุกทิศทุกทาง” (จรัล ดิษฐาอภิชัย, สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2553)

“วันที่ 12-13 การเคลื่อนเข้ามามันเป็นยุทธวิธีนะ เป็นเรื่องยุทธวิธีมันไม่ใช่เรื่องการเดินทาง เราจึงบอกแกนนำต่างๆ Concept คือการเคลื่อนกำลังพลเป็นยุทธวิธี เป็นรูปแบบการต่อสู้หนึ่ง ไม่ใช่การนำคนมา ไม่ใช่การเดินทางเข้ากรุงเทพเหมือนเมื่อก่อน คอยดูวันที่ 13 รถปิดกั้นปิดตงคือมาแบบ คือน้ำท่วมมาเหมือนแม่น้ำ เหมือนสายน้ำ เหมือนรถม้าศึก” (จรัล ดิษฐาอภิชัย, สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2553)

ปรากฏออกมาในวันเคลื่อนไหวยุทธวิธีมีตัวอย่างรายงานจากสื่อมวลชนเกี่ยวกับการเตรียมตัวเดินทางเข้ามาร่วมชุมนุมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร (คม ชัด ลึก, 12 มีนาคม 2553: 15)

โดยผู้ชุมนุมได้เตรียมการตามลักษณะการเตรียมการที่แกนนำส่วนกลางได้ประเมินและชี้แจงไว้ก่อนหน้านี้แล้ว ว่าผู้ชุมนุมมีการเตรียมการพร้อมสำหรับ 1 สัปดาห์ (ประชาไท, 10 มีนาคม 2553: ออนไลน์) และมีการให้ภาพการเคลื่อนขบวนตามที่จรัลกล่าวไว้ จากภาคอีสานโดยแกนนำกลุ่มเสื้อแดง 19 จังหวัดภาคอีสานว่า มีวิธีการแบ่งสายการเดินทางออกเป็น 4 สายเป็นขบวนคาราวานตามเส้นทางการเดินทางเข้ามาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยจังหวัดที่อยู่ไกลก็จะออกเดินทางมาก่อนเพื่อมารวมกับจังหวัดต่อมา ซึ่งรอสมทบเพื่อเตรียมออกเดินทางไปกับขบวน เมื่อพบกันแล้วจึงร่วมเดินทางออกไปพร้อมกันเป็นเส้นทางเดียวกันและจากทั้ง 4 สายก็จะมารวมเป็นจุดเดียวที่ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาพักค้างคืนหนึ่งคืน แล้วเดินทางเข้ากรุงเทพมหานครพร้อมกัน ส่วนภาคอื่นๆก็มีลักษณะเดียวกัน โดยรถยนต์ที่บรรทุกผู้ร่วมชุมนุมมานั้นได้มีการติดธง และมีรถเครื่องเสียงเป็นรถนำขบวนของแต่ละจังหวัดด้วย นอกจากนั้นยังมีการเตรียมรถเสบียง รถอะไหล่ และรถพยาบาลคอยอำนวยความสะดวกระหว่างเคลื่อนกำลังด้วย (คุณโอ(นามแฝง), สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์, 20 กรกฎาคม 2553)

การเคลื่อนขบวนในรูปแบบตามที่แกนนำส่วนกลางได้ประสานไปยังแกนนำส่วนภูมิภาค เพื่อต้องการให้เคลื่อนพลเหมือนกองทัพแล้วจำนวนรถที่มากจะทำให้การจราจรกรุงเทพมหานครเป็นอัมพาตเพื่อแสดงพลัง ซึ่งในความเป็นจริงก็ประสบปัญหาในทางปฏิบัติจริงด้วย กล่าวคือ ผู้ชุมนุมจำนวนหนึ่งไม่เข้าใจจุดประสงค์ของการเคลื่อนไหวในลักษณะนี้ว่าเป็นยุทธวิธี จึงมีการแตกขบวน มีการล่วงหน้าไปก่อนเพื่อต้องการไปให้ถึงที่หมายโดยเร็ว การไปทางลัดโดยให้เหตุผลว่าเกรงว่าจะถูกเจ้าหน้าที่รัฐสกัด เป็นต้น เนื่องจากจำนวนคนมีมากและหลากหลาย ซึ่งบางจังหวัดผู้ที่ต้องการไปร่วมชุมนุมมีจำนวนมากแต่จำนวนยานพาหนะไม่พอเพียงหลังจากนั้นแกนนำจังหวัดบางจังหวัดจึงหาทางแก้ไขปัญหานี้โดยจัดหาสถานที่ให้มีการชุมนุมภายในจังหวัด โดยมีจอโปรเจ็คเตอร์ขนาดใหญ่ฉายภาพเวทีปราศรัยจากส่วนกลาง เพื่อให้ผู้ชุมนุมมีพื้นที่ในการแสดงออกทดแทนที่แกนนำไม่สามารถนำมาร่วมชุมนุมในกรุงเทพมหานครได้ทั้งหมด (คุณโอ(นามแฝง), สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์, 20 กรกฎาคม 2553) โดยจังหวัดที่นำร่องปรากฏการณ์นี้อยู่ที่ภาคอีสาน คือ จังหวัดขอนแก่น (ไทยรัฐ, 15 มีนาคม 2553: 19) เมื่อมีปรากฏการณ์ชุมนุมในตัวจังหวัดนำร่องจากจังหวัดหนึ่งส่งผลให้จังหวัดอื่นๆนำไปดำเนินการในลักษณะเดียวกันอีกหลายจังหวัด ซึ่งผู้ชุมนุมเหล่านี้เองที่คอยสับเปลี่ยนกำลังพลเข้ามาร่วมชุมนุมในกรุงเทพมหานครเมื่อณ.แดงทั้งแผ่นดินประกาศชุมนุมยึดเยื้อในช่วงเวลาหลังจากนี้

ส่วนสถานที่ชุมนุมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้มีการลงมือจัดเตรียมพื้นที่ชุมนุมในวัน 13 มีนาคม พ.ศ. 2553 โดยใช้บริเวณเชิงสะพานผ่านฟ้าเป็นที่ตั้งเวทีใหญ่ แล้วขยายพื้นที่โดยรอบ คือ ถนนราชดำเนินตั้งแต่ลานพระบรมรูปทรงม้าจนถึงสนามหลวง มีการตั้งเต็นท์รอบ

บริเวณพื้นที่การชุมนุมเพื่อให้ผู้เข้าร่วมชุมนุมจากจังหวัดต่างๆใช้เป็นที่พักอาศัย มีการจัดแบ่งโซนเป็นภาคเพื่อสะดวกที่แกนนำส่วนภูมิภาคและหน่วยรักษาความปลอดภัยจะดูแลได้ มีการจัดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบทั้งด้านอาหาร ยารักษาโรค และอื่นๆโดยแกนนำส่วนภูมิภาคเป็นผู้ดูแลตามโซนที่ตนรับผิดชอบ เมื่อประสบปัญหาที่ติดต่อผ่านแกนนำส่วนกลางที่รับผิดชอบภาคของตน

เมื่อถึงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2553 ผู้เข้าร่วมการชุมนุมทั่วทุกภาคของประเทศไทยทยอยเดินทางมาถึงพื้นที่ชุมนุมทั้งทางบกและทางเรือ แล้วเข้าพักอาศัยตามเต็นท์ต่างๆที่มีการจัดเตรียมไว้จนเต็มพื้นที่ มีการคาดการณ์จากแกนนำว่าผู้เข้าร่วมการชุมนุมในวันนี้มีจำนวนประมาณ 300,000 คน โดยผู้เข้าร่วมชุมนุมในครั้งนี้นักลี้ภัยอยู่ที่ภาคอีสาน ต่อมาในเวลาเที่ยงตรง วีระ มุสิกพงศ์ ประธานนปช.แดงทั้งแผ่นดินได้ประกาศข้อเรียกร้องอย่างเป็นทางการในการชุมนุมครั้งนี้ว่า ขอให้นายกรัฐมนตรียุบสภาภายใน 24 ชั่วโมง (ไทยรัฐ, 15 มีนาคม 2553: 12) ส่วนการเคลื่อนไหวอีกด้านหนึ่ง นั่นคือ แนวร่วมของ นปช.แดงทั้งแผ่นดินประกอบด้วยกลุ่มคนจากเครือข่ายเดือนตุลา สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย สหประชาสังคมก้าวหน้า และเครือข่ายศิลปินเพื่อประชาธิปไตย ซึ่งรวมตัวกันประมาณ 60 คนภายใต้ชื่อ “กลุ่มคนกรุงเทพฯ รักประชาธิปไตย” ได้เคลื่อนไหวไปรณรงค์ตามย่านธุรกิจสำคัญ ๆ ในกรุงเทพมหานครโดยแจกแถลงการณ์ และเชิญชวนชาวกรุงเทพมหานครให้ต้อนรับคนเสื้อแดงที่มาจากต่างจังหวัดด้วย (ประชาไท, 14 มีนาคม 2553: ออนไลน์)

ทางฝ่ายรัฐบาล อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี กล่าวถึงการชุมนุมว่าในภาพรวมเป็นไปด้วยดี และได้ประสานให้ทหารถอยออกไปจากบริเวณที่ชุมนุมแล้วให้ตำรวจเข้ามาแทนโดยมีการผ่อนปรนเข้าหากัน และได้มอบหมายให้ กอ.รมป.ศักดิ์ สภาวสุ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ประสานกับ เหวง โตจิราการ แกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินเพราะเกรงว่าจะมีการก่อเหตุรุนแรง (ไทยรัฐ, 15 มีนาคม 2553: 14) ซึ่งเป็นการแสดงท่าทีที่ตอกย้ำถึงความกังวลซึ่งทำให้ตีความไปได้ว่าการชุมนุมครั้งนี้อาจนำไปสู่การเกิดความรุนแรง อีกทั้งรัฐบาลก็ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรก่อนหน้าที่จะมีการชุมนุมและเตรียมความพร้อมในการจัดการกับกลุ่มผู้ชุมนุมหากเกิดความรุนแรง คือ การตั้งศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส) ที่มีอำนาจสั่งการจัดการการชุมนุม โดยทางศูนย์ได้จัดทำเว็บไซต์¹ เพื่อชี้แจงความคืบหน้าในการทำงานของรัฐบาลเกี่ยวกับการจัดการควบคุมการชุมนุมและการปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส.) โดยมี สุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง ดำรงตำแหน่งประธาน และ พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด ดำรง

¹ <http://www.capothai.org/>

ตำแหน่งโฆษก ส่วนท่าทีของรัฐบาลต่อข้อเรียกร้องของนปช.แดงทั้งแผ่นดินที่ต้องการให้รัฐบาลยุบสภานั้น ยังไม่มีการแสดงท่าทีใดๆที่ชัดเจน

ช่วงเย็นทางนปช.แดงทั้งแผ่นดินจึงได้จัดโต๊ะแถลงข่าวว่าจะมีการเคลื่อนไหวกดดันในวันรุ่งขึ้น ซึ่งเป็นไปตามที่ วีระ มุสิกพงศ์ ประธานนปช.แดงทั้งแผ่นดินได้เคยแถลงไว้ก่อนที่จะมีการชุมนุมว่า หากรัฐบาลไม่ปฏิบัติตามข้อเรียกร้องก็จะยกระดับการชุมนุมให้เข้มข้นขึ้น โดยในวันที่ 15 มีนาคมจะเคลื่อนขบวนเต็มพื้นที่กรุงเทพมหานครโดยสันติ ปราศจากอาวุธ เป็นการเคลื่อนขบวนที่มากที่สุดในประวัติศาสตร์ภายใต้ชื่อ “เคลื่อนขบวนไพร่ ไล่รัฐบาลอำมาตย์” ซึ่งสถานที่ที่จะเดินทางไปเคลื่อนไหวกดดันรัฐบาล คือ กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ ซึ่งนายกรัฐมนตรีย้ายจากทำเนียบรัฐบาลมาปฏิบัติหน้าที่และใช้เป็นที่พักอาศัยด้วย (ไทยรัฐ, 15 มีนาคม 2553: 19) โดยจะเคลื่อนขบวนออกไปแล้วกลับมาจุดเดิม คือ ที่เชิงสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ไม่มีการค้างคืน

ต่อมาในช่วงค่ำ พ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร ได้ต่อสายโฟนอินเข้ามาพูดคุยกับผู้ชุมนุม โดยชื่นชมผู้ชุมนุมว่าเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ที่จะนำพาประเทศเข้าสู่ประชาธิปไตยที่แท้จริง ต่อมาได้พูดผ่านไปถึงทหารตำรวจว่าบุตรและภรรยาส่วนใหญ่ที่อยู่ในที่ชุมนุมอย่าเชื่อฟังคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ได้อำนาจมาโดยมิชอบ อย่าฆ่าประชาชน การฆ่าประชาชนมือเปล่าจะเป็นตราบาปไปตลอดชีวิต ต่อมาได้วิพากษ์วิจารณ์ระบอบอำมาตยาธิปไตยที่ทำลายประชาธิปไตย ความยุติธรรม และความเจริญทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยอธิบายว่าตนเข้าร่วมต่อสู้กับคนเสื้อแดง เป็นสัญลักษณ์ผู้นำที่มาจากการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยที่ถูกอำมาตย์กลั่นแกล้ง ถ้ากระทำกับตนได้ประชาชนตัวเล็กตัวน้อยก็ถูกอำมาตย์กระทำได้เช่นเดียวกัน และได้แสดงวิสัยทัศน์ในการบริหารประเทศ เช่น นำท่วมกรุงเทพมหานคร การศึกษา ฯลฯ แล้วได้เรียกร้องให้ประชาชนร่วมกันต่อสู้ให้ได้รับชัยชนะ ส่วนชาวต่างจังหวัดที่เดินทางมาร่วมชุมนุมไม่ได้มีการแนะนำให้ไปรวมตัวกันที่ศาลากลางจังหวัดเช่นเดียวกับจังหวัดขอนแก่นขณะนี้ เป็นการแสดงจุดยืนไม่ให้รัฐบาลรังแกหรือใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุมที่กรุงเทพมหานคร ส่วนประชาชนที่ต้องการประชาธิปไตยและความเจริญของประเทศให้มาร่วมต่อสู้กับคนเสื้อแดง ถ้าไม่ใส่เสื้อสีแดงก็เพียงแสดงสัญลักษณ์สีแดงเป็นการสนับสนุนการต่อสู้ได้ (ไทยรัฐ, 15 มีนาคม 2553: 19)

ในวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2553 การเคลื่อนพลไปกรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ วิธีการเคลื่อนขบวน คือ ใช้รถจักรยานยนต์และรถยนต์เป็นยานพาหนะในการเคลื่อนขบวน เนื่องจากการเดินทางในระยะไกลและการเคลื่อนไหวกดดันในครั้งนี้มีจุดแข็ง คือ ผู้ร่วมชุมนุมจากจังหวัดต่าง ๆ ส่วนใหญ่ใช้รถยนต์เป็นพาหนะในการเดินทางมาร่วมชุมนุมในกรุงเทพมหานคร

เนื่องจากรัฐบาลพยายามสกัดกั้นยานพาหนะอื่นๆ อาทิเช่น รถบัส เป็นต้น อีกทั้งผู้เข้าร่วมชุมนุมส่วนหนึ่งที่มีจำนวนมากพอสมควรก็คือผู้ประกอบอาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งทำหน้าที่รักษาพื้นที่การชุมนุมบริเวณเวทีใหญ่ที่สะพานผ่านฟ้าไว้ด้วย ซึ่งการเคลื่อนไหวในครั้งนี้สร้างความประหลาดใจให้แก่ขบวนการและรัฐบาลเป็นอย่างยิ่งรวมทั้งแกนนำเองด้วย เป็นปรากฏการณ์ที่เกินความคาดหมายเพราะการเคลื่อนไหวขบวนไปยังกรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ ไม่มีใครคาดคิดมาก่อนว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครจะให้การต้อนรับการเคลื่อนไหวของขบวนคนเสื้อแดงตลอดเส้นทางอย่างมากมายเช่นนี้ (ธิดา ถาวรเศรษฐ์, สัมภาษณ์, 29 กรกฎาคม 2553) อันเป็นผลนำไปสู่การหารือขยายระยะเวลาในการชุมนุมที่เดิม คาดการณ์ไว้ว่าจะชุมนุมไม่เกินหนึ่งสัปดาห์ อีกทั้งก่อนหน้านี้ยังไม่มีทิศทางที่ชัดเจนว่าจะดำเนินการเคลื่อนไหวต่อไปอย่างไรให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามข้อเรียกร้องเพราะทุกคนเรียนบทเรียนจากเดือนเมษายน พ.ศ. 2552 ว่า การที่มีผู้เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมืองที่มีปริมาณมากไม่ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหรือการบรรลุจุดมุ่งหมายตามข้อเรียกร้องแต่ประการใด ถ้าไม่มีแนวร่วมจากชนชั้นกลางที่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครอย่างเพียงพอ (จรัล ดิษฐาอภิชัย, สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2553)

สำหรับการเคลื่อนไหวไปที่กรมทหารราบที่ 11 เพื่อกดดันให้นายกรัฐมนตรียุบสภาที่นำโดย ญัฐวุฒิ ใสยเกื้อ รักษาพระองค์ ทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการเคลื่อนไหว คือ การสละเลือดในเวลาต่อมา โดยญัฐวุฒิเป็นผู้เสนอเพื่อขอความเห็นชอบจากแกนนำและประกาศการเคลื่อนไหว โดยนัยยะของการสละเลือดที่ประกาศต่อสาธารณชน คือ "นี่คือการประกาศมาตรการการต่อสู้โดยสันติวิธีของคนเสื้อแดง เราไม่ต้องการสูญเสียเลือดเนื้อ ไม่ต้องการสูญเสียชีวิต ไม่ต้องการการปะทะกระทบกระทั่งรุนแรงกับใคร หากบ้านเมืองนี้มีอาชญากรรมอยู่ภายใต้ประชาธิปไตยเลือดทุกหยดที่ไหลก็ขอให้ไหลไปเป็นเลือดไพร่ที่มันไม่มีเส้นเช่นคนเสื้อแดงวันนี้ เมื่อไม่มีเส้นก็ต้องหลั่งเลือดออกมาทาแผ่นดินเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย" (ประชาไท, 15 มีนาคม 2553: ออนไลน์)

จากนั้นจึงมีการดำเนินการขอรับบริจาคเลือดคนละหนึ่งซีซีจากทั้งแกนนำและผู้ร่วมชุมนุม แล้วนำไปเทหลังยังสถานที่สำคัญ ได้แก่ ทำเนียบรัฐบาล พรรคประชาธิปัตย์ และบ้านนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการต่อสู้ โดยก่อนหน้านี้จะมีการหลั่งเลือดได้ประกอบพิธีตามความเชื่อแบบศาสนาพราหมณ์สาปแช่งอำมาตย์ก่อน ซึ่งการเคลื่อนไหวโดยการบริจาคเลือดเพื่อนำไปเทตามสถานที่ต่างนั้น ส่งผลให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์จากรัฐบาลและฝ่ายตรงข้ามของขบวนการในประเด็นต่างๆ อาทิเช่น ข้อกังวลเรื่องเชื้อโรค เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีมุมมองของนักวิชาการที่ให้การสนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม เช่น สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล วิเคราะห์ว่าไม่เป็นผลบวกหรือเป็นลบต่อขบวนการ แม้ความ "ช่างคิด" (จากต้นฉบับ) จะได้อย่างคาดไม่ถึง เนื่องจาก

ยุทธวิธีนี้ไม่สามารถดึงดูดผู้คนที่เป็กลางโดยเฉพาะชาวกรุงเทพมหานคร ที่นปช.แดงทั้งแผ่นดินต้องพยายามช่วงชิงให้มาสนใจและเห็นใจให้ได้ ทำให้เสียเวลาและพลังงานไป ยุทธวิธีนี้มีประโยชน์เป็นเพียงปลุกกระตมและสื่อสารภายในขบวนการเพื่อระบายความคับแค้นเท่านั้น (มติชน, 17 มีนาคม 2553: ออนไลน์)

ส่วนการเคลื่อนขบวนนั้น แต่ละครั้งรูปแบบการเคลื่อนขบวนไปตามสถานที่ต่างๆ ถ้าการเคลื่อนไหวยมีระยะทางไกลจะเดินทางโดยรถยนต์และรถจักรยานยนต์ อันรวมการเคลื่อนขบวนเดินทางไปเทเลศบ้านนายกรัฐมนตรืที่ซอยสุขุมวิท 31 ด้วยเช่นกัน หลังจากนั้นฝ่ายผู้ชุมนุมจึงเดินทางต่อไปยังสถานทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทยเพื่อให้ช่วยชี้แจงข้อเท็จจริง กรณีสุเทพ เทือกสุบรรณกล่าวพาดพิงว่ารัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ทำการดักฟังโทรศัพท์ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรด้วย (คม ชัด ลึก, 17 มีนาคม 2553: 15) ซึ่งเมื่อกลับถึงเวทีใหญ่ณัฐวุฒิ ไสยเกื้อ แกนนำ ได้กล่าวกับผู้ชุมนุมว่า " การเดินทางเคลื่อนพลไปในครั้งนี้ ได้รับความสนใจ และพลังสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่ทั่วทุกม.อย่างชัดเจน เพราะตลอดสองข้างทางที่ขบวนเคลื่อนไปนั้น ประชาชนต่างออกมาแสดงพลังด้วยการโห่ร้อง ตบมือ แจนน้ำ ให้ออกไม้ โดยเฉพาะเส้นทางสุขุมวิท ซึ่งอยู่ใจกลางเมืองในย่านธุรกิจและการค้า พบว่ากระแสการตอบรับจากพื้นที่ดังกล่าว ได้รับพลังสนับสนุนที่น่าประทับใจมาก ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดี **แสดงให้เห็นว่าเสื้อแดงได้รับชัยชนะ** (เน้นโดยผู้วิจัย) " (ประชาไท, 17 มีนาคม 2553: ออนไลน์)

จากการเคลื่อนไหวยครั้งนี้และภาพรวมการเคลื่อนไหวยของขบวนการคนเสื้อแดงทั้งหมดที่เป็นไปโดยสันติวิธีที่ผ่านมาเป็นเหตุให้ได้แนวร่วมที่เป็นทางการเพิ่มมากขึ้น อาทิเช่น พรรคเพื่อไทยแถลงสนับสนุนการเคลื่อนไหวยของนปช.แดงทั้งแผ่นดินอย่างเป็นทางการ เป็นต้น อีกด้านหนึ่งนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็พยายามทำภาพการเคลื่อนไหวยของคนเสื้อแดง ที่มีองค์กรนำในการเคลื่อนไหวยครั้งนี้ ว่าเป็น นปช.แดงทั้งแผ่นดินให้ชัดเจน โดยแถลงข่าวต่อสื่อมวลชนและผู้ชุมนุมว่า นปช.แดงทั้งแผ่นดินไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่ได้เป็นแนวร่วมกับการเคลื่อนไหวยขององค์กรอื่นหรือแนวทางนโยบายอื่น ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มแดงสยามที่นำโดย สุรชัย ด่านวัฒนานุสรณ์ หรือพล.ต.ชาติชาย ชวาคินแต่อย่างใด (ไทยโพสต์, 18 มีนาคม 2553: 12)

จากปรากฏการณ์ที่ผู้อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครออกมาสนับสนุนการเคลื่อนไหวยทุกครั้งที่มีการเคลื่อนไหวยไปตามเส้นทางสายต่างๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบกับการแสดงออกของผู้เข้าร่วมชุมนุมในการยึดแนวทางสันติวิธีของนปช.แดงทั้งแผ่นดินอย่างเคร่งครัด ตลอดจนหน่วยรักษาความปลอดภัยที่ทำหน้าที่ได้ค่อนข้างสมบูรณ์ ส่งผลให้ในเวลาต่อมาทางนปช.แดงทั้งแผ่นดินได้ประกาศให้การเคลื่อนไหวยครั้งนี้เป็นการเคลื่อนไหวยต่อสู้ที่ยึดเยื้อ

โดยวันที่ 17 มีนาคม แคนนำขึ้นเวทีพร้อมกัน แล้วมอบหมายให้ ญัฐภูมิ ไสยเกื้อ กล่าวแถลงบนเวทีว่าจะต่อสู้ยืดเยื้อแต่ไม่ใช้สงครามครั้งสุดท้าย² (ข่าวสด, 19 มีนาคม 2553: 12) แล้วหลังจากนั้นในวันที่ 18 มีนาคม จึงจัดให้มีการประชุมสมัชชา rays ภาคระหว่างแกนนำนปช. ส่วนกลางกับแกนนำต่างจังหวัดเพื่อเตรียมความพร้อมในการชุมนุมยืดเยื้อ

เมื่อการวางแผนการบริหารจัดการการชุมนุมเริ่มลงตัว นปช. แดงทั้งแผ่นดินจึงได้ประกาศเคลื่อนไหวใหญ่โดยวิธีการระดมผู้คนออกมากดดันอีกครั้ง โดยแถลงว่าเพื่อเคลื่อนไหวขอขอบคุณชาวกรุงเทพมหานครที่ได้ให้การสนับสนุนการเคลื่อนไหวของขบวนการขึ้นในวันเสาร์ที่ 20 มีนาคม ส่วนในด้านการเตรียมการเคลื่อนไหวขอขอบคุณชาวกรุงเทพมหานครและประกาศต่อสู้แบบยืดเยื้อนั้น แคนนำส่วนภูมิภาคเป็นส่วนหลักในการทำ ความเข้าใจกับผู้ชุมนุมว่าต้องต่อสู้ยืดเยื้อและทำหน้าที่ระดมผู้คนจากต่างจังหวัดที่ต้องการเข้าร่วมการชุมนุมอยู่แล้วแต่ไม่สามารถเดินทางมาด้วยได้ในครั้งแรกที่เคลื่อนไหว ขบวนการ ให้คนเหล่านั้นได้มีโอกาสเข้ามาร่วมชุมนุมและสับเปลี่ยนผู้ชุมนุมส่วนแรกกลับไป (คุณโอ(นามแฝง), สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์, 20 กรกฎาคม 2553)

ระหว่างนี้ อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีได้แสดงท่าทีที่ต้องการเจรจากับแกนนำนปช. แดงทั้งแผ่นดินโดยมีความพยายามจะส่งตัวแทนมาเจรจา ซึ่งจตุพร พรหมพันธุ์กล่าวว่า นายกรัฐมนตรีต้องมาเจรจากับคนเสื้อแดงด้วยตนเองและควรจะยุบสภาก่อนเจรจา ถ้ามีเช่นนั้นก็ต่างคนต่างทำหน้าที่ของตนต่อไป (thaienews, 18 มีนาคม 2553: ออนไลน์) ส่วนอีกด้านหนึ่ง นักวิชาการจำนวนหนึ่งได้เริ่มออกมาแสดงความเห็นและเสนอทางออกทางการเมืองในปัจจุบัน อันได้แก่ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนออกแถลงการณ์เสนอให้ยุบสภาภายใน 3 เดือน และให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขรัฐธรรมนูญในส่วนที่เป็นปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อเป็นกติกาที่ชอบธรรมสำหรับการเลือกตั้งครั้งใหม่ (มติชน, 18 มีนาคม 2553: 2)

ส่วนการเคลื่อนไหวของนปช. แดงทั้งแผ่นดิน เมื่อถึงกำหนด คือ วันที่ 20 มีการจัดขบวนรณรงค์และรณรงค์ยานยนต์ โดยก่อนการเคลื่อนไหวขบวนแกนนำได้พูดคุยสื่อสารกับผู้ร่วมชุมนุมในแนวทางสันติวิธี โดยเหวง โตจิราการซึ่งเป็นแกนนำที่รับผิดชอบหน่วยสันติวิธี ได้กล่าวเพื่อเตรียมความพร้อมกับผู้ชุมนุมเสื้อแดงที่สะพานผ่านฟ้าฯ ถึงวิธีปฏิบัติตนของผู้ชุมนุมระหว่าง

² "ที่ประชุมแกนนำ นปช. ได้ประเมินแนวทางการต่อสู้ 3-4 วันที่ผ่านมาว่าเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ สามารถแสดงออกแนวทางการต่อสู้ สันติ อหิงสา จนมีการเผยแพร่ข่าวไปทั่วโลก การเคลื่อนไหวขบวนไปทั่ว กทม. 3 วัน 3 เส้นทางไม่ซ้ำกัน สิ่ง ที่พบเห็นคือได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากชาว กทม. ดังนั้นการที่รัฐบาลได้กำหนดยุทธวิธีปล่อยให้เราชุมนุมไปแบบนี้ เดียวก็คงคิดว่าเราทนแดด ทนร้อนไม่ได้ เดียวก็คงแยกย้ายกันไปไม่มีคนเพียงพอที่จะคุมพื้นที่ได้ ทาง นปช. จึงมีมติว่าจะชุมนุมยืดเยื้อไปจน จะได้รับชัยชนะ เราจะไม่ประกาศว่าเป็นสงครามครั้งสุดท้าย " (redcyberclub.thai-forum.net, 18 มีนาคม 2553: ออนไลน์)

เคลื่อนไหวบนว่า หลักการของคนเสื้อแดงในการเคลื่อนไหววันนี้ คือ “สามไม่ และสามส่ง สามไม่ ได้แก่ ไม่โกรธ ไม่รุนแรง ไม่ตอบโต้ และ สามส่งคือ ส่งยิ้ม ส่งความรัก และส่งความสุข ให้ชาวกรุงเทพฯ” (ข่าวสด, 21 มีนาคม 2553: 14) จากนั้นขบวนรถจำนวนมากก็เคลื่อนออกจากพื้นที่ชุมนุมไปตามถนนสายต่างๆทั่วกรุงเทพมหานคร โดยสื่อต่างประเทศพาดหัวข่าวและประมาณการของการเคลื่อนไหวในครั้งนี้มีระยะทางประมาณ 46 กิโลเมตร โดยตัวขบวนอาจจะมีความยาวประมาณ 4 กิโลเมตร มีรถจักรยานยนต์เข้าร่วมประมาณ 1,000 คน และมีผู้เข้าร่วมในการเคลื่อนไหวประมาณ 60,000 คน (ประชาไท, 21 มีนาคม 2553: ออนไลน์) แต่การเคลื่อนไหวครั้งนี้มีปฏิกิริยาต่อต้านจากประชาชนเกิดขึ้นเล็กน้อย เช่น การที่ประชาชนบริเวณซอยปรีดิพนมยงค์ ถนนสุขุมวิท ได้ถือป้ายต่อต้านการเคลื่อนไหว โดยระบุว่าขอให้ส่งสารชาวกรุงเทพมหานครด้วย การขว้างปาขวดใส่ผู้ชุมนุมที่ถนนลาดพร้าว หรือขณะขบวนเคลื่อนผ่านแยกราชเทวีมีชาวบ้านชุมชนเพชรบุรีจำนวนหนึ่งได้ออกมาตะโกนขับไล่กลุ่มผู้ชุมนุม (ข่าวสด, 21 มีนาคม 2553: 15) แต่ก็ไม่มีปะทะและเหตุรุนแรงระหว่างการเคลื่อนไหวแต่อย่างใด

ขณะที่ด้านเวทีที่สะพานผ่านฟ้าลีลาศช่วงป้าย พล.อ.เซาวลิต ยงใจยุทธ ได้นำทีมสมาชิกพรรคเพื่อไทยขึ้นเวทีปราศรัยสนับสนุนการเคลื่อนไหวของคนเสื้อแดงที่มีระเบียบวินัย สงบ สันติ และยิ่งใหญ่ (ข่าวสด, 21 มีนาคม 2553: 16) พร้อมทั้งกล่าวชื่นชมแกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดินที่นำโดย วีระ มุสิกพงศ์ และแนวทางการต่อสู้ของ นปช.แดงทั้งแผ่นดินด้วย ต่อมาช่วงค่ำ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้โฟนอินเข้าขึ้นชมการเคลื่อนไหวของผู้ชุมนุม แล้วพูดถึงการเรียกร้องเสรีภาพ ประชาธิปไตย และความเป็นธรรม โดยเชิญชวนประชาชนทุกฝ่ายไม่จำเป็นต้องสีแดงมาเข้าร่วม และเชิญชวนพี่น้องชาวกรุงเทพมหานครมาร่วมชุมนุมด้วยเพื่อให้ประเทศมีสามสิ่งดังกล่าว อันจะนำมาซึ่งการสร้างความมั่งคั่งให้ประชาชนและประเทศชาติร่วมกัน (มติชน, 21 มีนาคม 2553: 15) และได้มีคำแนะนำไปยังแกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดินว่าการใช้คำว่าไพร่ชนชาวกรุงเทพมหานครไม่ค่อยถูกใจนัก โดยแนะนำให้ใช้คำว่าราษฎรเต็มขั้นแทน

เมื่อทำที่จากชาวกรุงเทพมหานครแสดงการสนับสนุนการเคลื่อนไหวของฝ่ายผู้ชุมนุมหลายครั้ง ซึ่งรวมทั้งการเคลื่อนไหวขอบคุณชาวกรุงเทพมหานครนี้ด้วย ส่งผลต่อท่าทีของฝ่ายรัฐบาลที่มีความพยายามที่จะประนีประนอมมากยิ่งขึ้นไปอีก โดยนายกรัฐมนตรีได้แสดงท่าทีผ่านสื่อว่าพร้อมจะเจรจากับกลุ่มผู้ชุมนุม โดยกล่าวว่า “วันนี้เป็นวันที่กลุ่มผู้ชุมนุมได้เคลื่อนตามเส้นทางต่างๆ ใน กทม. ซึ่งในภาพรวมเหตุการณ์ทุกอย่างเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ซึ่งขอขอบคุณประชาชนทุกกลุ่ม ที่ไม่ได้มีปัญหาในเรื่องของเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความไม่สงบ และขอเรียนว่าในส่วนแนวทางของรัฐบาลยังยืนยันว่าเราพร้อมที่จะพูดคุยกับตัวแทนผู้ชุมนุม (เน้นโดยผู้วิจัย) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของส่วนรวม ส่วนผู้ชุมนุมจะเข้ามามีส่วนร่วมในการพูดคุย

หรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้ชุมนุมเอง ล่าสุดสมาชิกรัฐสภากลุ่มหนึ่งประสานงานมา โดยเบื้องต้นจะเชิญตัวแทนของรัฐบาลไปพูดคุย 2 คน ซึ่งตนได้มอบหมายให้ สาทิตย์ วงศ์หนองเตย และกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ ส่วนตัวแทนของกลุ่ม นปช.มีเหวง โตจิราการ และจรัล ดิษฐาอภิชัย ส่วนความคาดหวังจากการพูดคุยนั้นคงพูดอะไรล่วงหน้ายาก แต่เป็นสิ่งที่ดีที่เขาพร้อมมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน" (ไทยรัฐ, 20 มีนาคม 2553: ออนไลน์)

ด้านนักวิชาการ นักกิจกรรมทางสังคม นักศึกษา ส่วนที่มีท่าทีสนับสนุนการเคลื่อนไหวของนปช.แดงทั้งแผ่นดิน ในช่วงเวลานี้มีท่าทีโดยภาพรวมเป็นไปในทิศทางที่ปกป้องแนวทางการเคลื่อนไหวแบบสันติวิธีของนปช.แดงทั้งแผ่นดิน วิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายรัฐบาลและสื่อที่ถูกควบคุมโดยรัฐบาลในการนำเสนอข่าวการชุมนุม และแสดงจุดยืนให้การสนับสนุนการเคลื่อนไหวด้วย รวมทั้งมีความพยายามหาคำอธิบายปรากฏการณ์การชุมนุมที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจการเคลื่อนไหวของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วย อาทิเช่น สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยได้ออกแถลงการณ์เรื่อง "ขอยื่นหยัดต่อผู้เคียดข้างมวลมหาประชาชน" บทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ออนไลน์อย่างประชาไท (ฐวัธ ฤกษ์ศิริสุข, ประชาไท, 19 มีนาคม 2553: ออนไลน์) เป็นต้น

แต่อีกด้านหนึ่งมีการตั้งคำถาม ตั้งข้อสังเกต และเสนอแนะต่อนปช.แดงทั้งแผ่นดินด้วย ได้แก่ การตั้งข้อสังเกตของสมศักดิ์ เจียมธีรสกุลในโลกออนไลน์ จากเวปบอร์ดชุมชนคนเหมือนกัน ในกระทู้เรื่อง "2 คำถาม 1 คำตอบที่นำไปสู่ข้อสรุปว่าเสื้อแดงควรยุติการชุมนุม" และกระทู้เรื่อง "ถือโอกาส"ลง"(ยุติชุมนุม)หลัง"ขบวนรถขอบคุณคนกรุงเทพ"แล้วปรับขบวนใหม่" ที่ถูกนำมาเผยแพร่โดยตั้งหัวข้อใหม่ว่า "สมศักดิ์เจียมฯ:เมื่อขอบคุณชาวกรุงเทพแล้วควรหาทางลงเพื่อปรับขบวนเคลื่อนไหวใหม่" เป็นการตั้งข้อสังเกตถึงความสอดคล้องกันของวิธีการเคลื่อนไหวที่ชุมนุมปิดถนน การเคลื่อนไหวไปกรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ และการทะเลาะ ซึ่งสมศักดิ์มองว่าไม่มีความสอดคล้องที่จะสามารถนำไปสู่เป้าหมายของการชุมนุมที่ต้องการให้รัฐบาลยุบสภาได้ และมององค์กรนำโดยเฉพาะ "สามเกลอ" ว่าไม่ได้หาทางยุติการชุมนุม มาตรการในการเคลื่อนไหวกดดันมีลักษณะแบบวันต่อวัน และกล่าวถึงชาวกรุงเทพมหานครว่าการที่ชาวกรุงเทพมหานครมีความรู้สึกดีและให้การต้อนรับขบวนรถที่ผ่านมานั้นไม่ยั่งยืนอาจเปลี่ยนเป็นรู้สึกแย่ได้ จากนั้นก็เสนอให้ควรริบยุติการชุมนุม แล้วจัดตั้งองค์กรเสื้อแดงให้เป็นทางการถาวรมากขึ้นแบบพรรคการเมืองคู่ขนานกับพรรคเพื่อไทย อีกด้านหนึ่งก็ควรลดน้ำหนักการเคลื่อนไหวในรูปแบบการชุมนุม โดยเพิ่มประสิทธิภาพและกระตุ้นให้นักการเมืองทั้งในสภาและอดีตพรรคไทยรักไทย สื่อ นักวิชาการ มีบทบาทมากขึ้นในลักษณะ "เป็นอิสระระดับหนึ่ง" (จากต้นฉบับ) กับนปช.

แดงทั้งแผ่นดิน ขณะเดียวกันก็ประสานกันโจมตีอำนาจนอกระบบด้วยกันและหนุนเสริมกัน (สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล, thaienews, 18 มีนาคม 2553: ออนไลน์) เป็นต้น

4.4 การเคลื่อนไหวช่วงวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2553 - วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2553

จากนั้นกระแสให้มีการเจรจาเพื่อหาทางออกของประเทศก็เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ แต่รัฐบาลนำโดยอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะตั้งเงื่อนไขต่อแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินว่าผู้อยู่เบื้องหลังการเคลื่อนไหวตัวจริง คือ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรต้องมาเจรจาด้วยตนเอง แต่ทางนปช.แดงทั้งแผ่นดินได้ออกมาปฏิเสธและกล่าวว่าการเคลื่อนไหวครั้งนี้เป็นการนำรวมหมู่โดยแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดิน ซึ่งพ.ต.ท.ดร.ทักษิณไม่มีส่วนเกี่ยวข้องและไม่ใช่แกนนำ ด้านพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรก็ได้ออกมาแสดงความคิดเห็นส่วนตัวผ่านพายัพ ชินวัตรน้องชาย โดยกล่าวว่าถ้านายกรัฐมนตรีมีความประสงค์จะเจรจากับพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรจริงควรจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขประชาธิปไตย มีการรับรองความปลอดภัย ไม่ดำเนินคดีและไม่มีการจับกุมพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร หรือถ้ามีการพูดคุยผ่านวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ควรถ่ายทอดสด ให้ประชาชนตั้งคำถามและให้คะแนนด้วย (แนวหน้า, 23 มีนาคม 2553: 6)

ส่วนการเคลื่อนไหวที่นำโดยนปช.แดงทั้งแผ่นดิน หลังจากการเคลื่อนไหวขอบคุณชาวกรุงเทพมหานคร นปช.แดงทั้งแผ่นดินได้ประกาศการเคลื่อนไหวที่เรียกว่า "ตามไปดู" คือ การตามกอดต้นนายกรัฐมนตรีไปทุกที่เพื่อให้ยุบสภา แต่หลังจากนั้นได้มีการเคลื่อนไหวกำลังของทหารเข้าใกล้พื้นที่การชุมนุม นปช.แดงทั้งแผ่นดินจึงได้มีมาตรการ "ตาต่อตา เต็มที่ต่อเต็มที" (โพสต์ทูเดย์, 22 มีนาคม 2553: A5) โดยส่งหน่วยสันติวิธีนำทีมโดยเหง โตจิราการ และประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะพร้อมด้วยผู้ชุมนุมหญิงจำนวนหนึ่งที่เป็นหน่วยอาสาสมัครสันติวิธีไปตรวจค้นอาวุธตามเต็นท์ที่มีทหารเคลื่อนไหวกำลังเข้ามา (พิมพ์ไทย, 23 มีนาคม 2553: 5) ส่วนมาตรการ "ตามไปดู" ที่มีการประกาศว่าจะเคลื่อนไหวพลตามนายกรัฐมนตรีในการประชุมคณะรัฐมนตรีในวันที่ 23 มีนาคมจึงต้องปรับเปลี่ยนไปด้วย โดยแกนนำให้เหตุผลว่ารัฐบาลอาจฉวยโอกาสประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินได้ แล้วแถลงเปลี่ยนวิธีการเคลื่อนไหวกอดต้นเป็นการดาวกระจายไปทั่วกรุงเทพมหานคร เพื่อแจกสติกเกอร์ยุบสภาแทน

ขณะเดียวกันก็ประกาศแถลงการณ์ฉบับที่ 3 เรื่อง "ยืนยันข้อเรียกร้องยุบสภา พร้อมเจรจากับนายกฯ" ว่า "1.นปช.ยืนยันให้ยุบสภาทันทีเพื่อคืนอำนาจให้ประชาชน 2. นปช.ไม่มีข้อเรียกร้องอื่นใดนอกเหนือจากนี้ 3. นปช.ยินดีให้มีการเจรจาโดยผู้เจรจาคือผู้มีอำนาจเต็มของแต่ละฝ่าย ฝ่ายรัฐบาลต้องเป็นตัวแทนนายกรัฐมนตรีเท่านั้น เพราะมีอำนาจตัดสินใจยุบสภา 4. เมื่อยุบสภาแล้ว ทุกกลุ่มทุกฝ่ายต้องสลายตัวทันทีเพื่อให้ประเทศชาติกลับสู่ปกติ และต้องเปิดโอกาส

ให้ทุกพรรคหาเสียงเต็มที่โดยไม่มีกีดขวาง 5. ให้การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ ยุติธรรมเป็นเครื่องตัดสินความขัดแย้งทางการเมือง ไม่ว่าผลจะออกมาอย่างไร ทุกฝ่ายต้องยอมรับ เพื่อให้ประเทศต้องเดินหน้าต่อไปได้” (ข่าวสด, 23 มีนาคม 2553: 15) ซึ่งเป็นแถลงการณ์เชิงรุกตอบโต้ท่าทีของฝ่ายรัฐบาลที่ได้ส่งสัญญาณว่ามีความต้องการเจรจากับผู้ชุมนุม เพื่อยืนยันข้อเรียกร้องที่ชัดเจน ไม่มีท่าทีประนีประนอมเพราะเป็นช่วงเวลาที่ขบวนการเป็นฝ่ายได้เปรียบ คือ การเคลื่อนไหวเป็นไปด้วยความสันติอหิงสา ไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย และได้แนวร่วมจำนวนมากในสังคม ส่วนการเคลื่อนไหวแจกสติกเกอร์ในวันที่ 23 ใช้วิธีจัดการวานรจักรยานยนต์ (ข่าวสด, 24 มีนาคม 2553: 14-15) มีการแถลงบนเวทีว่ามีรถจักรยานยนต์เข้าร่วมจำนวน 1,000 คัน ซึ่งเจ้าของรถต้องมาลงชื่อรับสติกเกอร์ เพื่อยืนยันว่าเป็นรถจักรยานยนต์ของผู้เข้าร่วมชุมนุมจริง แล้วออกกรณรงค์ โดยแจกสติกเกอร์ 500,000 ใบและติดสติกเกอร์ทั่วพื้นที่กรุงเทพมหานครแบ่งออกเป็น 15 สาย เพื่อให้มีการยุบสภา (ไทยรัฐ, 23 มีนาคม 2553: ออนไลน์)

แต่หลังจากนั้นปรากฏว่ามีมาตรการตอบโต้จากฝ่ายรัฐบาล คือ การระดมกำลังทหารและตำรวจจำนวนมากเข้ามารักษาความปลอดภัยโดยรอบรัฐสภาโดยปิดถนนทุกเส้นทางโดยรอบ มีการนำสิ่งกีดขวางมาวาง (ประชาไท, 24 มีนาคม 2553: ออนไลน์) ทำเสมือนเป็นการป้องกันเพราะอาจมีการบุกรัฐสภา อีกทั้งยังมีการพยายามตั้งข้อสงสัยจาก พญ.มาลินี สุขเวชเวรกิจ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ว่ามีการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 ในพื้นที่ชุมนุม (มติชน, 22 มีนาคม 2553: 24) นพช.แดงทั้งแผ่นดินจึงแก้ไขสถานการณ์โดยวิธีการแถลงข่าวชี้แจงต่อสื่อมวลชนในเหตุการณ์เฉพาะหน้าดังกล่าวทั้งสองกรณี ส่วนกรณีรัฐบาลตั้งสิ่งกีดขวางรัฐสภา ได้มีการแถลงมาตรการได้กลับโดยมีข้อเรียกร้องให้ถอนสิ่งกีดขวาง ลวดหนามและทหารออกจากพื้นที่ดังกล่าวมิเช่นนั้นทางกลุ่มผู้ชุมนุมจะมีมาตรการรื้อถอนด้วยมือเปล่าซึ่งเป็นแนวทางสันติวิธี และการแสดงออกตามสิทธิเสรีภาพ (มติชน, 24 มีนาคม 2553: 2) นอกจากนั้นทางแกนนำนพช.แดงทั้งแผ่นดินได้ประกาศมาตรการป้องกันความปลอดภัยให้แก่ผู้ชุมนุมโดยตั้งจุดรักษาความปลอดภัย 10 จุดกระจายรอบพื้นที่ชุมนุมและมีการจัดหน่วยสันติวิธี 4 จุดรอบพื้นที่ปกป้องนโยบายสันติวิธีที่ขบวนการยึดกุมเป็นแนวทางปฏิบัติตลอดมาอีกด้วย

หลังจากนั้นในวันที่ 25 มีนาคม รัฐบาลจึงสั่งให้มีการรื้อถอนสิ่งกีดขวางออกไปและเปิดให้มีการใช้รถใช้ถนนตามปกติ (มติชน, 26 มีนาคม 2553: 14) โดยในวันเดียวกันทางด้านผู้ชุมนุมก็มีกิจกรรมการเคลื่อนไหวดำเนินควบคู่ไปภายใต้สถานการณ์ที่ยังคงตึงเครียดคือ ช่วงบ่ายมีการโกนศีรษะประท้วงรัฐบาลเพื่อต้องการให้มีการยุบสภานำโดยแกนนำ คือ สุภรณ์ อัตถาวงศ์ ส่วนผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีทั้งหญิงและชายประมาณ 400 คน (บ้านเมือง, 26 มีนาคม 2553: 6) แต่อย่างไรก็ดียังคงมีการเคลื่อนกำลังของเจ้าหน้าที่ทหารมาประจำตามจุดต่างๆ ใกล้เคียงพื้นที่การชุมนุม

ซึ่งส่งผลต่อมาตรการการเคลื่อนไหวกดดันในวันที่ 27 มีนาคม ที่ทางแกนนำเคยได้ประกาศให้เป็น การระดมใหญ่เพื่อเคลื่อนไหวกดดันรัฐบาลในระดับที่เข้มข้นขึ้น พิจารณาจากคำแถลงคือ “กลุ่ม เลือแดงจะไม่ตระเวนทั่วกรุงเหมือนครั้งที่ผ่านมา แต่จะระดมคนเลือแดงทั่วประเทศรวมตัวที่ ถนน ราชดำเนิน ก่อนตัดสินใจกำหนดมาตรการบางอย่างเพื่อ **ปลดแอกรัฐไทยออกจากอำนาจทหาร** (เน้นโดยผู้วิจัย) เชื่อกันว่าปรากฏการณ์วันพรุ่งนี้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก” (มติชน, 26 มีนาคม 2553: ออนไลน์) โดยก่อนการเคลื่อนไหวหนึ่งวันมีการจัดชุดตรวจค้นเชิงรุกชนคน กรุงเทพมหานครให้มาร่วมเคลื่อนไหวกดดันรัฐบาล โดยเครือข่ายอาสาสมัครสันติวิธีและสหพันธ์ นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยอาสารับหน้าที่ในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ครั้งนี้ (สยามรัฐ, 27 มีนาคม 2553: 10) และที่เวทีสะพานผ่านฟ้าลีลาศสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทยทั้งหมด ได้ใช้เวลาช่วงบ่ายจัดเวที “อภิปรายไม่ไว้วางใจนอกสภา” ด้วย (มติชน, 27 มีนาคม 2553: 15) ด้านวิธีการระดมผู้คนเข้าร่วมการชุมนุมของนปช.แดงทั้งแผ่นดินจากต่างจังหวัดเพื่อเคลื่อนไหว กดดันก็มีการสับเปลี่ยนกำลังคนเหมือนเช่นที่เคยมา

เมื่อถึงวันเคลื่อนไหวในช่วงเช้าตรู่ของวันที่ 27 มีนาคมมีการจัดกิจกรรมตักบาตร พระ 200 รูปก่อนที่จะประกาศมาตรการเคลื่อนไหว (มติชน, 28 มีนาคม 2553: 14) มีผู้เข้าร่วม ชุมนุมจำนวนมาก เมื่อถึงเวลานัดหมายทางแกนนำได้ประกาศปฏิบัติการทางการเมืองที่ผู้ชุมนุม ต้องร่วมกันทำภารกิจ คือ การ “ไล่ทหารกลับกรมกอง” โดยประกาศและอธิบายรายละเอียดก่อน ลงมือปฏิบัติจริงทันที ไม่ได้มีการประกาศหรืออธิบายรายละเอียดล่วงหน้า เนื่องจากมองว่าเป็น ยุทธวิธีที่มีความสุ่มเสี่ยงสูง ถ้าเกิดการพลีชีพล้าจะส่งผลเสียต่อการเคลื่อนไหวอย่างใหญ่หลวง จึงไม่ต้องการให้ฝ่ายรัฐบาลทราบแล้วเตรียมการรับมือได้ทัน การเคลื่อนไหวในครั้งนี้ใช้วิธีการให้ผู้ ชุมนุมเดินเท้าเนื่องจากสถานที่ปฏิบัติการอยู่ใกล้เวทีใหญ่ โดยแบ่งผู้ชุมนุมออกไปเคลื่อนไหว กดดันทหารให้ออกจากพื้นที่ตามจุดต่างๆ 8 จุด ได้แก่ วัดบวรนิเวศ วัดตรีทศเทพ วัดมกุฏ กษัตริย์ วัดสุนทรธรรมธาร วัดโสมนัสวิหาร สนามม้าบางลำโพง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร และสวนสัตว์ดุสิต (มติชน, 28 มีนาคม 2553: 14-15) แต่ยังมีผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งทำหน้ายึด พื้นที่บริเวณสะพานผ่านฟ้าเป็นเวทีใหญ่ปักหลักชุมนุมเช่นเคย หลังจากที่มีการเคลื่อนไหวกดดัน ทหารให้ออกจากพื้นที่ทั้ง 8 จุดได้ดำเนินการผ่านไปด้วยความเรียบร้อย ทางนปช.แดงทั้งแผ่นดิน จึงได้ประกาศผ่านการอ่านแถลงการณ์ฉบับที่ 4 ความว่า “ตามที่แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้าน เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้แบ่งกำลังไปเจรจากับเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหาร ที่ตั้งอยู่ทั้ง 8 จุด เมื่อเวลา 11.00 น. เพื่อให้ถอนกำลังออกจากสถานที่ตั้ง 8 แห่ง เพื่อคืนพื้นที่สู่สภาพปกตินั้น นปช. ขอแสดงความยินดีและขอบคุณที่ได้รับความร่วมมือด้วยความเข้าใจที่ดี รวมทั้งขอสรรเสริญทหาร

และตำรวจ ที่เป็นผู้รักประชาธิปไตยเสมอกัน ทั้งนี้ ขอเตือนรัฐบาลและผู้บัญชาการให้ตระหนักถึงวิธีสันติและอหิงสา แล้วเรียกร้องให้ยุบสภาโดยเร็ว" (ไทยรัฐ, 18 มีนาคม 2553: 17)

จะเห็นได้ว่า สถานการณ์ฝ่ายผู้ชุมนุมในช่วงเวลานี้ คือ ปริมาณผู้เข้าร่วมชุมนุมมีจำนวนมาก ขวัญและกำลังใจดี แกนนำจึงมีมาตรการเคลื่อนไหวกดดันเชิงรุกกดดันรัฐบาลต่อไป โดยประกาศให้วันรุ่งขึ้นมีการเคลื่อนพลโดยยานพาหนะไปที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์เพื่อพบนายกรัฐมนตรี้และเรียกร้องรัฐบาลตั้งโต๊ะเจรจา ส่วนการเคลื่อนไหวในวันนี้ก็ยังประกาศเคลื่อนไหวกดดันให้ทหารกลับกรมกองต่อไปอีก โดยไปที่ทำเนียบรัฐบาลซึ่งมีทหารตรึงพื้นที่อยู่ แต่การเคลื่อนไหวขอให้ทหารออกจากพื้นที่ทำเนียบรัฐบาลไม่ประสบความสำเร็จ ทหารยังคงตรึงกำลังอยู่ต่อไป แต่ผู้ชุมนุมก็ยังคงเคลื่อนไหวโดยยึดแนวทางสันติวิธี ไม่มีการปะทะหรือเกิดความรุนแรงแต่ประการใด

ส่วนท่าทีของฝ่ายรัฐบาลต่อการเคลื่อนไหวดังกล่าว อาทิเช่น ผู้บัญชาการกองทัพบก ได้กล่าวชี้แจงสาเหตุของการถอนกำลังทหารทั้ง 8 จุดที่ผู้ชุมนุมไปเคลื่อนไหวกดดันให้ออกนอกพื้นที่ มีใจความว่า "เมื่อกำลังอยู่น้อยและมีผู้ชุมนุมจำนวนมาก การจะไปแตกหักคงไม่ใช่เรื่อง เพราะสถานที่ดังกล่าวเป็นสถานที่สาธารณะ ทุกคนเป็นพี่น้องคนไทยด้วยกัน ทำให้ทหารต้องถอนกำลังออกไป" (ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2553: 16) ส่วน สุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย กล่าวว่า "กรณีนี้ ผ่อนปรนกับผู้ชุมนุมที่ได้ดำเนินการไปเมื่อวานนี้ เราหลีกเลี่ยงที่จะไม่ให้กระทบกระทั่ง ไม่ให้เหตุการณ์บานปลาย" (ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2553: 16) และในช่วงเวลาเดียวกันนี้ได้กล่าวถึงมาตรการในการเตรียมการรับมือการเคลื่อนไหวมายังกรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์

ต่อมาเข้าสู่การเคลื่อนไหวในวันที่ 28 มีนาคม ผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งจำนวน 600 คน ได้เคลื่อนกำลังลงหน้าไปรอขบวนใหญ่อยู่ที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ โดยมี ขวัญชัย สารคำ เป็นแกนนำ (ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2553: 16) ส่วนท่าทีของนายกรัฐมนตรี้ที่มีต่อข้อเสนอให้มีการเจรจากับผู้ชุมนุมนั้น ในช่วงเช้าเป็นไปในเชิงปฏิเสธโดยนายกรัฐมนตรี้ให้เหตุผลว่าจะไม่เจรจากับแกนนำปช.แดงทั้งแผ่นดิน เพราะเห็นว่าเป็นการเคลื่อนไหวเชิงข่มขู่คุกคาม ไม่สร้างบรรยากาศการเจรจา ประกอบกับเหตุการณ์ทั่วไปในช่วงดึกของวันที่ 27 ที่มีเหตุกลุ่มบุคคลลักลอบปฏิบัติการปะทะ ที่หน้าสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 และที่สถานีโทรทัศน์เอ็นบีที ถนนวิภาวดีรังสิต และในช่วงเช้ามีดวันที่ 28 มีนาคม ก็มีการยิงระเบิดเอ็ม 79 เข้าไปภายในกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ถึง 2 ลูกซ้อน เป็นเหตุให้ทั้งบุคคลทั่วไปและเจ้าหน้าที่ทหารได้รับบาดเจ็บ (แนวหน้า, 29 มีนาคม 2553: 7) รัฐบาลจึงใช้เป็นข้ออ้างแถลงท่าทีต่อเรื่องดังกล่าวเชื่อมโยงกับการ

เตรียมการเคลื่อนไหวมายังบริเวณกรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ว่าได้เตรียมแผนการที่จะประกาศใช้กฎอัยการศึกบริเวณพื้นที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์หากมีผู้ชุมนุมบุกเข้ามา³

จากท่าทีของรัฐบาลดังกล่าว ส่งผลให้เกิดความตึงเครียดในหมู่แกนนำนปช. ทันทิและประกาศระงับการเคลื่อนพลโดยขบวนใหญ่ไปที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ไว้ชั่วคราว แล้วเร่งหารือกันต่อสถานการณ์ดังกล่าวและแถลงตอบโต้บนเวทีในเวลาต่อมา โดยยื่นข้อเสนอต่อขอให้รัฐบาลกำหนดสถานที่ในการเจรจามาให้ชัดเจนภายใน 1 ชั่วโมงมิเช่นนั้นจะประกาศเคลื่อนขบวน⁴ (ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2553: 16) แต่อีกด้านหนึ่งสถานการณ์ของฝ่ายผู้ชุมนุมมีความยุ่งยาก เนื่องด้วยผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งยังคงปักหลักรอการเคลื่อนมาสมทบของขบวนใหญ่ อีกทั้งยังมีผู้ร่วมชุมนุมที่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและพื้นที่ใกล้เคียงทยอยเดินทางไปรอฟังท่าทีของแกนนำที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ โดยผู้ชุมนุมบางส่วนอยู่ระหว่างการเดินทางบนท้องถนน สำหรับช่องทางการสื่อสารระหว่างเวทีใหญ่กับผู้ชุมนุมที่ปักหลักอยู่ที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ คือ การรับทราบผ่านวิทยุชุมชน ซึ่งบรรยากาศเป็นไปด้วยความตึงเครียด เนื่องจากมีผู้ร่วมขบวนจำนวนมากและกระจัดกระจาย มีการปล่อยข่าวเกี่ยวกับการใช้กำลัง

³ รัฐบาลแถลงว่า "ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ศอ.รส. ตนและผู้รับผิดชอบใน ศอ.รส.ทุกท่าน จะพยายามที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็งต่อไป แต่ ศอ.รส.เสียใจที่ประชาชนสุจริตชนต้องได้รับบาดเจ็บจากเหตุบางกรณี เราเสียใจอย่างยิ่งต่อเจ้าหน้าที่ที่ต้องทำงานด้วยมือเปล่าและได้รับบาดเจ็บ อย่างไรก็ตาม ยืนยันว่าประชาชนทั้งประเทศมั่นใจได้ว่า ศอ.รส.จะไม่ยอมผ่อนปรนในการปกป้องสถานที่สำคัญที่เราได้กำหนดไว้ เช่น รพ.ศิริราช สนามบินสุวรรณภูมิ อาคารรัฐสภา ทำเนียบ รัฐบาล ศอ.รส.จะพยายามดูแลอย่างแข็งแรงและไม่ยอมผ่อนปรน" (ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2553: 16) และ

"วันนี้ ศอ.รส.มีความกังวลใจ ที่จะต้องขอชักซ้อมและทำความเข้าใจกับประชาชน และบรรดาแกนนำรวมทั้งผู้ชุมนุมในวันนี้ ขณะนี้ผู้ร่วมชุมนุมได้มาที่บริเวณด้านหน้าที่ ร. 11 รอ. ซึ่งเป็นที่ตั้ง ศอ.รส. เป็นที่ตั้งสำคัญของทางราชการทหาร มีกฎหมายพิเศษทางทหารที่จะให้อำนาจผู้บัญชาการของหน่วยทหารเหล่านี้ใช้อำนาจตามกฎหมาย ดูแลปกป้องสถานที่สำคัญแห่งนี้ หากมีการก่อกวนบุกเข้ามาที่ ร. 11 รอ. ศอ.รส.ได้ตัดสินใจมอบอำนาจให้ผู้บัญชาการทหารประกาศใช้กฎอัยการศึกในพื้นที่แห่งนี้ กรณีนี้เราไม่ได้มองประชาชนเป็นศัตรู แต่ต้องทำเพื่อระงับยับยั้งเหตุร้าย หรือการก่อการร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการก่อกวนก่อกวน. 11 รอ.แห่งนี้" (ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2553: 16)

⁴ ณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ แถลงสรุปใจความได้ว่า การที่อภิสิทธิ์ออกมาแถลงว่า การเจรจาเป็นการยกผู้ชุมนุมไปกดดันจึงไม่พร้อมเจรจาและไม่อยู่เจรจา แกนนำจึงประชุมปรึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อให้เกิดการเจรจาอย่างสันติวิธีและมีเพียงข้อเรียกร้องเดียว คือ การให้นายกรัฐมนตรียุบสภาคืนอำนาจให้ประชาชน แต่อภิสิทธิ์มีข้อกล่าวอ้าง เช่น นปช.แดงทั้งแผ่นดินไม่ชัดเจนในข้อเจรจา ผู้เจรจาไม่มีอำนาจ หรือการต่อสู้เป็นการแก้ปัญหาส่วนตัวของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งข้อกล่าวอ้างดังกล่าว นปช.แดงทั้งแผ่นดินแก้ได้หมดและแสดงความชัดเจนว่า ต้องการยุบสภาเพียงอย่างเดียวไม่มีเรื่องของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรมาเกี่ยวข้อง และตัวแทนแกนนำที่จะเจรจา คือ วีระ มุสิกพงศ์ จตุพร พรหมพันธุ์ ณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ และเหวง โตจิราการเท่านั้น นปช.แดงทั้งแผ่นดินจึงยื่นข้อเสนอว่า ให้รัฐบาลกำหนดสถานที่เจรจามาให้ชัดเจน นปช.แดงทั้งแผ่นดินพร้อมเจรจา โดยจะให้เวลาตัดสินใจ 1 ชั่วโมงนับจากนี้ไป หากยังไม่มีความชัดเจน นปช.แดงทั้งแผ่นดินจะเริ่มเคลื่อนขบวนทันที ซึ่งจะเห็นได้ว่าประเด็นข้ออ้างของฝ่ายรัฐบาลส่วนใหญ่จะพยายามกล่าวหาประเด็น พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

สลายการชุมนุมและข่าวเกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์ของผู้ไม่ประสงค์ต่อฝ่ายผู้ชุมนุมตลอดเวลา ทางเวทีใหญ่จึงจัดการสถานการณ์โดยส่งแกนนำไปสมทบกับขวัญชัย สารคำที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ ได้แก่ พายัพ ปันเกตุ และยศวิศ ชุกล่อม (ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2553: 16) ในที่สุดเมื่อมีข้อตกลงให้เกิดการเจรจาโดยรัฐบาลมอบหมายให้ กอรัปศักดิ์ สภาวสุ ติดต่oprสานกับแกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดิน แกนนำจึงมีมติเรียกผู้ชุมนุมกลับไปรวมตัวกันที่เวทีใหญ่บริเวณสะพานผ่านฟ้าด้วยเหตุผลว่า ถ้ามีการกระจายกำลังในการชุมนุมจะมีความยุ่งยากในการรักษาความปลอดภัย ผู้ชุมนุมจึงกลับมารวมตัวกันที่สะพานผ่านฟ้าลีลาศเพื่อรอรับฟังการถ่ายทอดสดการเจรจาระหว่างตัวแทน นปช.แดงทั้งแผ่นดินกับตัวแทนรัฐบาล แต่ช่วงเวลาที่รอการตัดสินใจของแกนนำซึ่งใช้เวลานานเพราะต้องขึ้นอยู่กับรัฐบาลประกอบกับสภาพอากาศที่ร้อน ทำให้ผู้ชุมนุมที่เดินทางไปรออยู่ที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์แสดงความรู้สึกไม่พอใจ มีการวิพากษ์วิจารณ์แกนนำว่ามติเกี่ยวกับการตัดสินใจในการเคลื่อนไหวไม่มีการเตรียมการที่ชัดเจน

ในอีกด้านหนึ่ง การที่นปช.แดงทั้งแผ่นดินเคลื่อนไหวมาอย่างต่อเนื่องและเริ่มเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ประชาชนที่ไม่พอใจฝ่ายผู้ชุมนุมเริ่มปรากฏตัวขัดแย้งขึ้นทั้งการรวมตัวชุมนุม การเคลื่อนไหวผ่านช่องทางสื่อ การแสดงความเห็นในเชิงสาธารณะ และการออกแถลงการณ์ซึ่งบางคนหรือบางกลุ่มเคยเคลื่อนไหวกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมาก่อน อาทิเช่น กลุ่มผู้ที่ออกกำลังกายที่สวนลุมพินีประมาณ 200 คน แสดงอาการต่อต้านการเคลื่อนไหวของคนเสื้อแดง (คม ชัด ลึก, 28 มีนาคม 2553: 12) การปลุกระดมผ่านสื่อให้เกิดความเกลียดชังกลุ่มผู้ชุมนุมโดยสุนันท์ ศรีจันทร์หา นักจัดรายการ F.M.96.5 FM92.25 และโทรทัศน์เนชั่นชาแนล ใช้สื่อปลุกปั่นให้เสื้อเหลืองและชาวกรุงเทพมหานครตามปิดล้อมการเคลื่อนไหวของคนเสื้อแดงทุกที่และใช้กำลังจัดการได้ เพราะเป็นมือรับจ้าง ถิ่น ถ้อย เม้าเหล้าขาว ไม่ได้เป็นมือบ่มิอุดมการณ์แบบกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยแต่อย่างใด (thaienews, 24 มีนาคม 2553: ออนไลน์) การที่รสนา โตสิตระกูลและเพื่อนสมาชิกวุฒิสภากล่าวหาว่าคนเสื้อแดงนิยมความรุนแรงโดยใช้คลิปวิดีโอในอดีตมาอธิบายทำเสมือนว่าเป็นการเคลื่อนไหวครั้งนี้ ที่ฝ่ายผู้ชุมนุมทำร้ายคนที่ไม่รับแจกสติ๊กเกอร์ยูปสภา (ผู้จัดการ, 25 มีนาคม 2553: ออนไลน์) การออกแถลงการณ์ต่อต้านการยุบสภาและการโจมตีการเคลื่อนไหวที่ส่งผลเสียหายต่อธุรกิจและประเด็นชนชั้นไพร่-อำมาตย์ของกลุ่มคนเสื้อแดง จากกลุ่มที่ใช้ชื่อว่า ชมรมนักธุรกิจเพื่อประชาธิปไตย (มติชน, 27 มีนาคม 2553: 15) เป็นต้น

ส่วนนักวิชาการ นักกิจกรรมทางสังคม นักศึกษา กลุ่มที่ให้การสนับสนุนการเคลื่อนไหว ในช่วงเวลานี้มีความเคลื่อนไหวทั้งรูปแบบการจัดงานเสวนา การออกแถลงการณ์ การนำเสนอบทความเชิงวิชาการ อาทิเช่น การจัดงานเสวนา “ทำไมต้องเข้าใจเสื้อแดง” ที่จัดโดย

เครือข่ายองค์กรภาคประชาชน⁵ การออกแถลงการณ์คัดค้านการขยายระยะเวลาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร โดยสหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (thaienews, 23 มีนาคม 2553: ออนไลน์) การจัดงานเสวนา“ยุบสภา:ทางออกวิกฤติการเมืองไทย?” ที่จัดโดยกลุ่มประชาธิปไตยเพื่อรัฐสวัสดิการและองค์กรพันธมิตร การออกแถลงการณ์และจัดให้มีการร่วมลงชื่อต่อข้อเสนอให้รัฐบาลยุบสภาภายใน 3 เดือนของเครือข่ายสันติประชาธรรม (ประชาไท, 28 มีนาคม 2553: ออนไลน์) เป็นต้น อีกด้านหนึ่งของผู้สนับสนุนขบวนการก็ตั้งข้อสังเกตวิพากษ์วิจารณ์ และเสนอแนะ อาทิเช่น บทความของสุลักษณ์ กาญจนขุนดี เรื่อง “เสื้อแดง ถ้าอยากชนะ กลับบ้านไปตั้งหลักใหม่ดีกว่า” (ประชาไท, 26 มีนาคม 2553: ออนไลน์) หรือบทความของนักคิดที่ใช้นามแฝงว่า “ประชาชนคนหนึ่ง” เรื่อง “ต้องเตรียมการสลายชุมนุมให้ได้รวดเร็วก่อนปราบใหญ่” (ประชาไท, 26 มีนาคม 2553: ออนไลน์) เป็นต้น

4.5 การเคลื่อนไหวช่วงวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2553 – วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2553

หลังจากผู้ชุมนุมเดินทางกลับจากกรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ มาสมทบกับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ถนนราชดำเนิน ทุกคนได้เฝ้ารอฟังผลการเจรจาระหว่างรัฐบาลกับแกนนำว่าผลการเจรจาจะลงเอยอย่างไร โดยรอฟังการเจรจาทางหน้าจอโทรทัศน์ทุกเครื่องที่มีอยู่ในบริเวณการชุมนุม ส่วนผู้ชุมนุมในพื้นที่รอบนอกถนนราชดำเนิน ตามตรอกซอยใกล้เคียง ได้เปิดวิทยุในรถยนต์ ฟังการรายงานข่าวความเคลื่อนไหวและต่างวิพากษ์วิจารณ์ด้วยความเชื่อมั่นประกอบกับก่อนหน้านี้แกนนำได้ประกาศบนเวทีว่าเป็นชัยชนะของขบวนการที่รัฐบาลยอมเจรจากับผู้ชุมนุม ว่าการที่รัฐบาลยอมเจรจากับแกนนำจะส่งผลในทางที่น่าจะได้ข้อสรุปที่จะทำให้ผู้ชุมนุมได้เดินทางกลับบ้านได้ หลังจากที่ต้องเดินทางจากต่างจังหวัดมาปักหลักชุมนุมที่ถนนราชดำเนินตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม โดยเฉพาะภาพก่อนการเจรจาที่เริ่มด้วย วีระ มุสิกพงศ์ ประธาน นปช.แดงทั้งแผ่นดินและแกนนำคนอื่น ๆ จับมือกับฝ่ายรัฐบาล (แนวหน้า, 29 มีนาคม 2553: 6) ทำให้ผู้ชุมนุมหลายคนเตรียมเก็บกระเป๋าเสื้อผ้าเพื่อเตรียมพร้อมเดินทางกลับบ้าน แต่ยังรอคอยฟังว่าแกนนำจะมีมติอย่างไร

การเจรจาระหว่างรัฐบาลและแกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดินเริ่มขึ้นเมื่อช่วงเย็นของวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2553 ใช้สถานที่ ณ ห้องประชุม สถาบันพระปกเกล้า ซึ่งมีการจัดการ

⁵ ประกอบด้วย เครือข่ายพิทักษ์เจตนารมณ์เดือนพฤษภา, กลุ่มสร้างสรรค์ชีวิตและสังคมอีสาน (กสส.) สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนนท.) สหพันธ์นิสิตนักศึกษาภาคอีสาน (สนนอ.) สมัชชาสังคมก้าวหน้า สหพันธ์เยาวชนอีสาน (สยส.) สถาบันเพื่อพัฒนาเยาวชนแห่งประเทศไทย (สยท) สถาบันเพื่อพัฒนาเยาวชนประชาธิปไตย องค์กรเลี้ยวซ้าย และสำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน

ถ่ายทอดสดให้สามารถรับชมกันได้ทั่วประเทศ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ โดยแต่ละฝ่ายส่งตัวแทนในการเจรจาฝ่ายละ 3 คนประกอบด้วย ตัวแทนจากฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี กอริปศักดิ์ สภาวสุ และธานี ศักดิเศรษฐ์ ตัวแทนฝ่ายนปช.แดงทั้งแผ่นดิน ได้แก่ วีระ มุสิกพงศ์ จตุพร พรหมพันธุ์ และเหวง โตจิราการ โดยวิธีการเจรจาใช้รูปแบบผลัดกันแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นระหว่างทั้งสองฝ่ายโดยไม่มีผู้ดำเนินรายการ ประเด็นหลักในการเจรจาคือการพยายามหาข้อสรุปต่อทางออกของข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมที่เสนอต่อรัฐบาลให้มีการยุบสภา

บรรยากาศทางฝ่ายผู้ชุมนุม ขณะที่มีการเจรจาระหว่างตัวแทนของฝ่ายรัฐบาลและตัวแทน นปช.แดงทั้งแผ่นดินนั้นได้มีการถ่ายทอดสดการเจรจาให้แก่ผู้ชุมนุมที่ปักหลักชุมนุมบริเวณสะพานผ่านฟ้าฯได้รับชมด้วย ซึ่งท่าทีของผู้ชุมนุมต่อการเจรจาเต็มไปด้วยความไม่พอใจ มีการตั้งคำถามและแสดงอาการไม่พอใจว่า "ไปเจรจากับมัน(รัฐบาล-ผู้วิจัย)ทำไม" มีการขว้างสิ่งของใส่จอโปรเจกเตอร์ขณะปรากฏการถ่ายทอดภาพฝ่ายรัฐบาลที่กำลังพูดอยู่ โดยเฉพาะเมื่อมีภาพนายกรัฐมนตรีปรากฏผ่านจอ และกล่าวว่านายกรัฐมนตรีพูดจาเป็นเย้ยยียดบาดถึงเวลา แต่เมื่อแกนนำ คือ จตุพร พรหมพันธุ์ พูดว่า "ถ้าข้อเรียกร้องยุบสภาไม่ได้รับการตอบสนอง จะถือว่ามากินกาแฟแล้วแยกย้ายกันไป นายกชกลักราบ 11 ส่วนพวกผมก็กลับราชดำเนิน" (ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2553: 16) ทำให้ผู้ชุมนุมให้ร้องด้วยความสะใจที่แกนนำยืนยันชัดเจนในข้อเรียกร้องของการชุมนุมครั้งนี้ที่มีเพียงข้อเดียวคือการยุบสภาและมีท่าทีว่าถ้าเจรจาไม่สำเร็จก็จะสู้ต่อไป แต่ก็ยังคงมีการแสดงอาการไม่พอใจแกนนำเช่น วีระ มุสิกพงศ์ ที่มีท่าทีอ่อนข้อให้รัฐบาลเพราะมีความเห็นว่าไม่ควรไปพูดจาสุภาพหรือโอนอ่อนกับฝ่ายรัฐบาล จนเมื่อมีการพักให้ผู้เข้าร่วมเจรจาได้พักอริยาบถ แกนนำที่ควบคุมเวทีที่สะพานผ่านฟ้าลีลาศ คือ ณัฐวุฒิ ใสยเกื้อต้องพยายามชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ชุมนุมให้เข้าใจถึงขั้นตอนการต่อสู้ที่ต้องมีการเจรจาไปพร้อมๆกับการต่อสู้เพื่อให้อารมณ์ของผู้ชุมนุมสงบลง (ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2553: 16) ต่อมาเมื่อการเจรจาในวันนี้ยุติลงแต่ยังหาข้อสรุปไม่ได้จึงตกลงให้มีการเจรจาขึ้นอีกในวันรุ่งขึ้น คือ วันที่ 29 มีนาคม

ต่อมาการเจรจาวันที่สอง คือ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2553 ก็เริ่มขึ้นในช่วงเย็น รูปแบบการเจรจาก็มีรูปแบบเช่นเดียวกับวันแรก คือ ผลัดกันแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นระหว่างทั้งสองฝ่ายโดยไม่มีผู้ดำเนินรายการ แต่ท่าทีของทั้งสองฝ่ายเปลี่ยนไปโดยฝ่ายรัฐบาลมีท่าทีประนีประนอมในข้อเสนอมากขึ้นคือเสนอให้มีการยุบสภาภายใน 9 เดือนหลังจากนี้ ทางฝ่ายนปช.แดงทั้งแผ่นดินเอง แกนนำมีข้อสรุปจากการประเมินท่าทีของรัฐบาลในการพูดคุยในครั้งแรกว่าวิธีการเจรจาอาจไม่เป็นผลนำไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายคือยุบสภาตามเงื่อนไขระยะเวลาที่เสนอและแนวโน้มความไม่พอใจของผู้ร่วมชุมนุมที่ไม่ต้องการให้มีการเจรจา แกนนำจึงมีท่าทีในช่วงการ

เจรจาเพียงเพื่อให้เวทีการเจรจาเป็นพื้นที่สื่อสารให้สาธารณชนเข้าใจผู้ชุมนุมมากขึ้นเท่านั้น จะเห็นได้จากเหตุ โศกนาฏกรรมการนำรูปภาพการสลายการชุมนุมเดือนเมษายน พ.ศ. 2552 ขึ้นมา หรือ การที่ จตุพร พรหมพันธุ์ถามกลับนายกรัฐมนตรีก่อนนำทหารเข้าไปอยู่ในวัดหรือโรงเรียน เป็นต้น ส่วนวีระ มุสิกพงศ์ก็ยังคงแสดงบทบาทในการพยายามหาทางออกและใช้เวทีนี้ในการเจรจาต่อรอง ระหว่างข้อเสนอของทางกลุ่มที่ต้องการให้รัฐบาลยุบสภาภายใน 15 วันกับข้อเสนอของรัฐบาลที่ให้มีการยุบสภาภายใน 9 เดือนโดยอ้างอิงข้อเสนอของนักวิชาการจากเครือข่ายสันติประชาธรรม ที่มีข้อเสนอให้รัฐบาลยุบสภาภายใน 3 เดือน ในที่สุดการเจรจาในครั้งนี้ก็ไม่มีข้อสรุปในทางปฏิบัติแต่ประการใด ซึ่งทางรัฐบาลทั้งทำอย่างไรก็ตามยังพร้อมที่จะเปิดเจรจากับฝ่ายผู้ชุมนุมต่อไป แต่ท่าทีของฝ่ายแกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดินนั้นไม่ต้องการเปิดเจรจากับฝ่ายรัฐบาลอีกโดยเหตุผลส่วนหนึ่งอันเนื่องมาจากการประเมินท่าทีของผู้ชุมนุมส่วนใหญ่ที่ไม่ต้องการให้มีการเจรจาอีกต่อไป (นิสิต สินธุไพร, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2553)

ด้านท่าทีของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ออกแถลงการณ์ ฉบับที่ 6/2553 เรื่อง “ปฏิรูปใหญ่ประเทศไทย...ทางออกจากวิกฤติ” คัดค้านการที่รัฐบาลไปเจรจากับ นปช.แดงทั้งแผ่นดินเพราะมองว่าการเจรจาของ นปช.แดงทั้งแผ่นดินมีวาระซ่อนเร้นที่ทำเพื่อคนคนเดียว คือ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ไม่ใช่เพื่อคนทั้งประเทศ นอกจากนั้นยังเห็นว่าการยุบสภาและการรื้อรัฐธรรมนูญเพื่อฟอกความผิดให้คนบางกลุ่มไม่ใช่ทางออกของประเทศ จากนั้นได้แสดงจุดยืนให้รัฐบาลจัดการการชุมนุมให้เด็ดขาดเนื่องจากการชุมนุมนั้นมีลักษณะชุมนุมไม่ปกติมีการก่อเหตุร้ายแรงคู่ขนานกับการก่อวินาศกรรมรายวันระหว่างที่มีการชุมนุมของคนเสื้อแดง และกลุ่ม 40 สมาชิกวุฒิสภานำโดยสมชาย แสวงการก็ออกมาแสดงจุดยืนคัดค้านการยุบสภาด้วย

อย่างไรก็ตามการเจรจาระหว่างฝ่ายรัฐบาลและฝ่าย นปช.แดงทั้งแผ่นดินในครั้งนี้ส่งผลต่อขบวนการอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้เข้าร่วมชุมนุมมีความคาดหวังว่าการเจรจาจะทำให้สามารถบรรลุข้อเรียกร้อง คือ รัฐบาลประกาศยุบสภาได้ แต่เมื่อผลออกมาว่าไม่สามารถเจรจาให้รัฐบาลยุบสภาได้สำเร็จจึงรู้สึกเคลือบแคลงแก่นำว่าอาจสมยอมหรืออ่อนข้อกับรัฐบาล ในช่วงคำที่เป็นช่วงเวลาของการต่อสายโฟนอินของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เข้ามาพูดคุยกับผู้ร่วมชุมนุมจึงเป็นการเรียกขวัญกำลังใจแก่ผู้ชุมนุมให้ร่วมสู้ต่อไปและกล่าวชื่นชมแกนนำที่ไปเจรจาว่าทำหน้าที่ได้ดี ด้านผลการเจรจา พ.ต.ท.ดร.ทักษิณกล่าวว่า เป็นไปตามที่คาดหมายแล้วว่ารัฐบาลจะยอมยุบสภา เพราะนายกรัฐมนตรียังไม่เป็นตัวของตัวเองจึงแสดงออกมาด้วยความไม่จริงใจในการเจรจาทำให้เกิดบรรยากาศแบบเดินคนละเส้นทางแล้วให้ประชาชนตัดสินใจว่าจะเลือกทางใด เพราะฉะนั้นจึงขอให้ผู้ชุมนุมต่อสู้ต่อไปจนกว่ารัฐบาลจะยอมยุบสภา (แนวหน้า, 29 มีนาคม 2553: 6) แต่อย่างไรก็ตาม ผลการเจรจาได้ส่งผลต่อจิตใจผู้ร่วมชุมนุมทำให้ผู้ร่วมชุมนุมส่วนใหญ่ผิดหวัง ประกอบกับการ

เคลื่อนไหวที่ยาวนานทำให้อ่อนล้า เพราะผู้ชุมนุมที่มาจากต่างจังหวัดต้องเผชิญกับสภาพอากาศที่ร้อนจัดในช่วงกลางวันและช่วงกลางคืนมีฝนตก ผู้ชุมนุมชาวต่างจังหวัดจึงเดินทางกลับภูมิลำเนาเป็นจำนวนมาก

4.6 การเคลื่อนไหวช่วงวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2553 ถึง วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2553

หลังจากที่ผลการเจรจาระหว่างรัฐบาลกับแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินทำให้จำนวนผู้เข้าร่วมชุมนุมลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะผู้ชุมนุมจากต่างจังหวัด สังเกตได้จากจากผู้ที่อยู่ตามเต็นท์ต่างๆ แกนนำส่วนกลางจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแนวทางการเคลื่อนไหวใหม่โดยต้องยกระดับการชุมนุมกดดันให้เข้มข้นขึ้นเพื่อให้มีโอกาสที่ข้อเรียกร้องยุบสภาจะสำเร็จ ส่วนบทบาทสำคัญในการทำความเข้าใจกับผู้ชุมนุมต่างจังหวัดที่เป็นกำลังหลักของผู้เข้าร่วมชุมนุมอยู่ที่แกนนำส่วนภูมิภาคในการชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ชุมนุม แกนนำหลายจังหวัดต้องเดินทางกลับจังหวัดเพื่อลงพื้นที่ทำความเข้าใจกับผู้ชุมนุมด้วยตนเอง บางพื้นที่มีการจัดงานเสวนาพบปะทำความเข้าใจและเชิญชวนผู้ชุมนุมให้มาร่วมชุมนุม (คุณโอ(นามแฝง), สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์, 20 กรกฎาคม 2553) เพื่อมาร่วมเคลื่อนไหวกับนปช.แดงทั้งแผ่นดินตามที่แกนนำส่วนกลางประกาศไว้คือในวันเสาร์ที่ 3 เมษายนอีกครั้ง ซึ่งหลังจากการทำความเข้าใจกับผู้ชุมนุมแล้ว การเตรียมการระดมผู้คนจากต่างจังหวัดเข้ามาร่วมชุมนุมก็เป็นเช่นเดิม ซึ่งผู้ชุมนุมเริ่มเข้าใจมากขึ้นว่าการชุมนุมในครั้งนี้เป็นการต่อสู้ที่ยืดเยื้อยาวนาน ชัยชนะคือการยุบสภาไม่อาจได้มาโดยง่ายอีกต่อไป

ระหว่างนั้นนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ดำเนินการเคลื่อนไหวไปตามสถานการณ์ยกตัวอย่างเช่น จากการเคลื่อนไหวตอบโต้ฝ่ายต่อต้านที่มีความพยายามจะจัดงานระดมผู้คนโดยมี ศุภชัย ลิทธิสมวงศ์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ เป็นแกนหลัก ตริตดาว อภัยวงศ์ อาจารย์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้ประสานงาน เชิญชวนให้ผู้เข้าร่วมสวมเสื้อสีชมพูมารวมตัวกันที่สนามหน้าหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์สองรัชกาล ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในวันศุกร์ที่ 2 เมษายนเพื่อแสดงพลังต้องการคืนความสงบสุขให้กับชาวกรุงเทพมหานครและต่อต้านการเคลื่อนไหวของกลุ่มคนเสื้อแดง (คม ชัด ลึก, 1 เมษายน 2553: 13) ทางนปช.แดงทั้งแผ่นดินเห็นว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรปลดอดการเมืองไม่ควรเลือกข้างจึงประกาศขอใช้พื้นที่จัดการชุมนุมแสดงพลังเช่นกัน จนทำให้กลุ่มดังกล่าวต้องย้ายที่ชุมนุมไปรวมตัวกันที่สวนลุมพินี ซึ่งนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็มีได้ยกเลิกกำหนดการเคลื่อนไหว โดยส่งผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งนำโดยเหวง โตจิราการ เคลื่อนไปบริเวณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเช่นเดิม แต่ปรากฏว่าผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงบางส่วนหลง

ทางขั้วรถจักรยานยนต์เข้าไปใกล้สวนลุมพินีที่มีกลุ่มคนที่เรียกตัวเองว่าเสื้อสีชมพู จนถูกทำร้าย ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย (โพสต์ทูเดย์, 3 เมษายน 2553: 6) เป็นต้น

ต่อมาเมื่อถึงวันที่ 3 เมษายน มาตรการของแกนนำก็เช่นเดียวกับครั้งที่ผ่านมา คือ ผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งยังคงตริ่งกำลังรักษาพื้นที่ชุมนุมบริเวณถนนราชดำเนินไว้ และรูปแบบการเคลื่อนไหว คือ ประกาศให้ผู้เข้าร่วมชุมนุมทราบและปฏิบัติการเมื่อครบกำหนดเวลาเท่านั้นไม่มีการแจ้งกำหนดการล่วงหน้า โดยเมื่อถึงเวลา 10.00 น. แกนนำได้ประกาศเคลื่อนขบวน 2 กลุ่ม โดยแบ่งเป็นขบวนยานยนต์ นำโดย ขวัญชัย สาระคำ เคลื่อนขบวนยานยนต์มุ่งหน้าไปยัง ถนนวิภาวดีรังสิตและปักหลักอยู่ที่หน้าสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 (NBT) อีกกลุ่มเดินเท้าจากสะพานผ่านฟ้าลีลาศไปยังสี่แยกราชประสงค์ โดยทางกลุ่มผู้ชุมนุมที่เคลื่อนไหวและชุมนุมอยู่หน้าสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 (NBT) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีกิจกรรม คือ ขวัญชัย สาระคำ ได้นำตัวแทนคนเสื้อแดงราว 10 คนเข้าไปพบผู้บริหารภายในสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 (NBT) ซึ่งประเด็นข้อเรียกร้องที่เสนอแก่นBT ก็คือให้นำเสนอข่าวอย่างเป็นจริง อย่าโจมตีผู้ชุมนุม (ไทยรัฐ, 4 เมษายน 2553: 15) เป็นต้น หลังจากนั้นก็ได้เคลื่อนไหวมารวมกับผู้ชุมนุมที่บริเวณราชประสงค์ในช่วงเย็น

ด้านการชุมนุมที่เคลื่อนมาปักหลัก ณ แยกราชประสงค์ก็เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้ชุมนุมสามารถยึดพื้นที่ปักหลักชุมนุมได้สำเร็จ ต่อมา วีระ มุสิกพงศ์ ประธาน นปช.แดงทั้งแผ่นดินได้ขึ้นเวทีที่ราชประสงค์แถลงจุดยืนและแนวทางการเคลื่อนไหวต่อไปที่เวทีใหม่ที่ราชประสงค์ว่า "วันนี้ นปช. แดงทั้งแผ่นดิน เคลื่อนพลมา ณ สถานที่นี้ โดยมีเป้าหมายเลือกภูมิภาค เลือกสถานที่ ซึ่งหวังว่าจะมีพี่น้องชาว กทม. ที่อยู่ในภาคธุรกิจอันสำคัญ จะได้เห็นด้วยตาของตนเอง จะได้ฟังด้วยหูของตนเองว่าพี่น้องประชาชนคนเสื้อแดงได้มาจากทั่วประเทศ และมีจุดประสงค์มุ่งหมายอย่างเดียวกัน คือ เรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภาคืนอำนาจให้ประชาชนโดยทันที การเดินทางมาในวันนี้ เมื่อมาถึงสถานที่ ได้พบผู้คนต่างๆ แล้ว เราได้ประชุมกันอีกครั้งเพื่อประเมินสถานการณ์ และมีความเห็นว่า การชุมนุมครั้งนี้เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมที่จะให้รัฐบาลดำเนินการตามข้อเรียกร้องของเราต่อไป" (ประชาไท, 3 เมษายน 2553: ออนไลน์) และมีข้อเรียกร้อง 4 ข้อ คือ 1. ให้รัฐบาลยุบสภาทันที 2. จะปักหลักชุมนุม ณ ที่แห่งนี้จนกว่ารัฐบาลจะประกาศยุบสภา 3. แนวทางของนปช.ยังคงยืนหยัดและยืนยันในแนวทางสันติวิธี ไม่ใช้ความรุนแรง 4. พร้อมที่จะรับฟังว่าจุดยืนของรัฐบาลที่มีต่อมติของมวลมหาประชาชน ไม่ว่าจะออกมาในรูปแบบใด⁶ (ไทยรัฐ, 4

⁶ หลังจากนั้นนิสิต สันติไพรในฐานะผู้ประสานงานระหว่างแกนนำสวนกลางกับภูมิภาค โดยรับผิดชอบภาคอีสาน ได้ให้สัมภาษณ์ว่า "แกนนำคนเสื้อแดงได้วิเคราะห์ร่วมกันแล้วว่ารัฐบาลและองค์กรที่อยู่รอบกายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรียังคงเหนียวแน่นและเข้มแข็งที่จะยืนอยู่ในจุดที่ไม่ยอมยุบสภา ประกอบกับคนเสื้อแดงไม่ได้มีอาการอ่อนล้ากับสภาพแวดล้อมและยัง

เมษายน 2553: 15) การตัดสินใจเคลื่อนกำลังมาที่ย่านธุรกิจใจกลางเมืองหลวง คือ แยกราชประสงค์ในครั้งนี้ เดิมทีแกนนำตั้งใจว่าจะมาเพื่อกดดันและเคลื่อนไหวเชิงสัญลักษณ์แค่เพียงวันเดียวแล้วเดินทางกลับ แต่เมื่อมาถึงและประชุมประเมินสถานการณ์ทำให้แกนนำตัดสินใจว่าจะปักหลักชุมนุมอยู่ต่อไป⁷ จากนั้นช่วงค่ำแกนนำก็ขึ้นปราศรัยบนเวทีบอกให้ผู้ชุมนุมที่อยู่ต่างจังหวัดเตรียมความพร้อมในการชุมนุมที่หน้าศาลากลางเพื่อรับมือกรณีถ้ามีการปราบปรามจากฝ่ายรัฐบาล

ปฏิบัติการยึดแยกราชประสงค์ในครั้งนี้ นักวิชาการอย่างสมศักดิ์ เจียมธีรสกุล⁸ ได้ออกมาวิพากษ์วิจารณ์และเสนอแนะต่อขบวนการว่าวิธีการยึดแยกราชประสงค์ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายที่เพียงต้องการเรียกร้องให้แค่รัฐบาลยุบสภาซึ่งไม่ใช่เป้าหมายเพื่อการแตกหักหรือโค่นล้ม วิธีการยึดราชประสงค์อาจส่งผลกระทบทำให้คนไม่เห็นด้วย และตั้งข้อสังเกตว่าด้านหนึ่งแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินอาจหวังให้รัฐบาลหมดความอดทนลงมือปราบปราม แล้วทางนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ยกระดับข้อเรียกร้องให้สูงขึ้นเป็นการโค่นล้มระบอบอำมาตยาธิปไตยก็เป็นได้ แต่อย่างไรก็ตามยังเห็นว่านปช.แดงทั้งแผ่นดินควรกลับสู่การเจรจาและต่อรองให้รัฐบาลร่นระยะเวลาการยุบสภาจาก 9 เดือนลง

ส่วนท่าทีของฝ่ายรัฐบาลที่มีต่อการนำผู้ชุมนุมมาปักหลักบริเวณพื้นที่ย่านธุรกิจคือ ย่านราชประสงค์เริ่มจากส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาเจรจาแต่ไม่สำเร็จ จากนั้นออกประกาศศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ 5 แล้วแถลงออกอากาศผ่านโทรทัศน์ให้กลุ่มผู้ชุมนุม ออกจากพื้นที่ชุมนุมบริเวณแยกราชประสงค์และบริเวณใกล้เคียง โดยหากฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับเป็นเงิน 2 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มติชน, 4 เมษายน 2553: 14) แต่

ต้องการให้แกนนำเดินทางกดดันรัฐบาลทุกวันต่อเนื่อง ดังนั้น แกนนำจึงต้องทำตามความต้องการของมวลชน ด้วยการเคลื่อนไหวกดดันต่อเนื่อง

หากจำเป็นที่จะต้องอยู่ยาวไปจนถึงช่วงสงกรานต์ แกนนำทุกคนได้คุยและเห็นตรงกันว่า ต้องอยู่ยึดพื้นที่ในการชุมนุม จัดกิจกรรมต่างๆในช่วงสงกรานต์ เริ่มจากกิจกรรมโถือป และในฐานะผู้ประสานงานด้านมวลชนในพื้นที่ภาคอีสาน ได้ประสานงานไปยังองค์กร 125 องค์กรคนเสื้อแดงในภาคอีสานแล้วเพื่อแจ้งความเคลื่อนไหวในการต่อสู้ ซึ่งแต่ละกลุ่มก็ตอบรับที่จะเข้าร่วมชุมนุมกับคนเสื้อแดงที่เชิงสะพานผ่านฟ้าลีลาศ โดยแต่ละกลุ่มจะจัดเวรผลัดเปลี่ยนกันมาชุมนุมกันทุกๆ 5 วัน” (มติชน, 4 เมษายน 2553: 14)

⁷ คู่มือทักของวิชา ศัญทัพในภาคผนวก ง.

⁸ เขียนกระทู้ในเวบบอร์ดประชาไท เรื่อง “ถ้านี่เป็นการสู้แตกหัก(โค่นล้ม)แบบ 14 ตุลา/17 พฤษภา ยึดราชประสงค์อาจจะโอเค แต่ถ้าเพื่อยุบสภา การยึดยึดเยื้อเยื้อต่อการทำตัวเป็นแบบพันธมิตร ที่ไม่คำนึงถึงวิธีการใดๆ” แล้วถูกนำมาตั้งหัวข้อใหม่ “สมศักดิ์เจียมฯ:ทำไมเสื้อแดงจึงควรกลับสู่โต๊ะเจรจา และทำไมไม่ควรยึดราชประสงค์ยึดเยื้อ” (thaienews, 4 เมษายน 2553: ออนไลน์)

ก็ไม่เป็นผลในทางปฏิบัติ ผู้ชุมนุมยังคงปักหลักชุมนุมต่อไป ด้านกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ออกมาโจมตีการยึดราชประสงค์เปรียบเทียบกับ การเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่เป็นไปด้วยความชอบธรรมในสถานการณ์สูงงอมไม่เหมือนนปช. แดงทั้งแผ่นดิน พร้อมทั้งกล่าวว่าวันจันทร์นี้ชาวกรุงเทพมหานครจะออกมาระบายความอัดอั้นจากการเคลื่อนไหวของกลุ่มคนเสื้อแดงเนื่องจากเป็นวันทำงาน (โลกวันนี้, 5 เมษายน 2553: 04A) และผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการยึดพื้นที่ราชประสงค์ที่เป็นนักธุรกิจ นำโดย พรศิลป์ พัชรินทร์ตนะกุล กรรมการรองเลขาธิการ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ออกมากล่าวขอให้กลุ่มคนเสื้อแดงเห็นแก่เศรษฐกิจของประเทศ (แนวหน้า, 4 เมษายน 2553: 10) เป็นต้น

4.7 การเคลื่อนไหวช่วงวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2553 ถึงวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2553

หลังจากที่มีมติใช้พื้นที่บริเวณแยกราชประสงค์เป็นพื้นที่ในการปักหลักชุมนุมเพิ่มอีกพื้นที่หนึ่ง นอกจากบริเวณถนนราชดำเนิน ทางนปช. แดงทั้งแผ่นดินได้จัดเตรียมพื้นที่และเตรียมเพิ่มมาตรการในการเคลื่อนไหวให้บรรลุเป้าหมายคือให้รัฐบาลประกาศยุบสภาต่อไป แต่วันต่อมาคือวันที่ 4 เมษายน นปช. แดงทั้งแผ่นดินยังมิได้มีการเคลื่อนไหวใดๆ เนื่องจากเตรียมการบริเวณพื้นที่ชุมนุมใหม่ที่ราชประสงค์และรอดูท่าทีของรัฐบาลต่อมาตรการการกดดันของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ใช้วิธีการมาชุมนุมปิดพื้นที่ราชประสงค์ จากนั้นวันที่ 5 เมษายน ช่วงเช้าได้มีการแถลงมาตรการการเคลื่อนไหวคือ การเคลื่อนกำลังผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งไปที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง⁹ โดยมอบหมายให้แกนนำ คือ ขวัญชัย สาระคำ พายัพ บัณฑิต และสุภรณ์ อัตถาวงศ์ นำเคลื่อนขบวนจากบริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศมุ่งหน้าไปที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ศูนย์ราชการ ถนนแจ้งวัฒนะ

เมื่อถึงคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีการปักหลักชุมนุมกดดันบริเวณหน้าอาคารสำนักงานระยะหนึ่งจึงมีการเจรจาสามฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายนปช. แดงทั้งแผ่นดิน ได้แกนนำทั้ง 3 คนและมีแกนนำ คือ อริสมันต์ พงษ์เรืองรองตามมาสมทบ ฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่เป็นคนกลาง คือ พล.ต.ต. วิชัย สังข์ประไพ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล พล.ต.ต. สาโรจน์ พรหมเจริญ และฝ่ายคณะกรรมการการเลือกตั้งคือ อิสระ เสียงเพระดี ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ธนิศร์ ศรีประเทศ รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ฝ่ายกิจการพรรคการเมือง ได้ข้อสรุป คือ ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งรับปากว่าจะมีการตั้งคณะกรรมการพิจารณาจำนวนคดีเงิน 258 ล้านบาทและเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง 29 ล้านที่

⁹ โดยณัฐฤดี ไสยเกื้อ ประกาศจุดมุ่งหมายในการเคลื่อนขบวนครั้งนี้ คือ "เราจะมุ่งหน้าไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เพื่อเร่งรัดคดียุบพรรคประชาธิปัตย์ เราจะส่งตัวแทนไปเรียกร้องกับนายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ประธานกกต.ว่า ขอให้ปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกันกับการยุบพรรคอื่นๆ เท่านั้นเป็นพอ" (มติชน, 5 เมษายน 2553: ออนไลน์)

พรรคประชาธิปัตย์อาจกระทำการขัดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ปีพุทธศักราช 2550 ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 20 เมษายนนี้จากกำหนดการเดิมที่จะแล้วเสร็จในวันที่ 30 เมษายน (ข่าวสด, 7 เมษายน 2553: 2,14) หลังจากนั้นแกนนำได้ประกาศชัยชนะในการเคลื่อนไหวครั้งนี้และกล่าวกับผู้ชุมนุมว่าจะมารวมตัวกันอีกครั้งที่ทำการคณะกรรมการเลือกตั้งในวันที่ 20 เมษายน เพื่อรอฟังสำนวนยุบพรรคประชาธิปัตย์ แล้วจากนั้นก็ประกาศเคลื่อนไหวขบวนออกจากที่ทำการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ส่วนด้านฝ่ายต่อต้านขบวนการก็กดดันรัฐบาลเช่นกัน เพื่อให้มีการจัดการกับผู้ชุมนุม โดยสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) นำโดยคำณูญ สิทธิสมาน และประสาร มฤคพิทักษ์ได้แสดงท่าทีผ่านการประชุมวุฒิสภาชี้ให้รัฐบาลใช้กฎหมายกับกลุ่มผู้ชุมนุมและจัดการขึ้นเด็ดขาดอย่าเป็นง่อยเปิด (บ้านเมือง, 6 เมษายน 2553: 3)

ต่อมาช่วงเย็นวันเดียวกันเมื่อถึงเวลาแถลงข่าวทางนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ประกาศเคลื่อนไหวเชิงรุกกดดันรัฐบาลต่อไป โดยจะเคลื่อนไหวไปตามถนนทั้ง 11 สาย การประกาศเคลื่อนไหวดังกล่าวเป็นการเคลื่อนไหวตอบโต้รัฐบาลที่ออกมาตราการกวดขันการชุมนุม โดยประกาศปิดถนน 11 เส้นทาง ตามประกาศฉบับที่ 6 ของศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รล.) ที่สั่งห้ามชุมนุมและเคลื่อนไหว¹⁰ แต่เมื่อเข้าสู่ช่วงเช้าวันที่ 6 เมษายน สถานการณ์เปลี่ยนไปคือมีทหารหลายพันนายเข้ามาตั้งกำลังอยู่ที่บริเวณสวนลุมพินี ทำให้แกนนำต้องทบทวนทิศทางการเคลื่อนไหวเดิมที่ได้ประกาศไว้ และเตรียมมาตรการรับมือโดยขั้นแรกแขวง โตจิราการแกนนำประกาศให้หน่วยสันติวิธีจำนวน 5,000 คน ตรึงกำลังสี่ทิศรอบการชุมนุม เพื่อป้องกันผู้ชุมนุมและเป็นคนแรกที่จะปะทะกับเจ้าหน้าที่ทหาร (ประชาไท, 6 เมษายน 2553: ออนไลน์) มีการประกาศระดมผู้เข้าร่วมชุมนุมให้มาที่เวทีราชประสงค์ให้มากที่สุดเพื่อป้องกันการสลายการชุมนุม และประกาศให้อาสาสมัครของฝ่ายผู้ชุมนุมจำนวนหนึ่งยึดอาวุธ รถฉีดน้ำ รถหุ้มเกราะของเจ้าหน้าที่รัฐโดยดำเนินการตามแนวทางสันติวิธี ปรากฏจากอาวุธ (ประชาไท, 6 เมษายน 2553: ออนไลน์) จนเมื่อเวลาผ่านไปชั่วระยะหนึ่งแกนนำประเมินว่าสามารถควบคุมสถานการณ์และฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายได้เปรียบจึงประกาศมาตรการการเคลื่อนไหวต่อไปโดยการประกาศให้ผู้ชุมนุมจำนวนหนึ่งเคลื่อนขบวนโดยไปตามถนนสายต่างๆ 11 สายที่รัฐบาลประกาศไว้ ซึ่งเริ่มเคลื่อนขบวนจากบริเวณหน้าเวที

¹⁰ ถนน 11 เส้นทาง มีดังนี้ 1) ถนนพระราม 4 แยกตัดกับถนนสาทร ถึงแยกสามย่าน 2) ถนนสาทร ตั้งแต่แยกตัดกับถนนพระรามที่ 4 ถึงแยกตัดกับ ถนนเจริญกรุง 3) ถนนสีลม ตั้งแต่แยกตัดกับ ถนนพระรามที่ 4 ถึงแยกตัดกับ ถนนเจริญกรุง 4) ถนนสุรวงศ์ ตั้งแต่ แยกตัดกับ ถนนพระรามที่ 4 ถึงแยกตัดกับ ถนนเจริญกรุง 5) ถนนเจริญกรุง ตั้งแต่แยกตัดกับ ถนนสุรวงศ์ ถึงแยกตัดกับ ถนนสาทร 6) ถนนราชดำริ ตั้งแต่ สถานีรถไฟพาราชดำริ ถึงแยกตัดกับ ถนนพระรามที่ 4 7) ถนนพญาไท ตั้งแต่แยกสามย่าน ถึงแยกราชเทวี 8) ถนนรัชดาภิเษก ตั้งแต่แยกตัดกับ ถนนสุขุมวิท ถึงแยกตัดกับ ถนนพระรามที่ 4 9) ถนนดินแดง ตั้งแต่แยกตัดกับ ถนนรัชดาภิเษก ถึงแยกตัดกับ ถนนทวีมิตร 10) ถนนทวีมิตร 11) ถนนรัชดาภิเษก ตั้งแต่แยกตัดกับ ถนนดินแดง ถึงแยกตัดกับรัชดาภิเษก ขอ 8

สะพานผ่านฟ้า การเคลื่อนไหวกครั้งนี้มีขวัญชัย สารคำและสุภรณ์ อัตถาวงศ์เป็นแกนนำ (มติชน, 7 เมษายน 2553: 2) ผู้ชุมนุมที่เหลือก็ยังคงชุมนุมตมที่ไว้ทั้งสองเวทีคือเวทีราชประสงค์และเวทีสะพานผ่านฟ้า

แต่การเคลื่อนไหวกครั้งนี้มีเหตุการณ์ตอบโต้การเคลื่อนไหวกเกิดขึ้น คือ มีการยิงระเบิดเอ็ม 79 เข้าใส่พรรคประชาธิปัตย์ในระหว่างที่ขบวนผู้ชุมนุมกำลังจะเคลื่อนผ่านไปโดยไม่ทราบว่าเป็นผู้ใดหรือฝ่ายใดกระทำ และมีคนพยายามขับรถพ่วงชนกลุ่มผู้ชุมนุมที่ชุมนุมกันอยู่บริเวณธนาคารกรุงเทพ สำนักงานใหญ่ ถนนสีลม อีกทั้งมีการต่อต้านจากพ่อค้าแม่ค้าที่ตลาดบางรักจำนวนหนึ่ง (ไทยรัฐ, 7 เมษายน 2553: 12) แต่ในที่สุดการเคลื่อนขบวนก็ผ่านพ้นไปโดยไม่เกิดความรุนแรงตอบโต้จากฝ่ายผู้ชุมนุมแต่ประการใด

ช่วงเย็นวันเดียวกันทางฝ่ายรัฐบาล คือ นายกรัฐมนตรีก็ได้ออกมาชี้แจงสถานการณ์กรณีที่เจ้าหน้าที่รัฐไม่สามารถจัดการให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่จนกระทั่งเจ้าหน้าที่รัฐต้องล่าถอยกำลังออกจากพื้นที่การชุมนุมเนื่องจาก “แกนนำบิดเบือนข้อมูลตลอดว่าการชุมนุมนี้ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งบิดเบือนว่าเจ้าหน้าที่รัฐกำลังเตรียมการเข้าไปปราบปรามทำร้ายประชาชน และใช้เครือข่ายของสถานีโทรทัศน์สร้างความเข้าใจผิด ผลของการกระทำดังกล่าวทำให้ระดมประชาชนที่เข้าใจผิดเข้าสู่ที่ชุมนุมเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ตัดสินใจว่าต้องผ่อนคลายสถานการณ์ไม่ให้เกิดความสูญเสียที่จะถูกนำไปบิดเบือนให้สถานการณ์บานปลาย” (ประชาไท, 6 เมษายน 2553: ออนไลน์) หลังจากนั้นทางฝ่ายรัฐบาลก็มีความพยายามเตรียมมาตรการในการที่จะปิดสถานีประชาชน (People Channel)

ต่อจากนั้นแกนนำจึงดำเนินมาตรการกดดันรัฐบาลให้ยุบสภาต่อไปและหามาตรการปกป้องสถานีประชาชน (People Channel) ด้วย โดยช่วงเช้าวันที่ 7 เมษายน ณรัฐภูมิ ไสยเกื้อ แถลงข่าวที่เวทีราชประสงค์ว่า วันนี้ทาง นปช.แดงทั้งแผ่นดินมีมติเคลื่อนไหวกแต่ยังไม่ระบุสถานที่ชัดเจน โดยขณะนี้แกนนำที่เวทีสะพานผ่านฟ้าลีลาศเตรียมเคลื่อนไหวกอยู่ โดยมีแกนนำ คือ สุภรณ์ อัตถาวงศ์และขวัญชัย สารคำ ขณะที่ทางฝ่ายรัฐบาล สุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีและผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อยก็ได้มีมาตรการสั่งปิดสถานีประชาชน (People Channel) ไม่ให้ออกอากาศ ต่อมาแกนนำมีมติเคลื่อนไปยังสถานีดาวเทียมไทยคมเพื่อป้องกันการถูกตัดสัญญาณจากรัฐบาล และ พายัพ บันเกตุ แกนนำที่ประจำอยู่ที่เวทีสะพานผ่านฟ้าลีลาศได้ขึ้นปราศรัยประกาศว่า ทราบข่าวว่ามีการประชุมคณะรัฐมนตรีที่รัฐสภา ทางนปช.แดงทั้งแผ่นดินจะมีการเคลื่อนไหวกไปกดดันนายกรัฐมนตรีด้วย ซึ่งเป็นทางผ่านเพื่อเดินทางต่อไปยังเป้าหมาย คือ สถานีดาวเทียมไทยคม เพื่อกดดันไม่ให้มีการปิดสถานี

ประชาชน (People Channel) ต่อไป จึงมีการระดมผู้ชุมนุมจากเวทีสะพานผ่านฟ้าลีลาศให้ไปที่ รัฐสภา ก่อน แล้วต่อจากนั้นจึงจะเคลื่อนขบวนไปที่สถานีดาวเทียมไทยคมเพื่อป้องกันการระงับ สัญญาณการออกอากาศของสถานีประชาชน (People Channel) จากฝ่ายรัฐบาลต่อไป (ธิดา ถาวรเศรษฐ, สัมภาษณ์, 29 กรกฎาคม 2553) ขณะเดียวกันผลการประชุมคณะรัฐมนตรีได้มีมติ อนุมัติการขยายระยะเวลาการใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ต่อไป ตามที่กองอำนาจการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรได้เสนอไว้ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 8-20 เมษายน พ.ศ. 2553 (ข่าวสด, 8 เมษายน 2553: 2)

ด้านแนวทางการเคลื่อนไหวของนปช.แดงทั้งแผ่นดินครั้งนี้ก็เป็นเช่นเดิม คือ แคน นำให้ผู้ชุมนุมยึดหลักสันติ อหิงสา ห้ามผู้ชุมนุมบุกเข้าไปในสถานที่ราชการ แต่ผู้ชุมนุมมีจำนวนมากจนดูเป็นการปิดล้อมทางเข้าออกรัฐสภา เจ้าหน้าที่และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางส่วนจึง ต้องใช้บันไดปืนรื้อออกไปทางฝั่งพระที่นั่งวิมานเมฆ หลังจากที่ ชัย ชิดชอบ ประธานสภา ผู้แทนราษฎรสั่งปิดประชุมเพราะมีผู้เข้าประชุมไม่ครบองค์ประชุม (ข่าวสด, 8 เมษายน 2553: 14) ต่อมาเหตุการณ์มาถึงจุดพลิกผัน เมื่อมีการอ้างว่ามีการโยนระเบิดเพลิง 2 ลูกเข้าใส่ผู้ชุมนุม แคน นำ คือ อริสมันต์ พงษ์เรืองรอง ซึ่งตามมาสมทบภายหลัง ได้สั่งให้ผู้ชุมนุมจำนวน 20 คนบุกเข้าไปใน รัฐสภาเพื่อค้นหาตัวผู้กระทำการ โดยเชื่อว่าการโยนระเบิดเพลิงครั้งนี้มาจากการสั่งการของ สุเทพ เทือกสุบรรณ และประกาศจับสุเทพด้วย (ข่าวสด, 8 เมษายน 2553: 14) ระหว่างนั้นมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและบุคคลสำคัญสังกัดพรรคเพื่อไทยที่เป็นแนวร่วมของนปช.แดงทั้งแผ่นดิน ได้แก่ พ.อ. อภิวัฒน์ วิริยะชัย สุนัย จุลพงศธร เข้ามาห้ามปรามแต่ก็ไม่เป็นผล อีกทั้งแกนนำอื่น ๆ อาทิ เช่น จตุพร พรหมพันธุ์ ญัฐภูมิ ไสยเกื้อ เป็นต้น ได้พยายามโทรศัพท์ไปห้ามปรามแต่ไม่มีผู้รับสาย อย่างไรก็ตามในเวลาต่อมาเหตุการณ์ก็คลี่คลายไปในที่สุด โดยไม่มีผู้ได้รับบาดเจ็บร้ายแรงหรือ สูญเสียชีวิตจากเหตุการณ์นี้แต่อย่างใด

การบุกเข้าไปในรัฐสภาครั้งนี้ เป็นเหตุให้รัฐบาลมีข้ออ้างสร้างความชอบธรรมใน การประกาศภาวะฉุกเฉิน โดยอ้างว่าการชุมนุมมีแนวโน้มจะทำให้เกิดความรุนแรงในอนาคตใน ช่วงเวลาเย็นของวันเดียวกัน แล้วต่อมารัฐบาลก็ได้ตัดสัญญาณการออกอากาศสถานีประชาชน (People Channel) ซึ่งแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินพยายามอธิบายกับผู้เข้าร่วมชุมนุมผ่านการ ปราศรัยและสื่อสารในทางสาธารณะผ่านการแถลงข่าวว่า เกิดจากสาเหตุที่แกนนำ คือ จตุพร พรหมพันธุ์ ได้เปิดเผยข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่าง สุเทพ เทือกสุบรรณ กับหญิงผู้สูงศักดิ์ จึง ถูกตัดสัญญาณการออกอากาศ มิใช่มาจากผลของการบังคับใช้พระราชกำหนดราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งเกิดจากการบุกรัฐสภาแต่ประการใด อันได้ส่งผลให้ฝ่ายตรงข้ามโจมตีและ

ประโคนข่าวว่านปช.แดงทั้งแผ่นดินนิยมความรุนแรง อันมีความชอบธรรมเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลจะจัดการด้วยวิธีการต่างๆ

จะเห็นได้ว่า การตัดสินใจสั่งให้บุกเข้าไปในรัฐสภาในครั้งนี้มีผลเสียต่อฝ่ายผู้ชุมนุมโดยภาพรวมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งมีความชัดเจนว่าการสั่งการดังกล่าวละเมิดมติองค์กรนำ แต่แกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินส่วนที่เลือกใช้วิธีการเพียงการกล่าวดักเตือน โดยไม่มีมาตรการการลงโทษหรือตัดแกนนำที่สั่งบุกรัฐสภา อันมีภาพออกสู่สาธารณะว่านิยมความรุนแรง หรือไม่ได้ยึดมั่นในแนวทางสันติวิธีอย่างจริงจังเท่าที่ควร ที่สำคัญเป็นการกระทำอันฝ่าฝืนมติของนปช.แดงทั้งแผ่นดินออกจากองค์กร โดยจุดพรั่นเกล้ากับสื่อมวลชนว่า "นายอริสมันต์ก็เป็นเพื่อนเราคนหนึ่ง คงไม่ทิ้งกัน แต่บทบาทในการนำมวลชนหลังจากนี้คงต้องหารือกันอีกที" (เดลินิวส์, 7 เมษายน 2553: ออนไลน์) หรืออีกหนึ่งแกนนำที่เป็นหัวหน้าฝ่ายสันติวิธี คือ เหวง โตจิราการ กล่าว ว่า "บุคลิกของนายอริสมันต์เป็นเรื่องส่วนตัว อย่าเหมาเป็นเรื่องของนปช.แม้ในช่วงสงครามโลก ครั้งที่ 2 นายพลแมคอาเธอร์ยังพูดนอกกรอบข้อตกลงว่าจะกดขี่ปนาถูกระเบิดเมืองจีน ตอนนั้นแกนนำนปช.ทั้งหมดยอมรับแนวทางสันติวิธีแล้ว แม้ส่วนตัวแกนนำบางคนจะยังรุนแรงบ้าง แต่จะค่อยๆ ปรับจนให้ตรงกัน" (คมชัดลึก, 7 เมษายน 2553: ออนไลน์) โดย เหวง โตจิราการ เคยกล่าวก่อนหน้านี้ที่จะมีการจัดการชุมนุมครั้งนี้ว่า "เรายึดมั่นในแนวทางดังกล่าวนี้อย่างเคร่งครัด ดังนั้นใครที่ไม่ดำเนินตามแนวทางนี้ แม้แต่เพียงขาดไปข้อเดียวก็ถือว่าไม่ใช่ นปช. (เน้นโดยผู้วิจัย)" (ประชาไท, 4 มีนาคม 2553: ออนไลน์) แนวทางดังกล่าวในที่นี้หมายถึงแนวทางนโยบาย 6 ข้อของนปช.แดงทั้งแผ่นดิน อันหมายรวมถึงการยึดกุมการเคลื่อนไหวด้วยแนวทางสันติวิธีที่ทุกคนต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดด้วย

ส่วนท่าทีของนักวิชาการ นักกิจกรรมทางสังคม นักศึกษาส่วนหนึ่ง ต่อกรณีนี้ที่รัฐบาลประกาศภาวะฉุกเฉิน ได้มีการออกแถลงการณ์แสดงจุดยืนคัดค้านการประกาศภาวะฉุกเฉิน เพื่อให้รัฐบาลสามารถบังคับใช้พระราชกำหนดราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินกับฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ แถลงการณ์จาก 5 อาจารย์คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แถลงการณ์จากเครือข่ายนักพัฒนาเอกชน และนักกิจกรรมทางสังคมเพื่อประชาธิปไตย (thaienews, 8 เมษายน 2553: ออนไลน์) เป็นต้น และยังมีการแสดงจุดยืนคัดค้านการสลายการชุมนุมแล้วกลับสู่โต๊ะเจรจาจากแถลงการณ์ของนักวิชาการกลุ่มสันติประชาธรรม (มติชน, 8 เมษายน 2553: ออนไลน์) เป็นต้น

ต่อมาภายหลังจากที่รัฐบาลประกาศใช้พระราชกำหนดราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยครอบคลุมเขตพื้นที่ ได้แก่ กรุงเทพมหานครทุกเขต จังหวัดนนทบุรีทั้งจังหวัด อำเภอ

เมืองสมุทรปราการ อำเภอบางพลี อำเภอพระประแดง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ อำเภอบางบ่อ และอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ อำเภอธัญบุรี อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอสามโคก อำเภอลำลูกกา และอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี อำเภอพุทธมณฑล ในจังหวัดนครปฐม อำเภอวังน้อย อำเภอบางปะอิน อำเภอบางไทร และอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดอยุธยา ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นพื้นที่ใกล้เคียงกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น นอกจากนั้นยังได้ตั้งศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ขึ้นแทนศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส.) โดยมอบหมายให้สุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง เป็นผู้อำนวยการศูนย์แก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ผอ.ศอฉ.)¹¹ และพ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด ก็ยังรับหน้าที่เป็นโฆษกศูนย์อยู่ต่อไป

โดยก่อนหน้านี้จะมีการบังคับใช้พระราชกำหนดราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน และตั้งศูนย์ดังกล่าวได้มีการประชุมคณะรัฐมนตรี สุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “มีความพยายามจากแกนนำกลุ่มคนเสื้อแดงในการบิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อปลุกระดมประชาชนให้ออกมาร่วมชุมนุม อย่างในวันที่ 6 เมษายนมีผู้มาร่วมชุมนุมในช่วงกลางวัน 3-4 พันคน แต่พอปลุกระดมผ่านสื่อฝ่ายเขานาน 2 ชั่วโมง ตัวเลขเพิ่มเป็น 3 หมื่นคนในช่วงเย็น (เน้นโดยผู้วิจัย) จึงขอให้ไอซีทีที่แจ้งไปยังดาวเทียมไทยคม เพื่อขอให้ยุติการออกอากาศและกระจายเสียงของสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมพีเพิลแซนแนล เนื่องจากกระทำการผิดสัญญาด้วยการเปิดให้มีการยุยงปลุกปั่น” (มติชน, 9 เมษายน 2553: 14) ส่งผลให้รัฐบาลตัดสินใจตัดสัญญานการออกอากาศของสถานีประชาชน (People Channel) ในเวลาต่อมา ซึ่งคำแถลงของสุเทพตรงสอดคล้องมุมมองของผู้สื่อข่าวบีบีซีในนามว่า เควนติน ซอมเมอร์วิลล์ ที่มองว่าสถานีประชาชน (People Channel) ถือเป็นเครื่องมืออันทรงประสิทธิภาพในการดึงดูดผู้ชุมนุมจำนวนมากจากต่างจังหวัดให้เดินทางเข้ามายังกรุงเทพมหานคร (มติชน, 9 เมษายน 2553: ออนไลน์) อันเป็นการสะท้อนให้เห็นศักยภาพของฝ่ายผู้ชุมนุมและเครื่องมือสื่อสารผ่านสื่อโทรทัศน์ คือ สถานีประชาชน (People Channel) ในการระดมผู้คน

หลังจากนั้นรัฐบาลยังคงเดินหน้าหามาตรการจัดการการชุมนุมต่อไป โดยการขอหมายศาลจับกุมแกนนำที่ไปบุกรุกสุสาน 7 คน คือ ยศวิศ ชุกล่อม พายัพ บั่นเกตุ สุภรณ์ อัดถาวงค์ ศิริวรรณ นิมิตรศิลป์ อริสมันต์ พงศ์เรืองรอง วันชนะ เกิดดี และเสงี่ยม ลำราษฎรรัตน์ แล้วอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีก็แถลงกรณีการออกหมายจับกุมดังกล่าวว่า “สำหรับกลุ่มที่นิยมความรุนแรง

¹¹ การที่นายกรัฐมนตรีต้องแต่งตั้งสุเทพ เทือกสุบรรณเนื่องจากพล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผู้บัญชาการทหารบก(ผบ.

ทบ.) ต้องการให้อำนาจผู้รับผิดชอบการดำเนินการตาม พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ครั้งนี้เป็นฝ่ายการเมือง หากเกิดความผิดพลาดหรือเกิดการสูญเสีย ฝ่ายการเมืองต้องเป็นผู้รับผิดชอบตามกฎหมาย (มติชน, 9 เมษายน 2553: 14)

สามารถขอหมายศาลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ซึ่งศาลได้ออกหมายจับบรรดาแกนนำที่ไปบุก
รัฐสภา จะช่วยลดกลุ่มคนที่สร้างความรุนแรงในสังคมได้” (มติชน, 10 เมษายน 2553: 14) และ
ต่อมาเมื่อแกนนำปช.แดงทั้งแผ่นดินประกาศว่าขอร้องให้ผู้ชุมนุมที่อยู่บริเวณใกล้เคียงเคลื่อนไหว
ไปที่สถานีตำรวจไทยคม อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานีเพื่อตริ่งกำลังและแสดงพลังให้
รัฐบาลเปิดสัญญาณสถานที่ประชาชนให้ออกอากาศได้ตามปกติ ทางฝ่ายรัฐบาลมีการเพิ่มกำลังพล
จำนวน 234 กองร้อย เพื่อดูจุดตรวจและสกัดการเคลื่อนไหว นอกจากนั้นยังมีความพยายามเชิญ
ผู้ประกอบการรถแท็กซี่และวินมอเตอร์ไซด์รับจ้าง เกี่ยวกับการดำเนินการทางกฎหมาย หากมี
การนำยานพาหนะดังกล่าวไปกระทำผิดกฎหมายเจ้าของรถและบริษัทจะต้องรับผิดชอบ (ประชา
ไท, 8 เมษายน 2553: ออนไลน์)

อีกด้านหนึ่ง เซวรัตน์ ชาญวีรกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้เชิญผู้ว่า
ราชการจังหวัดทั่วประเทศเข้าประชุมเพื่อแถลงแนวทางปฏิบัติหลังจากที่มีการประกาศใช้พระราช
กำหนดราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดถือปฏิบัติดังนี้ “1.ให้ประชาสัมพันธ์
สร้างความเข้าใจกับประชาชน ให้ทราบถึงสาเหตุของการออกประกาศดังกล่าวว่า เพื่อเป็นการ
ป้องกันและระงับเหตุร้ายที่จะมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ 2. ให้ดูแลรักษาสถานที่
ราชการ ปรับระดับมาตรการรักษาความปลอดภัยเป็นขั้นสูงสุด มิให้มีการบุกรุก หรือปิดล้อมศาลา
กลางจังหวัด และสถานที่ราชการอย่างเด็ดขาด 3.ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอยู่ในพื้นที่ตลอดเวลา เพื่อ
อำนวยความสะดวกและกำกับดูแลการปฏิบัติงานในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ หากมีเหตุ
เร่งด่วน ให้รายงานกระทรวงมหาดไทยโดยเร็วที่สุด” (คม ชัด ลึก, 10 เมษายน 2553: 3) โดย
ขณะนี้มียางานจากจังหวัดต่างๆ ว่ามีผู้ชุมนุมอยู่ที่ศาลากลางจังหวัดหลายจังหวัด¹² ส่วนใหญ่
เป็นจังหวัดในภาคเหนือ และภาคอีสาน ทั้งยังกำชับให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต่าง ๆ ปฏิบัติตามพระ
ราชกำหนดราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินที่ให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้อำนวยการศูนย์

¹² กระทรวงมหาดไทยรายงานการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงในส่วนภูมิภาค เมื่อวันที่ 8 เมษายน ว่ามีการชุมนุมที่หน้า
ศาลากลางจังหวัด ใน 38 จังหวัด ผู้ชุมนุม 14,590 คน แยกเป็นภาคเหนือ 3,170 คน ประกอบด้วย 1.พะเยา 100 คน 2.ลำปาง 300
คน 3. น่าน 300 คน 4.เชียงราย 80 คน 5.แพร่ 400 คน 6.เชียงใหม่ 1,350 คน 7.ตาก 50 คน 8.พิษณุโลก 50 คน 9.อุตรดิตถ์ 20 คน
10.พิจิตร 50 คน 11.ลำพูน 300 คน 12.เพชรบูรณ์ 150 คน 13.นครสวรรค์ 20 คน

ภาคอีสาน 10,260 คน ประกอบด้วย 14.นครราชสีมา 250 คน 15.ชัยภูมิ 350 คน 16.ร้อยเอ็ด 500 คน 17.กาฬสินธุ์
200 คน 18.เลย 200 คน 19.หนองคาย 300 คน 20.สกลนคร 500 คน 21.อุบลราชธานี 300 คน 22.อำนาจเจริญ 50 คน 23.สุรินทร์
50 คน 24.นครพนม 500 คน 25.ขอนแก่น 5,000 คน 26.มหาสารคาม 100 คน 27.อุดรธานี 1,000 คน 28.ศรีสะเกษ 400 คน 29.
ยโสธร 200 คน 30.มุกดาหาร 300 คน 31.หนองบัวลำภู 60 คน ภาคกลางและภาคตะวันออก 1,160 คน ประกอบด้วย 32.ลพบุรี
10 คน 33.อยุธยา 100 คน 34.จันทบุรี 250 คน 35.ปราจีนบุรี 100 คน 36.ฉะเชิงเทรา 200 คน 37.ชลบุรี 200 คน 38.สระแก้ว 300
คน (มติชน, 10 เมษายน 2553: 14)

แก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินระดับจังหวัด ในการทำทุกวิถีทางที่ไม่ให้ผู้ชุมนุมออกจากจังหวัดเพื่อเดินทางมาชุมนุมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร อันเป็นมาตรการของฝ่ายรัฐบาลในการเตรียมการรับมือกับการเคลื่อนไหวของฝ่ายผู้ชุมนุม

ต่อมาในวันที่ 9 เมษายน นปช.แดงทั้งแผ่นดินได้เคลื่อนไหว ซึ่งเดิมที่ยังไม่มีแผนเรื่องเส้นทางการเคลื่อนไหวที่ชัดเจน แต่เมื่อถึงกำหนดเวลาได้ประกาศเคลื่อนขบวนไปที่สถานีดาวเทียมไทยคมจุดเดียวเพื่อกดดันให้รัฐบาลเปิดสัญญาณโทรทัศน์ให้¹³ ผลปรากฏว่าสามารถกดดันให้เจ้าหน้าที่เปิดสัญญาณการออกอากาศได้เช่นเดิม แม้จะมีการปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บบ้าง ซึ่งสื่อต่างประเทศได้รายงาน ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจทหารบางนายยอมทิ้งโล่และเครื่องมือปราบปรามรวมทั้งเข้าไปจับมือกับผู้ชุมนุม ผู้ชุมนุมได้มอบน้ำให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ยอมล่าถอยด้วย และได้ตั้งข้อสังเกตว่าอาจมีความแตกแยกในหมู่เจ้าหน้าที่ความมั่นคงของไทยรัฐบาลจึงไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (มติชน, 9 เมษายน 2553: ออนไลน์) แต่อย่างไรก็ตามการเคลื่อนไหวครั้งนี้ส่งผลให้รัฐบาลขอหมายศาลออกหมายจับแกนนำเพิ่มอีก 17 คน หลังจากนั้นสัญญาณการออกอากาศของสถานีประชาชนก็ถูกตัดอีกครั้ง แต่แกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินแถลงว่าช่วงเวลา 4-5 วันนี้จะไม่มีการเคลื่อนไหวจะปักหลักชุมนุมแบบตั้งรับ

อีกด้านหนึ่ง ในช่วงเวลานี้ประชาชนที่ไม่พอใจฝ่ายผู้ชุมนุมก็เริ่มออกมาเคลื่อนไหวจริงจังมากขึ้น หลังจากมีการยึดพื้นที่ราชประสงค์ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะชุมนุมยืดเยื้อ ผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับที่เคยเคลื่อนไหวมาก่อนหน้านี้ คือ กลุ่มคนที่ใส่เสื้อสีชมพู นำโดย ตุลย์ สิทธิสมวงศ์ ผู้ประสานงานเครือข่ายจุฬาฯเพื่อสิทธิมนุษยชนนำประชาธิปไตยและผู้ประสานงานเครือข่ายพลังเจียบ แต่ครั้งนี้นัดรวมตัวกันที่สวนจตุจักรและประกาศแก่ผู้เข้าร่วมว่าสามารถสวมใส่เสื้อสีใดก็ได้เข้าร่วมชุมนุมตามความสะดวกของผู้สนใจเข้าร่วมยกเว้นสีแดง (ประชาไท, 9 เมษายน 2553: ออนไลน์) อันเป็นที่มาของกลุ่มที่เรียกตัวเองว่า “กลุ่มเสื้อหลากสี” จุดประสงค์ในการชุมนุมเพื่อต่อต้านการยุบสภาและไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมของนปช.แดงทั้งแผ่นดินที่สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชน นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการ 303 คนและภาคีออกแถลงการณ์เพื่อต่อต้านการยุบสภาอีกด้วย (สยามรัฐ, 9 เมษายน 2553: 11)

¹³ วันต่อมาฝ่ายรัฐบาลได้แถลงสรุปผลการเคลื่อนไหวของฝ่ายผู้ชุมนุมว่า มีผู้ร่วมเคลื่อนไหวในวันที่ 9 มีประมาณ 15,000 คน (เดลินิวส์, 10 เมษายน 2553: ออนไลน์)

นอกจากนั้นยังมีการเคลื่อนไหวของกลุ่มหรือองค์กรที่ออกแถลงการณ์แสดงจุดยืนต่อสถานการณ์ทางการเมืองจากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้พระราชกำหนดราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินของรัฐบาลด้วย ได้แก่ การประณามการประกาศใช้พระราชกำหนดราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินของรัฐบาลที่นำมาซึ่งการปิดกั้นเสรีภาพในการสื่อสารทั้งการปิดเว็บไซต์และการปิดสถานีประชาชน ประกอบด้วย องค์กรผู้สื่อข่าวไร้พรมแดน (มติชน, 9 เมษายน 2553: ออนไลน์) สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยร่วมกับสมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทยและสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย (โพสต์ทูเดย์, 10 เมษายน 2553: 10-11) เป็นต้น

4.8 เหตุการณ์วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2553

หลังจากที่ผู้ชุมนุมเคลื่อนไหวไปกดดันรัฐบาลจนสามารถเปิดสัญญาณโทรทัศน์สำเร็จโดยภาพที่ปรากฏ คือ ประชาชนมือเปล่าต่อสู้กับทหาร รัฐบาลจึงมีมาตรการโต้กลับโดยเริ่มจากการประณามผู้ชุมนุมในที่ประชุมในเวลา 8.00 น. ของวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2553 มีประมาณ 8,500 คน อยู่ที่สะพานผ่านฟ้า 5,000 คน แยกราชประสงค์ 3,000 คนและสถานีไทยคม แคราย จังหวัดนนทบุรี 500 คน (เดลินิวส์, 10 เมษายน 2553: ออนไลน์) และประณามผู้ชุมนุมตามศาลากลางจังหวัดว่ามีไม่มากจังหวัด จังหวัดละ 100-300 คน ส่วนเชียงใหม่และขอนแก่นมีจำนวนเป็นหลักพัน (เดลินิวส์, 11 เมษายน 2553: 9) จึงตัดสินใจดำเนินการ "ขอคืนพื้นที่"¹⁴ โดยใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุมที่สถานที่ชุมนุมเวทีสะพานผ่านฟ้าลีลาศโดยเริ่มปฏิบัติการในช่วงสาย ทำให้มีการเคลื่อนไหวของผู้ชุมนุมในพื้นที่ต่างจังหวัดเป็นจำนวนมาก อาทิเช่น จังหวัดเชียงใหม่มีผู้รวมตัวชุมนุมกันที่หน้าศาลากลางประมาณ 1,000 คน จังหวัดอุดรธานีมีผู้ชุมนุมที่ศาลากลางจังหวัดประมาณ 700 คน จังหวัดเชียงรายมีการรวมตัวกันที่จังหวัดทหารบกเชียงรายยื่นหนังสือเรียกร้องทหารไม่ให้ใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุม จังหวัดปทุมธานีมีผู้ชุมนุมมารวมตัวกันที่สถานีวิทยุชุมชนป้องกันทหารเข้ามาปิดสถานี (springnewstv, 10 เมษายน 2553: ออนไลน์) เป็นต้น

ด้านมติจากแกนนำส่วนกลาง ช่วงดึกของวันนี้ วีระ มุสิกพงศ์ ประธานนปช.แดงทั้งแผ่นดินแถลงจุดยืนบนเวทีราชประสงค์ โดยระบุว่า "สถานการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในวันนี้เป็นสถานการณ์ทางการเมืองที่เรียกได้ว่า ผู้ถูกปกครองไม่ยอมรับอำนาจของผู้ปกครอง และผู้ปกครองไม่อาจจัดการปกครองได้อีกต่อไป โดยอาศัยเหตุผลประกอบดังนี้ 1.การ

¹⁴ "วัตถุประสงค์ของรัฐบาลไม่ใช่การสลายการชุมนุมแต่เป็นการคืนพื้นที่ให้กับประชาชนปัญหาขุนช่องหมองใจจะได้แก้ไข โดยจะนำความสงบสุขคืนมาให้คนไทยทั้งประเทศและฉลองสงกรานต์อย่างมีความสุข"นายกรัฐมนตรีกล่าว (มติชน, 10 เมษายน 2553: 14)

ประกาศใช้พ.ร.ก.สถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงเพื่อดูแลความสงบในประเทศแต่ไม่สามารถแก้ไขได้ แสดงถึงความล้มเหลวอย่างยิ่งขอให้รัฐบาลรับผิดชอบ 2.การปกปิดข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชนที่ได้รับการถ่ายทอดไปทั่วโลก ถือเป็นเผด็จการ เป็นปฏิปักษ์ต่อประชาธิปไตย3.การใช้อาวุธทำร้ายประชาชนที่มีแต่มือเปล่าทำให้ฐานะรัฐบาลอภิสลัทธิตวี เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ตกเป็นฆาตกร ข้อสุดท้ายแกนนำขอเสนอเพื่อขอประชามติคือ เปลี่ยนข้อเรียกร้องจากให้ยุบสภาภายใน 15 วัน เป็นยุบสภาทันทีและให้อภิสิทธิ์ ออกนอกประเทศไปในทันที" (คม ชัด ลึก, 11 เมษายน 2553: 13) และหลังจากนั้นแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ประสานไปยังฝ่ายรัฐบาลให้หยุดใช้กำลัง โดยมี กอปรศักดิ์ สภาสุ รับหน้าที่เจรจาจนฝ่ายรัฐบาลมีคำสั่งให้ถอนกำลังออกไป แต่ด้านข้อเรียกร้องที่แถลงไปนั้น รอจนถึงเช้าก็ยังไม่มีทีท่าจากรัฐบาลที่จะดำเนินการตามที่นปช.แดงทั้งแผ่นดิน นายกรัฐมนตรีก็ยังคงเดินทางบริหารประเทศต่อไป ซึ่งมาตรการ"ขอคืนพื้นที่"โดยการใช้กำลังการพยายามเข้าสลายการชุมนุมของรัฐบาลในครั้งนี้เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 25 คน เป็นประชาชน 20 คน เจ้าหน้าที่ทหาร 4 คน ผู้สื่อข่าวต่างประเทศ 1 คน มีผู้ได้รับบาดเจ็บกว่า800 คน (สุชาภา ประพันธ์วงศ์, มติชน, 28 เมษายน 2553: ออนไลน์)

ด้านนักวิชาการ นักกิจกรรมทางสังคม ได้แก่ กลุ่มสันติประชาธรรมได้ออกแถลงการณ์เรียกร้องให้อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี รับผิดชอบต่อเหตุการณ์สลายการชุมนุมที่เกิดขึ้นโดยยุติการพยายามสลายการชุมนุม ออกมาขอโทษประชาชนและหยุดปิดกั้นสื่ออีกด้านหนึ่งได้สื่อสารถึงแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินให้พยายามรักษาชีวิตผู้ชุมนุมโดยไม่โหมกระพือความแค้นและสู้มั่งคั่งที่ผู้ชุมนุมจะออกไปปะทะกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐ รัฐบาลและแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินต้องกลับสู่โต๊ะเจรจา (มติชน, 12 เมษายน 2553: 14) ส่วนนักวิชาการที่ต่อต้านการยุบสภา 303 คนได้ออกแถลงการณ์เช่นกันเสนอให้รัฐบาลตั้งคณะกรรมการที่เป็นกลางมาตรวจสอบข้อเท็จจริง แนะนำให้ผู้ชุมนุมปฏิบัติตามกฎหมาย ขอให้สื่อมวลชนเสนอข่าวที่เป็นจริง และให้มีการเจรจาสงบศึกชั่วคราวโดยนักวิชาการกลุ่มนี้เสนอเป็นคนกลางในการเจรจา (พิมพ์ไทย, 12 เมษายน 2553: 3)

4.9 การเคลื่อนไหวช่วงวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2553 ถึง วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2553

หลังจากผ่านเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายนมาแล้ว นปช.แดงทั้งแผ่นดินได้มีการจัดกิจกรรมสดุดีวีรชนที่เสียชีวิตจากเหตุการณ์ โดยในวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2553 ประกอบพิธีทางศาสนาแล้ววันต่อมาก็แพร่เรียกร้องให้รัฐบาลแสดงความรับผิดชอบไปทั่วพื้นที่กรุงเทพมหานคร ต่อมาก็จัดงานสงกรานต์ขึ้นบริเวณที่ชุมนุมเพื่อรักษาพื้นที่ทั้งสองเวทีไว้ ต่อมาแกนนำมีมติและได้ประกาศย้ายผู้ชุมนุมจากเวทีสะพานผ่านฟ้าไปรวมอยู่ที่เวทีราชประสงค์เพียงแห่งเดียว

ส่วนด้านมาตรการที่ใช้ควบคุมและตอบโต้ปช.แดงทั้งแผ่นดินของฝ่ายรัฐบาลในช่วงเวลานี้ คือ ห้ามนำรูปเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายน มาเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต (ประชาไท, 14 เมษายน 2553: ออนไลน์) และพยายามสร้างภาพผ่านการแถลงข่าวทางสื่อโทรทัศน์ โดยพ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด แถลงว่านักรบชุดดำที่ถือปืนในเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายนเป็นผู้ก่อการร้ายและเป็นผู้ที่แฝงตัวอยู่ในที่ชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงด้วย จากนั้นก็พยายามเชิญชวนให้ผู้ชุมนุมที่เป็นผู้บริสุทธิ์ออกจากพื้นที่ชุมนุมและแถลงว่าให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบสามารถใช้อาวุธจริงจัดการกับผู้ก่อการร้ายในพื้นที่ชุมนุมได้เลย หากเกิดความเสียหายแก่อาคารสำนักงานต่างๆบริเวณพื้นที่ชุมนุมรอบราชประสงค์รัฐบาลพร้อมรับผิดชอบ (ประชาไท, 15 เมษายน 2553: ออนไลน์) อีกทั้งรัฐบาลมีความพยายามจะจับกุมแกนนำตามที่ได้ออกหมายจับไปด้วย คือ ที่โรงแรมเอสซี ปาร์ค ได้มีการส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปล้อมจับแกนนำ ที่มีการออกหมายจับไปก่อนหน้านั้นที่เปิดห้องพักอยู่ที่นี่ ประกอบด้วย อริสมันต์ พงษ์เรืองรอง สุภรณ์ อัตถาวงศ์ พายัพ บัณเฑียร ศวฤทธิ ชูกล่อม และวันชนะ เกิดดี (มติชน, 17 เมษายน 2553: 14) แต่ไม่เป็นผลสำเร็จเนื่องจากหน่วยรักษาความปลอดภัยและผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงเข้าช่วยเหลือไว้ได้

ประกอบกับพรรคการเมืองใหม่ที่ตั้งขึ้นโดยกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้ออกมาแสดงจุดยืนสนับสนุนให้กองทัพออกมาปฏิบัติหน้าที่และเรียกร้องให้รัฐบาลออกกฎอัยการศึกมาใช้จัดการผู้ชุมนุมเสื้อแดงด้วยข้อกล่าวหาว่า เป็นกบฏจากการที่แกนนำสั่งให้ผู้ชุมนุมยึดและเผาศาลากลาง รวมทั้งมีกองกำลังติดอาวุธในคืนวันที่ 10 เมษายนที่ผ่านมาด้วย โดยการสั่งการทั้งหมดมาจากพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร (ASTVผู้จัดการรายวัน, 13 เมษายน 2553: 20) ต่อมายังได้จัดแถลงข่าวกดดันรัฐบาลให้บริหารจัดการสลายการชุมนุมภายใน 7 วัน มิเช่นนั้นทางกลุ่มจะจัดการเอง (ASTVผู้จัดการรายวัน, 19 เมษายน 2553: 1) อีกทั้งมีการเคลื่อนไหวของ "กลุ่มคนหลากหลาย" ไปรวมตัวชุมนุมที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์เรียกร้องให้ทหาร นำโดย พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผู้บัญชาการทหารบกออกมาทำหน้าที่จัดการกับการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง และประกาศจะปักหลักรวมตัวกันที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิในช่วงเย็นของทุกวันด้วย (ไทยโพสต์, 17 เมษายน 2553: 12)

แต่อีกด้านหนึ่ง คือ ทางพรรคเพื่อไทยนำโดย พล.อ.เชาวลิต ยงใจยุทธ ได้ประสานราชเลขาธิการขอพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณเข้ามายุติความสูญเสียและปัญหาบ้านเมืองพร้อมออกแถลงการณ์ร่วมกับ สมชาย วงศ์สวัสดิ์ เรียกร้องให้รัฐบาลยกเลิกพระราชกำหนดราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินและยุบสภาในทันที (ข่าวสด, 20 เมษายน 2553: 10) แต่กลับถูกสกัดกั้นและโจมตีจากรัฐบาลและฝ่ายที่ต่อต้านขบวนการคนเสื้อแดงอย่างหนักกว่าเป็นการทำให้ระคายเคืองเบื้องพระยุคลบาท (พิมพ์ไทย, 21 เมษายน 2553: 6) ซึ่งต่อมาพล.อ.เชาวลิตก็ได้

ออกแถลงการณ์ชี้แจงต่อสื่อมวลชนเกี่ยวกับเหตุผลในการตัดสินใจเลือกวิธีการดังกล่าวในการยุติปัญหาบ้านเมือง แต่อย่างไรก็ตามการเคลื่อนไหวของพล.อ.เซวาลิตในครั้งนี้ส่งผลให้กระแสที่สร้างจากฝ่ายต่อต้านที่กล่าวร้ายนปช.แดงทั้งแผ่นดินและผู้ใกล้ชิดทั้งหลายในขบวนการคนเสื้อแดงมาก่อนหน้านั้นว่าได้ทำการจาบจ้วง บางคนต้องคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ บางคนเป็นคอมมิวนิสต์มาก่อน เป็นต้น ทำให้ข้อกล่าวหาเหล่านี้เป็นที่กล่าวถึงมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ยังดำเนินการเคลื่อนไหวต่อไป โดยประกาศระดมผู้คนเพื่อเคลื่อนไหวในวันที่ 20 เมษายนอีกครั้ง แต่เมื่อมีกระแสการใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุมเพิ่มมากขึ้น และรัฐบาลสั่งเคลื่อนกำลังของเจ้าหน้าที่ทหารเข้าประจำการบริเวณถนนสีลม โดยอ้างว่าป้องกันผู้ชุมนุมบุกยึดพื้นที่สีลม นปช.แดงทั้งแผ่นดินจึงส่งตัวแทนไปยื่นหนังสือแก่องค์การสหประชาชาติขอคำสั่งสันติภาพเพราะเข้ามาสังเกตการณ์ชุมนุมและรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้ชุมนุม (thaienews, 19 เมษายน 2553: ออนไลน์) พร้อมทั้งด้านหนึ่งก็เตรียมมาตรการการเคลื่อนไหวโดยการเคลื่อนขบวนกดดันรัฐบาลด้วย แต่ต่อมาเมื่อถึงวันที่ 20 ปรากฏว่ามีสติ๊กเกอร์ข้อความสร้างสถานการณ์จากผู้ไม่ประสงค์ดี ด้วยข้อความในลักษณะที่ชู พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นประธานาธิบดีรัฐไทยใหม่ ติดอยู่ทั่วไปบริเวณพื้นที่ที่คาดว่าจะผู้ชุมนุมจะเคลื่อนขบวนไป คือบริเวณถนนสีลม (ASTVผู้จัดการรายวัน, 21 เมษายน 2553: 15) แกนนำจึงประกาศจะไม่เคลื่อนขบวนแต่ขอความร่วมมือผู้ชุมนุมแบ่งเป็นกลุ่ม¹⁵ "ช่วยกันทำป้อม" ค่ายคู ประตูหอรับ" (บ้านเมือง, 21 เมษายน 2553: 6) เป็นปฏิบัติการเชิงสัญลักษณ์ป้องกันฝ่ายรัฐบาลสั่งเจ้าหน้าที่บุกเข้ามาสลายการชุมนุม โดยใช้ล้อยางรถยนต์และไม้ไผ่เหลาแหลมทำเป็นรั้วป้องกัน และรอดูท่าทีของรัฐบาลในการจัดการกับผู้ชุมนุมต่อไป

ในช่วงนี้นักวิชาการ คือ สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล ได้ออกมาตั้งข้อสังเกตและเสนอแนะให้ยุติการชุมนุม โดยนำทฤษฎีของนักปฏิวัติชาวอิตาลี คือ อันโตนิโอ กรัมสกี ว่าด้วยเรื่องยุทธศาสตร์การต่อสู้ มาพิจารณาสถานการณ์ของนปช.แดงทั้งแผ่นดิน ว่าความสูญเสียชีวิตผู้คนจำนวนมากในวันที่ 10 เมษายนที่ผ่านมาไม่คุ้มกับการที่แลกมาด้วยการที่ให้รัฐบาลยุบสภา เป็นการชุมนุมที่ล้มเหลวและพ่ายแพ้ไปแล้ว ซึ่งแกนนำควรยุติการชุมนุมเพื่อยุติความสูญเสียที่มีความเสี่ยงว่าเกิดขึ้นอีกในอนาคต โดยสมศักดิ์ใช้วิธีการมองยุทธศาสตร์ต่อสู้แบบยึดเยื้อด้านการเมือง

¹⁵ โดยตั้งค่ายเตรียมรับมือ 6 ด้าน คือ ด้านที่1) บริเวณถนนสีลม นำโดย ขวัญชัย สารคำ พายัพ ปันเกตุ ชินวัตร หาบุญพาด สุภรณ์ อัดถาวงษ์ ด้านที่2) บริเวณห้างสรรพสินค้ามาบุญครอง นำโดย พ.ต.ท.ไวพจน์ อารณรัตน์ ยศวฤทธิ์ ชุกลอม ด้านที่3) บริเวณถนนย่อยอังรีดูนัง นำโดย ประแส มงคลศิริ สมชาย ไพบุญย์ ด้านที่4) บริเวณแยกประตูน้ำ นำโดย วรวิทย์ วิชัยดิษฐ์ นารีนบุญเศษ ด้านที่5) บริเวณถนนเพลินจิต นำโดย นิสิต สินธุไพร สำเริง ประจำเรือ เสี่ยม สำราญยศ ด้านที่6) บริเวณหลังสวนลุมพินี นำโดย เพชรวรรต วัฒนพงศ์ศิริกุล กัญญาภักดิ์ มณีจักร

วัฒนธรรม (war of position) ไม่ใช่แบบม้วนเดียวจบ (war of manoeuvre) แบบกรั้มขึ้นมาให้เหตุผลสนับสนุนข้อเสนองานของเขา (มติชน, 20 เมษายน 2553: ออนไลน์) แต่ก็ไม่มีผลในการนำไปปฏิบัติ

4.10 การเคลื่อนไหวช่วงวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2553 ถึง วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2553

หลังจากที่ทางนปช.แดงทั้งแผ่นดินเตรียมการรับมือกับการสลายการชุมนุมแล้ว ปรากฏว่าฝ่ายที่ต่อต้านได้เริ่มออกมาเคลื่อนไหวมากขึ้นโดยมีกลุ่มเสื้อหลากสีที่อธิบายว่าตนเองเป็นชาวสีลมที่ได้รับความเดือดร้อนจากการชุมนุม มารวมตัวกันในช่วงเย็นที่ถนนสีลมคัดค้านการชุมนุมของคนเสื้อแดงและตะโกนด่าทอกันไปมา ประกอบกับมีการใช้เฮลิคอปเตอร์ของฝ่ายรัฐบาลบินวนบริเวณที่ชุมนุม ทำให้สถานการณ์ตึงเครียดมากขึ้น และตึงเครียดยิ่งขึ้นไปอีกเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่มีผู้ยิงระเบิดเข้าใส่กลุ่มเสื้อหลากสีชาวสีลมฝ่ายต่อต้านการชุมนุมของคนเสื้อแดงที่บริเวณถนนสีลมเป็นเหตุให้มีผู้ชุมนุมกลุ่มเสื้อหลากสีเสียชีวิต (แนวหน้า, 21 เมษายน 2553: 14-15) แล้วมีการปล่อยข่าวลือและมีการแถลงจากฝ่ายรัฐบาลว่าวิถีกระสุนมาจากบริเวณสวนลุมพินีที่มีผู้ชุมนุมปักหลักชุมนุมอยู่ด้วย (คม ชัด ลึก, 24 เมษายน 2553: 15) แต่ทางนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ปราศรัยโจมตีและแถลงข่าวแก้ข้อกล่าวหาอย่างต่อเนื่อง¹⁶

ช่วงเวลานี้เป็นช่วงเวลาที่ฝ่ายนปช.แดงทั้งแผ่นดินถือว่าใช้มาตรการถอยเพื่อติดตามดูสถานการณ์เพื่อหาทางรูกกลับต่อไป จึงมีความพยายามเรียกร้องให้มีฝ่ายที่เป็นกลางอาทิเช่น ทูตจากประเทศต่างๆ ในการเจรจายุติสถานการณ์ความขัดแย้งที่ตึงเครียดจากการถูกกดดันจากหลายฝ่ายด้วยแต่ยังคงปฏิเสธการเจรจากับรัฐบาลเพราะมองว่าไม่มีความจริงใจ (ประชาไท, 21 เมษายน 2553: ออนไลน์) ต่อมาก็มีทูตจากประเทศต่างๆ ได้แก่ เดนมาร์ก เบลเยียม ออสเตรเลีย เปรู และอาเจนตินา เข้ามาเยี่ยมผู้ชุมนุมในพื้นที่เวทีราชประสงค์และพูดคุยกับแกนนำด้วย โดยต้องการให้แต่ละฝ่ายเปิดการเจรจา และนปช.แดงทั้งแผ่นดินได้แสดงท่าทีประนีประนอมในข้อเรียกร้องขยายระยะเวลาข้อเสนอให้นายกรัฐมนตรียุบสภาภายใน 15 วันเป็น 30 วัน (มติชน, 24 เมษายน 2553: 30) ซึ่งแม้จะไม่ได้ส่งผลในทางปฏิบัติทั้งการที่ฝ่ายรัฐบาลรับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมไปปฏิบัติหรือการเกิดคนกลางอาสาเข้ามาเจรจา แต่ช่วยให้คลี่คลาย

¹⁶ โดยข้อมูลที่ใช้ในช่วงนี้บางส่วนจากการเขียนข้อความในสื่อออนไลน์ทวิตเตอร์ (twitter) ของนักข่าวภาคสนามที่ไม่สามารถรายงานได้ทางสื่อกระแสหลัก มีเนื้อหว่า “นี่คือข้อเท็จจริงจากปากคำ ตร.ยอมรับว่ามีชายฉกรรจ์ 20 คน ปาระเบิดขวดและตำรวจได้ไล่ตาม แต่ถูกทหารจับตัวเอาเป็นจ่อหัวและบอกว่า ไม่ต้องตามแล้ว ตร. บอกคนสีลมหรือคนเสื้อหลากสีถูกจัดตั้งมา นี่คือนักข่าวจริงขอให้คนอ่านใช้วิจารณญาณ เมื่อไปถามทหารแล้วทหารก็ไม่พูดอะไร แต่ ตร.ที่ถูกเอาเป็นจ่อเป็นรอง ผกก. ระดับ ผบ. หมู่ เขาไม่เปิดเผยใบหน้าได้เท่านี้ เมื่อนักข่าวไม่สามารถรายงานได้หรือรายงานไปไม่มีใครเชื่อก็น่าเห็นใจสังคมไทยจริงๆ” ซึ่งแกนนำกล่าวว่รองผู้กำกับคนดังกล่าวคือ พ.ต.ท.วิฑูรย์ ชินคำ รองผู้กำกับฝ่ายปราบปราม สถานีตำรวจนครบาลทุ่งมหาเมฆ เพื่อป้องกันการใส่ร้ายผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงและตอบโต้ฝ่ายรัฐบาล

สถานการณ์ตึงเครียดที่นปช.แดงทั้งแผ่นดินตกเป็นผู้ต้องสงสัยของสังคม จากเหตุการณ์ที่มีผู้ยิงระเบิดเข้าไปในกลุ่มเสื้อหลากสีชาวสีลมฝ่ายต่อต้านการชุมนุมของคนเสื้อแดงที่บริเวณถนนสีลมและ มีผู้ชุมนุมกลุ่มเสื้อหลายสีเสียชีวิต แล้วมีข่าวลือและมีการแถลงจากฝ่ายรัฐบาลในลักษณะที่ทำให้ฝ่ายผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงตกเป็นผู้ต้องสงสัยก่อนหน้านี้ แต่ท่าทีของผู้ชุมนุมต่อข้อเสนอของแกนนำนั้น เมื่อใดที่แกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินแสดงท่าทีประนีประนอมต่อรัฐบาลผู้ชุมนุมจะแสดงท่าทีที่ไม่พอใจทุกครั้ง ครั้งนี้ก็เช่นกันจากที่แกนนำได้ประกาศขยายระยะเวลาเรียกร้องให้รัฐบาลจาก 15 วันเป็น 30 วันมีผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งรวมตัวกันเพื่อไปต่อว่าแกนนำที่อยู่บริเวณหลังเวทีที่ราชประสงค์ ทำให้แกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดิน คือ จตุพร พรหมพันธุ์ ต้องออกมาแถลงทำความเข้าใจกับผู้ชุมนุมหลังจากนั้น¹⁷ (เดลินิวส์, 25 เมษายน 2553: 15)

อีกด้านหนึ่งของการเคลื่อนไหว ในเวลานี้มีปรากฏการณ์ตามต่างจังหวัดที่น่าสนใจ คือ ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงจังหวัดขอนแก่น นำโดย ชาบีน่า ชาร์และไชยา สิมมา พร้อมผู้ชุมนุมประมาณ 1,000 คนได้ทำการสกัดขบวนรถไฟที่มีการลำเลียงกองกำลังทหารและอาวุธยุทโธปกรณ์ไม่ให้สามารถเดินทางได้ (คม ชัด ลึก, 22 เมษายน 2553: 16) เพราะผู้ชุมนุมเชื่อว่าการลำเลียงกองกำลังดังกล่าวจะนำไปใช้เพื่อปราบปรามผู้ชุมนุมเสื้อแดงที่อยู่เวทีราชประสงค์ แต่ในที่สุดก็มีการเจรจาและทำความเข้าใจจากฝ่ายรัฐบาลว่าใช้เพื่อปฏิบัติการในจังหวัดปัตตานี ปรากฏการณ์นี้เป็นที่ยอมรับของคนในขบวนการและให้ถือปฏิบัติร่วมกันในการสกัดขบวนรถไฟกำลังเจ้าหน้าที่เข้าจัดการกับผู้ชุมนุม โดย จตุพร พรหมพันธุ์ ได้กล่าวบนเวทีปราศรัยว่า “ตอนนี้คนเสื้อแดงทั่วประเทศและทั่วโลกมีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เป็นภราดรภาพกัน เจ็บแทนกัน แค้นแทนกัน ร่วมสุขร่วมทุกข์กันอย่างแท้จริง ยอมเสียสละอุทิศตนเพราะเกรงทหารจะมาปราบปรามพี่น้องเสื้อแดงในกรุงเทพฯ ในโอกาสนี้ผมขอสรรเสริญน้ำใจเสียสละของพี่น้องแดงขอนแก่นอย่างสูงสุด และขอให้พี่น้องเสื้อแดงยึดถือขอนแก่นโมเดลเป็นแบบอย่าง จังหวัดใดมีค่ายทหาร หากเห็นชนกำลังออกมาก็ให้ขัดขวางไว้เช่นเดียวกับพี่น้องชาวขอนแก่นทำไว้เป็นตัวอย่าง” (thaienews, 22 เมษายน 2553: ออนไลน์) ซึ่งต่อมาในระหว่างการชุมนุมครั้งนี้ ได้มีปฏิบัติการในลักษณะนี้ตามมาอีกหลายจังหวัด

¹⁷ จตุพร พูดกับผู้ชุมนุมส่วนหนึ่ง ความว่า “เมื่อทูตมาพบ เราก็ต้องแสดงให้เห็นว่า เสื้อแดงควรใจกว้าง มีเหตุผลกับนานาชาติ และเสื้อแดงก็มีจุดถอย แต่เงื่อนไขที่เราไม่เคยคาดหวังกับ อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี หรือรัฐบาลชุดนี้ว่าจะรับข้อเสนอ ยืนยันว่า จุดเดียวที่ไม่ถอยคือต้องดำเนินคดีกับอภิสิทธิ์ สุเทพ ในฐานะฆ่าประชาชน เราต้องการอธิบายโลกว่าเราไม่ยอมให้มีความสูญเสียอีก คนที่เป็นแกนนำเจ็บปวดที่สุดที่เวลาเกิดเหตุประชาชนตาย แกนนำรอด จึงต้องมีมติออกมา เพื่อไม่ให้ใครตายอีก ที่หลายคนเกิดความน้อยเนื้อต่ำใจว่า จะรออีก 30 วันหรือ ขอให้คิดว่าเราร่วมกันสู้มา 4 ปี พวกตนไม่ทรยศทุกคน แต่เป็นคือยุทธวิธีที่ต้องให้เห็นว่าเราสงบ สันติ อหิงสา พร้อมถอยบางก้าว ให้ต่างชาติเห็นว่าคนเสื้อแดงมีเหตุผล เป็นประชาชนต้องดูแลความเป็นธรรม ไม่ใช่ผู้ก่อการร้าย ขอให้พี่น้องประชาชนอย่างเพิ่งน้อยใจเก็บผ้ากลับบ้าน เรายังคงปักหลักต่อสู้ต่อไป

ในเวลาต่อมาทางนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ประกาศการเคลื่อนไหวเชิงรุกอีกครั้ง โดย ฌรัฐภูมิ ไสย เกือกกล่าวว่า “หากสมมติว่าอภิสิทธิ์บอกว่า จะยุบสภาแต่เป็นภายใน 6 เดือน แบบนี้ เราไม่เอา ก็เปิดฉากเดินหน้าสู้กันไป และจะขอให้องค์กรสหประชาชาติส่งเจ้าหน้าที่เข้ามา สังเกตการณ์และดูแลประชาชน ซึ่งเท่ากับว่าอภิสิทธิ์จะไม่มีพื้นที่ชี้แจงอีกแล้ว รวมไปถึงถ้าอภิสิทธิ์ ไม่เอากับข้อเสนอของเรา สักปาดหน้าจะมีการระดมประชาชนจากต่างหวัด เพื่อกำหนดยุทธวิธีให้ อภิสิทธิ์ยุบสภาให้ได้แบบแตกหัก โดยจะเริ่มตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ถ้าเขายังอยู่เราก็พ่ายแพ้ บ้านเมืองก็ยกให้เขาไป” (เดลินิวส์, 25 เมษายน 2553: 15) ซึ่งต่อมารัฐบาลก็ออกมาปฏิเสธ ข้อเสนอของนปช.แดงทั้งแผ่นดินแม้ว่าจะขยายเวลาข้อเรียกร้องการยุบสภาออกไปและปิดช่องทางการเจรจากับผู้ชุมนุมทุกประการ นปช.แดงทั้งแผ่นดินปรับมาตรการเพื่อเตรียมการสำหรับ กรณีอาชญากรรัฐบาลส่งกำลังเจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุม โดยประกาศขอให้นายกรัฐมนตรียุบสภา โดยทันที รวมทั้งยังประกาศมาตรการรับมือโดยยึดแนวทางที่สันติวิธี คือ 1. ขอให้ผู้ชุมนุมถอดเสื้อ แดงและวางสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงความเป็นนปช.แดงทั้งแผ่นดินออกตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เพื่อ มาเป็นนักรบนอกเครื่องแบบจนกว่าจะได้รับชัยชนะและประชาธิปไตยจากรัฐบาลกลับมา 2. ขออาสาสมัครผู้ชุมนุมที่ขี้นี้จักรยานยนต์ ไปประจำด้าน ทั้ง 6 ด้าน จำนวนด้านละ 2 พันคัน 3. ขอให้ผู้ชุมนุมและผู้สนับสนุนทั่วประเทศคอยสังเกตการณ์กองกำลังทหารและตำรวจที่พยายามจะ เข้ามาในกรุงเทพมหานครหากพบก็ขอให้ยึดปฏิบัติการ “ซ่อนแก่นโมเดล” ทันที โดยยึดแนวทาง สันติวิธี 4. ขอให้ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงกระทำและปฏิบัติตัวอย่างใดก็ได้ตามอิสระเสรี 5. ขอให้ผู้ร่วม ชุมนุมเสื้อแดงทุกคนจับกลุ่มย่อยละ 5 คน แลกเปลี่ยนเบอร์โทรศัพท์มือถือและทำความรู้จักกันได้ เพราะเมื่อเกิดสถานการณ์ใดขึ้นจะได้เป็นช่องทางในการสื่อสารถึงกันได้ (ไทยรัฐ, 25 เมษายน 2553: 15) โดยเชื่อว่าหลังจากนี้ภายใน 48 ชั่วโมงรัฐบาลได้เตรียมการที่จะสลายการชุมนุม

ทางฝ่ายรัฐบาลก็ยังคงใช้ข้อกล่าวหาว่าการร้ายโดยมีความพยายามจะใช้ มาตรการแยกผู้ชุมนุมที่อ้างว่าหลงผิดออกจากผู้ก่อการร้าย เบื้องต้นคือประสานไปยังผู้ว่าราชการ จังหวัดต่างๆ ที่มีผู้สนับสนุนคนเสื้อแดงเป็นจำนวนมากโดยกล่าวว่าให้เร่งทำความเข้าใจไม่ให้มี ผู้หลงผิดเข้าร่วมชุมนุม และออกมาแถลงชี้แจงกรณีที่พัก.อ.อนุพงษ์ออกมากล่าวก่อนหน้านี้ว่าจะ ไม่ใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุมและปัญหาความเป็นเอกภาพระหว่างกองทัพตำรวจกับรัฐบาล¹⁸

¹⁸ พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการในสถานการณ์ฉุกเฉิน กล่าวตอนหนึ่งว่า “จากกรณีที่มีการประชุม หน่วยขึ้นตรงกองทัพบก (นขต.ทบ.) แล้วมีการรายงานข่าวว่าการแก้ไขปัญหของศอช.โดยกองทัพ ตำรวจ และข้าราชการใน ศอช. จะไม่ใช่ความรุนแรงในการดำเนินการ ซึ่งหลายสื่อไปตีความหมายว่าจะไม่มีการสลายการชุมนุม นั้น เป็นข้อมูลที่คลาดเคลื่อนไป จากความเป็นจริง ปัญหาขณะนี้ไม่ได้เกิดในพื้นที่ราชประสงค์ทีเดียว มีอยู่ในบางจังหวัดของแต่ละภูมิภาคที่มีการชุมนุมชุมนานกัน ไป แต่รัฐบาลสามารถควบคุมได้ ”

(ข่าวสด, 25 เมษายน 2553: 14-15) ซึ่งมาตรการของรัฐบาลสอดคล้องประสานกับฝ่ายที่ต่อต้านการเคลื่อนไหวของนปช.แดงทั้งแผ่นดินเป็นอย่างดี โดยกลุ่มที่เคลื่อนไหวในนามกลุ่มเสื้อหลากสีได้รวมตัวชุมนุมที่สวนจตุจักรและเตรียมการจัดการชุมนุมที่บริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เพื่อแสดงจุดยืนต่อต้านการยุบสภาและสนับสนุนรัฐบาลให้ดำเนินการกับกลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงที่บริเวณแยกราชประสงค์ (มติชน, 25 เมษายน 2553: 14) ต่อมาจึงเกิดเหตุยิงระเบิดเข้าไปในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยมีความพยายามตั้งข้อสังเกตว่ามาจากผู้ชุมนุม นปช.แดงทั้งแผ่นดินด้วยแต่พลาดเป้า (แนวหน้า, 5 พฤษภาคม 2553: 7) ส่งผลให้เกิดสถานการณ์ตึงเครียดกับฝ่าย นปช.แดงทั้งแผ่นดินอย่างมากเพราะมีข่าวลือตลอดเวลาว่ารัฐบาลจะสั่งเคลื่อนกำลังเข้าสลายการชุมนุมในช่วงใกล้รุ่งของวันที่ 26 เมษายน ซึ่งระหว่างนี้มีการเคลื่อนกำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวนมากจากต่างจังหวัดเข้ามาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร แต่ผู้ชุมนุมของ นปช.แดงทั้งแผ่นดินได้สกัดกั้นการเดินทางของเจ้าหน้าที่ตำรวจไว้ เพราะเชื่อว่าเข้ามาเพื่อสลายการชุมนุมที่เวทีราชประสงค์เกิดขึ้นที่บริเวณถนนพหลโยธิน จังหวัดปทุมธานีมีการปิดถนนขวางไม่ให้รถตู้ที่บรรทุกเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาได้ (ข่าวสด, 26 เมษายน 2553: 14) และหลังจากนี้ยังเกิดปรากฏการณ์ปิดถนน ยึดรถตำรวจในพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ด้วย อาทิเช่น สมุทรสาคร สระบุรี อุตรดิตถ์ เป็นต้น (แนวหน้า, 27 เมษายน 2553: 6-7)

ด้าน นปช.แดงทั้งแผ่นดินเมื่อรัฐบาลแสดงท่าทีแข็งกร้าวประกอกับข่าวลือเรื่องการเข้าสลายการชุมนุม แกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดินจึงเตรียมการรับมือการชุมนุมโดยประกาศระดมผู้คนจำนวนมากให้มาร่วมรักษาพื้นที่ชุมนุม ป้องกันการที่เจ้าหน้าที่จะเข้ามาสลาย แต่เมื่อเหตุการณ์ผ่านไปด้วยดีก็ได้มีการจัดพิธีทำบุญในช่วงเช้าเพื่อเป็นการสวดรับโชค สืบชะตาเมืองและอุทิศส่วนกุศลให้ผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายนที่บริเวณพื้นที่ชุมนุม ต่อมา นปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ประกาศว่าจะมีมาตรการรุกรับรัฐบาลต่อไป โดย ณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ แถลงว่า “ขณะนี้อธิปไตยและทหารกำลังเข้าใจสถานการณ์ผิดว่า หากสลายชุมนุมสำเร็จ รวมทั้งจับแกนนำเข้าคุกปัญหาจะจบ แต่ความจริงคือแม้เอาพื้นที่คืนได้ ก็เกิดกลุ่มเสื้อแดงทั้งแผ่นดินขึ้นและถึงไม่มีแกนนำกลุ่มนี้ก็มีแกนนำกลุ่มใหม่เกิดขึ้นดังที่เห็นต่างจังหวัดขณะนี้ เมื่อรัฐบาลคิดที่จะเล่นเกมนี้ เราก็จะไม่ร่วมอยู่ในเกมตั้งแต่วันที่ 27 เมษายนเป็นต้นไปจะกำหนดมาตรการเชิงรุกและออกไปปฏิบัติการกับรัฐบาลชุดนี้ เพื่อกดดันและนำไปสู่การโค่นล้มรัฐบาล โดยที่ไม่กลัวว่ารัฐบาลจะตลบล้างซึ่งต้องติดตามว่าใครจะเป็นฝ่ายตลบหลังใคร” (มติชน, 27 เมษายน 2553: ออนไลน์)

“เจ้าหน้าที่ตำรวจทหารได้ปรับกำลังใหม่ และมั่นใจว่าด้านของเราก็มีความแข็งแกร่งมากขึ้น ทั้งนี้ มีข่าวลือในลักษณะที่ว่ารัฐบาล กองทัพ ตำรวจไม่มีความเป็นเอกภาพนั้น ซึ่งไม่ว่าจะเป็นนายกรัฐมนตรี ผบ.ทบ. ผบ.ตร. เจอกันทุกวัน พูดคุยกัน กินข้าวด้วยกัน ขาดแค่นั่งตักอย่างเดียว”

ทางฝ่ายรัฐบาลเมื่อข้อกล่าวหาเพื่อจัดการกับนปช.แดงทั้งแผ่นดินว่าด้วยเรื่องผู้ก่อการร้าย ส่งผลสะท้อนและสร้างความชอบธรรมในการใช้กำลังเข้าจัดการกับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ปักหลักบริเวณแยกราชประสงค์ไม่เพียงพอ เนื่องจากผู้สนับสนุนนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็มีชุดข้อมูล ภาพคลิปวิดีโอ และอื่นๆ ที่นำมาโต้แย้งโดยเฉพาะเหตุการณ์สลายการชุมนุมในวันที่ 10 เมษายนได้โดยเฉพาะในโลกออนไลน์ แม้ว่าจะถูกรัฐบาลสั่งห้ามเผยแพร่ก็ตาม จนรัฐบาลต้องนำภาพดังกล่าวออกมาชี้แจงอย่างเป็นทางการอยู่เป็นระยะๆ ฝ่ายรัฐบาลจึงหามาตรการใหม่โดยการเชื่อมโยงนปช.แดงทั้งแผ่นดินที่มีการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง จัดประมวลภาพโยงใยอย่างเป็นระบบโดยภาพรวมเพื่อเพิ่มน้ำหนักให้ดูน่าเชื่อถือมากขึ้น แล้วจัดแถลงข่าวโดย พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด เริ่มจากโรงเรียนผู้ปฏิบัติงานนปช.แดงทั้งแผ่นดินทำหน้าที่สร้างวาทกรรม"ไพร่-อำมาตย์"ปลุกกระดมผู้คนทำให้กระทบความมั่นคงของรัฐ กับข้อกล่าวหาของสุมกำลังอาวุธเพื่อก่อการร้ายจากการที่นปช.แดงทั้งแผ่นดินทั้งถอดเครื่องแบบสีแดงออกและเคลื่อนไหวอย่างอิสระที่มีการปิดถนนตรวจค้นรถเจ้าหน้าที่ตำรวจสร้างความปั่นป่วนในการทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นอย่างยิ่ง ผนวกกับข้อกล่าวหา"ล้มเจ้า" โดยจัดทำและเผยแพร่แผนผังขบวนการล้มเจ้าออกมา (แนวหน้า, 27 เมษายน 2553: 6-7)

การให้เหตุผลของขบวนการล้มเจ้าของฝ่ายรัฐบาลนั้น ใช้วิธีการเชื่อมโยงแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินแต่ละคนเข้ากับกลุ่มอื่นอาทิเช่น แดงสยาม และแกนนำกลุ่มคนวันเสาร์ไม่เอาเผด็จการซึ่งถูกจำคุกและต้องคดีจากคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพไปก่อนหน้านี้ นักวิชาการ นักธุรกิจ นักการเมืองต่างๆว่ามีความเกี่ยวข้องกัน ทั้งยังออกมาแก้ต่างกรณีที่แกนนำพาดพิงถึงท่านผู้หญิงจรุงจิตต์ ทีขะระ รองราชเลขาธิการในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ซึ่งการมุ่งโจมตีไปยังท่านผู้หญิงจรุงจิตต์และบุคคลสำคัญนั้น รัฐบาลกล่าวว่าสามารถตีความได้ว่านปช.แดงทั้งแผ่นดินมีวัตถุประสงค์อื่นใดที่สูงไปกว่านี้ก็เป็นได้ และแถลงมาตรการของรัฐบาลว่าถ้าเกิดการรวมตัวปิดถนนสกัดขัดขวางการทำงานของเจ้าหน้าที่ดังเช่นที่ผ่านมาไม่ว่าที่ใดก็ตามจะทำการจำกุมและปราบปรามทันที (เดลินิวส์, 27 เมษายน 2553: 13) อีกทั้งยังใช้ปฏิบัติการทางจิตวิทยาเรียกตัวผู้ต้องสงสัยที่เป็นแนวร่วมหรือเกี่ยวข้องกับการชุมนุมของนปช.แดงทั้งแผ่นดินเข้ารายงานตัวทั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดเป็นจำนวนมาก (ประชาไท, 3 พฤษภาคม 2553: ออนไลน์) นอกจากนั้นการที่มีผู้สร้างสถานการณ์ร้ายวันเช่น ปิดรางรถไฟฟ้ามหานคร การระเบิดสถานที่ต่างๆ และอื่นๆ เจ้าหน้าที่รัฐก็มีอาจควบคุมผู้ต้องสงสัยและทำความเข้าใจในประเด็นต่างๆให้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชนได้

เมื่อแผนผังดังกล่าวถูกเผยแพร่ออกไป ผู้ถูกกล่าวหาว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการล้มเจ้าและมีชื่ออยู่ในแผนผังส่วนหนึ่งได้ออกมาชี้แจง ตั้งข้อสังเกต และถึงขั้นพยายาม

ฟ้องร้องรัฐบาล อาทิเช่น สุชาติ ยัมประเสริฐที่ออกมาแถลงข่าวว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องและเตรียมฟ้องร้องคดีทั้งทางแพ่งและอาญากับพ.อ. สรรเสริญ แก้วกำเนิดและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้วย (ประชาไท, 28 เมษายน 2553: ออนไลน์) แต่ในสุดท้ายเจ้าหน้าที่ก็ไม่รับการฟ้องร้อง ด้านสมศักดิ์ เจียมธีรสกุล ได้เขียนบทความเปรียบเทียบแผนผังขบวนการล้มเจ้ากับการสร้างภาพละครชวนคอเพื่อนำไปสู่การทำลายขบวนการนักศึกษาและประชาชนปี พ.ศ. 2516 ซึ่งเป็นเรื่องที่แต่งขึ้น ไม่ได้มีอยู่จริงเพื่อหวังผลปูทางเพื่อการฆ่ากลางเมืองเท่านั้น (ประชาไท, 28 เมษายน 2553: ออนไลน์)

ทั้งยังมีนักวิชาการที่พูดถึงประเด็นนี้ อาทิเช่น เกษียร เตชะพีระที่มองแผนผังขบวนการล้มเจ้านี้ว่า เป็นสิ่งที่รัฐบาลสร้างขึ้นเพื่อฟื้นฟูลัทธิธรรมในการปกครอง (the moral authority to rule) ที่ก่อนหน้านี้ประชาชนจำนวนมากปฏิเสธอำนาจรัฐทั้งการชุมนุมที่ฝ่าฝืนพระราชกำหนดราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน สกัดขัดขวางการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ และที่สำคัญที่สุดการที่รัฐบาลสั่งใช้กำลังเข้าปราบปรามผู้ชุมนุมในช่วงคำที่ถนอมราชดำเนินเป็นเหตุให้ผู้คนล้มตายโดยไม่ได้ออกมาแสดงความรับผิดชอบใด ๆ ในการตัดสินใจกระทำการดังกล่าว ซึ่งได้สรุปความตอนหนึ่งว่า“แต่ไม่ว่าเครือข่ายดังกล่าวมีจริงหรือไม่? หรือแผนผังดังกล่าวเป็นจริงหรือเท็จ? มันล้วนเป็นประเด็นต่างหากออกไปจากหน้าที่ทางการเมืองที่แท้จริงของแผนผัง เครือข่ายล้มเจ้านั้นคือการส่งสารถึงคนไทยว่า หากท่านไม่ยอมรับรัฐบาลอภิสิทธิ์ว่าเป็นของท่านและไม่ยอมทำตามคำสั่งของ รัฐบาล เพราะท่านเห็นว่ารัฐบาลนี้ฟอรัมขึ้นในค่ายทหารร่วมกับกลุ่มการเมืองยี้ก็ดี หรือเพราะรัฐบาลนี้ปราบม็อบผิดพลาดจนทำคนตายกว่ายี่สิบและบาดเจ็บหลายร้อยก็ ดี ไม่เป็นไรเอาอย่างงี้ก็แล้วกัน ขอให้ท่านหันมายอมรับรัฐบาลนี้เป็นของท่านและทำตามคำสั่งของรัฐบาลเสียใหม่ ในฐานะที่รัฐบาลนี้เป็นผู้ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ไว้จากเครือข่ายล้มเจ้าตามแผนผังของรัฐบาลที่ยังรอหลักฐานการพิสูจน์โทษ!” (มติชน, 30 เมษายน 2553: 6) ประกอบกับการที่รัฐบาลยังไม่สามารถพิสูจน์ให้เห็นเป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชนทั้งด้านพยานหลักฐาน การนำเสนอแผนผังนี้จึงเป็นการนำเสนอข้อมูลของฝ่ายรัฐบาลเพียงด้านเดียวมิได้เปิดโอกาสหรือช่องทางการสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแก้ข้อกล่าวหาแต่ประการใด ทำให้แผนผังดังกล่าวลดความน่าเชื่อถือลงไปได้บ้าง

ด้านการเคลื่อนไหวของนปช.แดงทั้งแผ่นดิน ต่อมาได้เคลื่อนไหวตามที่ประกาศมาตรการรুদ্ধกลับไว้โดยในวันที่ 28 เมษายนได้ระดมผู้คนเคลื่อนขบวนนำโดยขวัญชัย สารคำไปขอบคุณและให้กำลังใจผู้ชุมนุมและผู้สนับสนุนขบวนการที่อาศัยอยู่บริเวณตลาดไทที่ได้สกัดขัดขวาง ปิดเส้นทางจราจรไม่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ จากต่างจังหวัดเดินทางเข้ามาในพื้นที่กรุงเทพมหานครก่อนหน้านี้และเชิญชวนประชาชนชาวตลาดไทให้มาร่วมชุมนุมที่แยกราช

ประสงค์ด้วย ปรากฏว่าการเคลื่อนไหวครั้งนี้ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารสกัดกั้น และเกิดการเผชิญหน้ากันขึ้นบริเวณอนุสรณ์สถานแห่งชาติ ถนนวิภาวดีเส้นทางก่อนถึงตลาดไท (กรุงเทพมหานคร, 29 เมษายน 2553: 3-4) และมีการชุมนุมต่อต้านจากกลุ่มเสื้อหลากสีที่บริเวณห้างสรรพสินค้าเซียร์รังสิตด้วย แต่จากการที่นปช.แดงทั้งแผ่นดินมีมาตรการถอดเครื่องแบบผู้ชุมนุมสีแดงออกทำให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้ลำบากมากยิ่งขึ้นเพราะไม่สามารถแยกผู้ชุมนุมออกจากประชาชนทั่วไปได้ ซึ่งผลของการเผชิญหน้ากันที่บริเวณอนุสรณ์สถานแห่งชาติ ส่งผลให้มีเจ้าหน้าที่ทหารถูกยิงเสียชีวิต มีรายงานข่าวจากสื่อต่างชาติ ว่าเกิดการเข้าใจผิดถึงกันเองของเจ้าหน้าที่ทหาร แต่รัฐบาลออกมาแถลงว่าเกิดจากผู้ก่อการร้าย อย่างไรก็ตามข้อเท็จจริงก็ยังคงไม่ได้รับการพิสูจน์เหมือนเช่นเคยมาเมื่อสถานการณ์ตึงเครียดประกอบกับฝนที่ตกลงมาอย่างหนักทำให้แกนนำประกาศสลายการเคลื่อนไหวจนกลับมายังแยกราชประสงค์เช่นเดิม

ทางฝ่ายรัฐบาลก็ยังคงดำเนินการเตรียมยึดพื้นที่ราชประสงค์คืนอีกครั้งหนึ่ง โดยประสานมายังกองบังคับการตำรวจนครบาลให้ปิดการจราจรโดยรอบพื้นที่ชุมนุมบริเวณราชประสงค์ (แนวหน้า, 29 เมษายน 2553: 6-7) ด้านกลุ่มเสื้อหลากสีที่ชุมนุมกันอยู่บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ แกนนำ คือ ตูลย์ สิทธิสมวงศ์ ได้ประกาศยุติการชุมนุมอย่างไม่มีกำหนด แต่ฝ่ายต่อต้านอีกส่วนหนึ่งในนามกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้รวมตัวกันชุมนุมที่หน้ากองบัญชาการกรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์เพื่อเป้าหมายเดิมคือแสดงพลังด้านการยุบสภาและเรียกร้องให้รัฐบาลและกองทัพจัดการกับกลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงที่อยู่บริเวณแยกราชประสงค์แล้วได้มีการยื่นหนังสือให้รัฐบาลดำเนินการตามข้อเรียกร้องของกลุ่มด้วย¹⁹ (คม ชัด ลึก, 29 เมษายน 2553: 14) ส่วนฝ่ายผู้สนับสนุนขบวนการทั้งนักวิชาการและประชาชน ได้ร่วมลงชื่อในแถลงการณ์สนับสนุนนโยบายที่ผู้บัญชาการกองทัพบก พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดาจะไม่ใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุมของผู้ที่มาชุมนุมเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภา โดยกล่าวถึงท้ายว่ามีความเชื่อมั่นว่าผู้

¹⁹ สำหรับข้อเรียกร้องของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย คือ ขอให้นายกรัฐมนตรีชี้แจงมาตรการในการจัดการกับกลุ่มผู้ก่อการร้าย ขบวนการล้มเจ้าและภัยความมั่นคงของประเทศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.ขอให้รัฐบาลประกาศจุดยืนนโยบายและกรอบปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็น รูปธรรมต่อการเอาผิดการชุมนุมที่ผิดกฎหมายและจัดการกับกลุ่มก่อการร้าย โดยนายฯจะต้องชี้แจงต่อสาธารณะให้เห็นถึงมาตรการและแนวทางที่ชัดเจนต่อการ กอบกู้วิกฤติการณ์ของบ้านเมือง 2.ขอเรียกร้องให้รัฐบาลพิจารณาประกาศ พ.ร.ก. สถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรงในจังหวัดที่มีพื้นที่สุ่มเสี่ยงและมีการสถาปนาอำนาจรัฐเถื่อนขึ้นกับอำนาจรัฐไทย เพื่อมาตรการในการกอบกู้สถานการณ์บ้านเมือง โดยรัฐบาลและกองทัพจะต้องใช้มาตรการทางทหารโดยประกาศกฎอัยการศึกในพื้นที่ ที่จำเป็นเร่งด่วนเพื่อยุติการชุมนุมที่ผิดกฎหมายจัดการกับกลุ่มก่อการร้าย ขบวนการล้มเจ้า และพยายามสถาปนาอำนาจรัฐเถื่อนโดยเร็ว 3.ขอเรียกร้องให้บรรดาทหารหาญทุกเหล่าทัพตื่นตัวและตระหนักในขบวนการ ล้มเจ้า ขบวนการก่อการร้ายและสถาปนาอำนาจรัฐเถื่อนที่ขยายตัวไปตามจังหวัดต่างๆ ทั้งนี้กลุ่มพันธมิตรฯ พร้อมเป็นพลเมืองอาสาปกป้องชาติและราชบัลลังก์ร่วมกับ บรรดาทหาร เพื่อให้สังคมไทยปลอดจากอำนาจรัฐเถื่อนและนำความสงบสันติสุขกลับคืนสังคมไทยโดยเร็ว(มติชน, 28 เมษายน 2553: 2)

บัญชาการทหารบกจะไม่หวั่นไหวโอนเอียงไปตามกระแสข้อเรียกร้องที่ลดทอนคุณค่าชีวิตของพลเมือง เพราะเพียงจะทำลายการเรียกร้องให้ดำเนินการตามครรลองของหลักประชาธิปไตย (ประชาไท, 2 พฤษภาคม 2553: ออนไลน์)

4.11 การเคลื่อนไหวช่วงวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2553 ถึง วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

ในช่วงเวลานี้มีการเคลื่อนไหว คือ พรรคเพื่อไทยมีมติเป็นเอกฉันท์ว่าจะไม่ยื่นญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลภายใต้การนำของ อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เนื่องจากเหตุผลว่า รัฐบาลกระทำความผิดขัดต่อหลักนิติธรรม นิติรัฐ และเป็นรัฐบาลเดียวของโลกที่กล่าวได้ว่ามือเปื้อนเลือด เพราะทำให้ประชาชนเสียชีวิต (แนวหน้า, 30 เมษายน 2553: 2) โดยพรรคเพื่อไทยเลือกที่จะไม่ใช้กลไกรัฐสภาหนุนช่วย นปช.แดงทั้งแผ่นดิน แต่ลงมาเคลื่อนไหวร่วมกับ นปช.แดงทั้งแผ่นดินบนท้องถนนจากที่สมาชิกสภาผู้แทนสังกัดพรรคเพื่อไทยเป็นจำนวนมากขึ้นเวทีปราศรัย ซึ่งมีทั้งมาในนามส่วนตัวและมาโดยพร้อมเพรียงกันในนามพรรค

ส่วนการเคลื่อนไหวของนปช.แดงทั้งแผ่นดิน หลังจากเหตุการณ์เผชิญหน้าที่ถนนวิภาวดีรังสิตรัฐบาลก็ยังไม่มีการปฏิบัติการเข้าสลายการชุมนุม แต่ต่อมามีเหตุการณ์ที่ทำให้ฝ่ายนปช.แดงทั้งแผ่นดินตกอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบากอีกครั้ง คือ ขณะที่แถลงข่าวในช่วงบ่ายวันที่ 29 เมษายนที่แกนนำตั้งข้อสังเกตและมีรายงานจากผู้พบเห็นว่ารัฐบาลได้ส่งทหารเข้าไปในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์เพื่อเตรียมการสลายการชุมนุม เมื่อผู้สื่อข่าวถามว่ามีหลักฐานหรือไม่ ทำให้แกนนำในขณะนั้นตัดสินใจเชิญผู้สื่อข่าวไปพิสูจน์สถานที่ภายในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ (คม ชัด ลึก, 30 เมษายน 2553: 15) ฝ่ายรัฐบาลจึงใช้เหตุการณ์นี้ไปประโคมข่าวและโจมตีผ่านสื่อทั้งหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ และสื่อฝ่ายตรงข้ามอย่างสื่อในเครือผู้จัดการ ว่านปช.แดงทั้งแผ่นดินบุกโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ทำให้ผู้ป่วยแตกตื่นต้องย้ายโรงพยาบาลออกไป บางท่านป่วยหนักทำให้อาการทรุดลงไป ฯลฯ อีกทั้งการกระทำของนปช.แดงทั้งแผ่นดินครั้งนี้เป็นการละเมิดหลักการกาชาดสากลด้วย (โพสต์ทูเดย์, 1 พฤษภาคม 2553: 8) ซึ่งทางแกนนำ คือ เหวง โตจิราการ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ไม่เห็นด้วยกับการที่กลุ่มเสื้อแดงบุกเข้าไปตรวจค้นในโรงพยาบาล เพราะเป็นสถานที่ที่รักษาคนเจ็บป่วย ดังนั้นใครเป็นคนสั่งการเรื่องนี้ ต้องรับผิดชอบ (คม ชัด ลึก, 30 เมษายน 2553: 15) และนปช.แดงทั้งแผ่นดินได้แถลงชี้แจงว่าไม่ใช่มติของแกนนำเป็นเพียงการตอบคำถามและข้อสงสัยของผู้สื่อข่าวเท่านั้นและดำเนินการประสานขอโทษทางโรงพยาบาลแล้ว (โพสต์ทูเดย์, 1 พฤษภาคม 2553: 8) หลังจากนั้นนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ได้ปรับมาตรการโดยคืนพื้นที่หน้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และเปิดทางเข้าออก แล้วถอยร่นบังเกอร์มาตั้งบริเวณแยกราชดำริแทน ซึ่งช่วงเวลานี้เองที่แกนนำมีปัญหากกเกี่ยวกับ พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล โดย เหวง โตจิราการ มีท่าทีเข้มงวดเสนอให้

พล.ต. ชัตติยะ ไม่ควรมายุ่งวุ่นวายบริเวณที่ชุมนุมและกล่าวว่าพล.ต.ชัตติยะไม่ใช่ชนปช.แดงทั้งแผ่นดิน (คม ชัด ลึก, 3 พฤษภาคม 2553: 13)

อย่างไรก็ตามกรณีการตรวจค้นโรงพยาบาลในครั้งนี้ แม้ นปช.แดงทั้งแผ่นดินจะให้ความรุนแรงและไปในฐานะผู้รุกรานหรือไม่ก็ตามเนื่องจากความจริงไม่ได้รับการพิสูจน์และเปิดเผย แต่เป็นผลลบต่อการเคลื่อนไหวอย่างยิ่งเพราะเป็นภาพที่นิยมความรุนแรง นปช.แดงทั้งแผ่นดินจึงยังไม่มีเคลื่อนไหวใดๆ ในช่วงเวลานี้ นอกจากเรียกร้องให้มีคนกลางเข้ามาจัดการปัญหาทางการเมืองและสังเกตการณ์การใช้กำลังทหารเข้าสลายการชุมนุมเท่านั้น แต่ยังคงปักหลักชุมนุมรุดูสถานการณ์และแถลงข่าวแก้ข้อกล่าวหาต่างๆตามปกติและพยายามหากิจกรรมให้ผู้ชุมนุมรู้สึกผ่อนคลาย เช่น การดวนเพลงระหว่างผู้ชุมนุมกับแกนนำ เป็นต้น

ต่อมาในวันที่ 3 พฤษภาคม อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีได้เสนอกระบวนการในการปรองดอง²⁰ออกมา แต่ก่อนหน้านี้ในช่วงเช้าวันนี้ พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด ได้แถลงเตรียมรถหุ้มเกราะในการสลายการชุมนุมเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารมีความปลอดภัย (มติชน, 4 พฤษภาคม 2553: 14) ด้านสุเทพ เทือกสุบรรณแถลงว่าต้องใช้เวลาเพราะผู้ชุมนุมที่บริสุทธิ์กำลังเป็นโลให้ผู้ก่อการร้าย ต้องแยกผู้ชุมนุมที่บริสุทธิ์ออกจากผู้ก่อการร้ายแล้วให้เจ้าหน้าที่เข้าไปดำเนินการจัดการกับผู้ก่อการร้ายและไม่รับรองความปลอดภัยของแกนนำนปช.

²⁰ นายกรัฐมนตรีแถลงว่า "กระบวนการปรองดองประกอบด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญ 1. ประเทศไทยโชคดีที่มีพระมหากษัตริย์หลอมรวมยึดเหนี่ยว แต่ระยะหลังมีคนจำนวนหนึ่งตั้งสถาบันมาสู่ความขัดแย้งทางการเมือง คิดว่าการที่จะให้สังคมมีความปกติสุขต้องช่วยกัน ไม่ให้ตั้งสถาบันมาสู่ความขัดแย้ง ทุกฝ่ายต้องร่วมกันทำงานเชิดชูสถาบันกษัตริย์ อยากเชิญชวนทุกฝ่าย มาช่วยกันดูแล ไม่ให้มีการจลาจลสถาบัน² เป็นหัวใจคือการปฏิรูปประเทศ แม้ความขัดแย้งมองว่าเป็นเรื่องการเมือง แต่มีรากฐานความไม่เป็นธรรมในสังคม ทางเศรษฐกิจ หลายคนที่มาชุมนุมมีเงื่อนไขของความไม่ได้รับความเป็นธรรม ตรงนี้เรื่องใหญ่ ถ้าปล่อยไปจะเป็นเงื่อนไขสู่ความขัดแย้งทางสังคม ต้องช่วยกันไม่ปล่อยเหมือนในอดีต ที่ไม่สามารถแก้ไขให้เกิดความเป็นธรรม ถึงเวลาที่คนไทยจะได้รับการดูแลสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุข และการมีรายได้ที่มั่นคง คนที่ไม่มีที่ทำกิน มีหนี้สินท่วมตัวต้องได้รับการดูแลอย่างเป็นระบบ จะดึงทุกภาคส่วนเข้ามาแก้ไขโดยมีรัฐธรรมนูญเป็นระบบ สามารถยกระดับรายได้และสามารถประเมินผลได้ 3.เป็นเรื่องที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร ต้องยืนยันเสรีภาพการแสดงออก แต่ระยะหลังเทคโนโลยีก้าวหน้าใช้อำนาจสื่อเป็นเครื่องมือทางการเมือง อาศัยช่องว่างกฎหมายที่ล้าสมัยไปไกล ทั้งอินเทอร์เน็ต ดาวเทียม วิทยุชุมชน หรือแม้แต่สื่อของรัฐ สื่อต้องมีสิทธิเสรีภาพ แต่ต้องมีกลไกอิสระมากำกับ ต้องไม่เสนอข้อมูลข่าวสารมุ่งให้เกิดความขัดแย้ง เกลียดชัง การดูเลสื่อไม่ละเมิดสิทธิ แต่ต้องใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ 4. หลังจากชุมนุมเคลื่อนไหว มีหลายเหตุการณ์ที่เกิดความรุนแรงและสูญเสีย เกิดความสงสัยต่าง ๆ นานา ไม่ว่าจะเป็นสูญเสียเหตุการณ์ 10 เมษายน เหตุการณ์ที่สัสสม หรือที่ดอนเมือง กระทั่งกระเทือนจิตใจประชาชนทุกเหตุการณ์ จำเป็นต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงถึงสาเหตุที่เกิดขึ้น ต้องมีคณะกรรมการอิสระเข้ามาตรวจสอบข้อเท็จจริงต่างๆและให้เกิดความเป็นจริงต่อสังคม 5.เกี่ยวกับการเมืองโดยตรง แม้การเมืองจะเป็นคนกลุ่มเล็ก แต่เป็นตัวแทนของประชาชน ความขัดแย้งทางการเมืองที่ยาวนานกว่า 4-5 ปีที่ผ่านมา เกิดความรู้สึกไม่เป็นธรรมในหลายด้าน ทั้งรัฐธรรมนูญ กฎหมายฉบับบับ การลิดรอนสิทธิผู้เกี่ยวข้องทางการเมือง ถึงเวลาเอามาวาง และมีกลไกให้เป็นธรรมทุกฝ่าย เรื่องรัฐธรรมนูญ จนถึงความผิดการชุมนุมทางการเมือง ไม่ให้เกิดความไม่ยอมรับ" (มติชน, 5 พฤษภาคม 2553: 15)

แดงทั้งแผ่นดินด้วย (มติชน, 4 พฤษภาคม 2553: 14) ส่วนท่าที่ต่อข้อเสนอขององค์กรต่างประเทศที่เรียกร้องไม่ให้กำลังเข้าสลายการชุมนุม สุเทพกล่าวชี้แจงกับผู้สื่อข่าวในลักษณะที่ว่าคนที่อยู่ต่างประเทศไม่มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองดีเท่าคนไทย (ศูนย์สื่อทำเนียบรัฐบาล, 3 พฤษภาคม 2553: ออนไลน์)

ด้านฝ่าย นปช.แดงทั้งแผ่นดินมีความเห็นจากต่อแผนปรองดองของนายกรัฐมนตรีและจากท่าทีโดยรวมของฝ่ายรัฐบาล นปช.แดงทั้งแผ่นดินมองว่ารัฐบาลไม่มีความจริงใจที่ต้องการให้เกิดความปรองดองจริง เพราะเชื่อว่าข้อเสนอดังกล่าวยังไม่ได้ผ่านการหารือกับพรรคร่วมรัฐบาล พรรคประชาธิปัตย์และกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ประกอบกับท่าทีของสุเทพและพ.อ.สรยุทธที่ได้แถลงไปก่อนหน้านี้ด้วย แต่อย่างไรก็ตามสถานการณ์ในที่ชุมนุมก็คลายความตึงเครียดลงเพราะมั่นใจว่ารัฐบาลยังไม่ส่งกำลังเข้ามาปราบปรามในช่วงนี้แน่นอน แล้วจากนั้นแกนนำก็ได้ประชุมปรึกษาหารือกันอยู่เป็นเวลานานและแถลงท่าทีต่อแผนปรองดองดังกล่าวโดยมีท่าทีตอบรับหลักการปรองดองโดยมีเงื่อนไขคือต้องสร้างบรรยากาศปรองดองโดยยกเลิกพระราชกำหนดราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ถอนกำลังทหารออกไป และเปิดสถานีโทรทัศน์ประชาชน (People Channel) แล้วกล่าวว่าต้องทำความเข้าใจในรายละเอียดอีกครั้งและมีข้อเรียกร้องเชิงรุกกลับไปว่าให้รัฐบาลแสดงความจริงใจโดยประกาศวันยุบสภาที่ชัดเจนเสียก่อนว่าทางผู้ชุมนุมรับได้หรือไม่ แล้วจึงนำไปสู่การเจรจาว่าด้วยการปรองดองอย่างลงรายละเอียด เพราะทาง นปช.แดงทั้งแผ่นดินยังเคลือบแคลงในหลายประเด็นอาทิเช่น ในกรณีที่พรรคประชาธิปัตย์ถูกยุบลงไปก่อน (แนวหน้า, 5 พฤษภาคม 2553: 6-7) เป็นต้น ถ้ามีท่าทีที่ชัดเจนและ นปช.แดงทั้งแผ่นดินรับได้ในข้อเสนอนั้นก็จะประกาศยุติการชุมนุม ระหว่างนี้ภายในที่ชุมนุมจัดพิธีทำบุญตักบาตรในพื้นที่ชุมนุมเนื่องในวันสำคัญคือวันฉัตรมงคล 5 พฤษภาคมเพื่อแสดงความจงรักภักดีด้วย

ด้านพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรได้ออกมาแสดงความเห็นเกี่ยวกับประเด็นการปรองดองที่รัฐบาลเสนอว่าเป็นสิ่งที่ดีที่รัฐบาลควรจะจริงใจทำให้เกิดขึ้นได้จริง ควรเคารพกฎกติกาและทำความยุติธรรมให้ปรากฏ แต่อย่างไรก็ตามการที่จะตัดสินใจรับแผนปรองดองหรือไม่ขึ้นอยู่กับแกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดิน ตนไม่สามารถตัดสินใจได้เพราะเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์เท่านั้น (โพสต์ทูเดย์, 5 พฤษภาคม 2553: A5) และเขียนข้อความในทวิตเตอร์เกี่ยวกับประเด็นปรองดองว่า “พูดชัดๆว่าผมเรียกร้องให้เกิดความปรองดองมานานแล้ว ตั้งแต่มีการปฏิวัติใหม่ๆมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ก็ยืนยันอยากให้เกิดขึ้น ยิ่งเรียกร้อง ผมก็ยิ่งถูกรังแกมาตลอด แต่ไม่เคยเปลี่ยนใจแต่จะปรองดองได้อย่างไร ก็ต้องคุยกับแกนนำโดยตรง ผมมีเพียงแค่ให้คำปรึกษาที่จะให้เกิดความปรองดองที่มีความตั้งใจจริงและจริงใจต่ออนาคตประเทศไม่ใช่คอยเอาไรต์เอาเปรียบกัน” ส่วนความ

ไม่ยุติธรรมที่ผมและพี่น้องที่ถูกฆ่าถูกทำร้าย ถ้าไม่สามารถแสวงหาความเป็นธรรมในประเทศได้ เราก็จะขอใช้เวทีโลกต่อสู้จนกว่าความเป็นธรรมจะเกิด ไม่มีคำว่ายอมแพ้ครับ" (แนวหน้า, 7 พฤษภาคม 2553: 7)

ในที่สุดในช่วงเช้าวันที่ 6 พฤษภาคมนายกรัฐมนตรีก็มีท่าทีเรื่องวันยุบสภาว่า อาจจะมีขึ้นประมาณวันที่ 15-30 กันยายนนี้ (แนวหน้า, 7 พฤษภาคม 2553: 6) แต่หลังจากนั้น ช่วงบ่ายท่าทีของนายกรัฐมนตรีก็เปลี่ยนไปโดยตอบโต้ข้อต่อรองของ นปช.แดงทั้งแผ่นดิน คือ การตอบโต้ว่าแผนปรองดองดังกล่าวเป็นการบอกกล่าวแก้สังคมทั้งสังคมทุกกลุ่มไม่ใช่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ฝ่ายนปช.แดงทั้งแผ่นดินไม่มีสิทธิ์ต่อรองโดยเฉพาะเรื่องพระราชกำหนดราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินที่เกิดจากกลุ่มผู้ชุมนุมทำผิดกฎหมายก่อนและแผนปรองดองที่ประกาศไปมิได้หมายความว่า จะไม่ใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุม ซึ่งท่าทีที่เปลี่ยนไปนั้นเป็นผลมาจากการที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยแสดงท่าทีที่ไม่เห็นด้วยกับแผนปรองดองโดยออกแถลงการณ์คัดค้านแผนปรองดองและสนับสนุนให้รัฐบาลจัดการกับกลุ่มคนเสื้อแดง ทั้งยังเข้าพบพูดคุยกับนายกรัฐมนตรีด้วย (แนวหน้า, 7 พฤษภาคม 2553: 7) ประกอบกับท่าทีฝ่ายตรงข้ามที่ให้การสนับสนุนรัฐบาลนำโดย ตูลย์ สิทธิสมวงศ์ ผู้ประสานงานกลุ่มเสื้อหลากสีพร้อมด้วยตัวแทนกลุ่มสมาชิกเฟสบุ๊ค "มั่นใจหนึ่งล้านคนต่อต้านการยุบสภา" ได้เข้าพบเพื่อให้กำลังใจนายกรัฐมนตรี และแสดงจุดยืนสนับสนุนการปรองดอง แล้วเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีเลื่อนวันยุบสภาออกไปก่อนเป็นต้นปีหน้า (มติชน, 9 พฤษภาคม 2553: 14)

ต่อมาได้เข้าสู่สถานการณ์ที่ความพยายามจะทำให้เกิดการปรองดองมีความยุ่งยากมากขึ้น เนื่องจาก ธาริต เพ็งดิษฐ์ อธิการบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับคดีก่อการร้ายของแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินไว้เป็นคดีพิเศษ (แนวหน้า, 7 พฤษภาคม 2553: 2) และเกิดเหตุการณ์ยิงอาวุธสงครามเข้าใส่เจ้าหน้าที่ตำรวจทหารที่แยกศาลาแดง (เดลินิวส์, 8 พฤษภาคม 2553: 14) โดยเฉพาะกรณีการยิงใส่เจ้าหน้าที่นั้น เป็นเหตุให้แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย คือ สุริยะใส กตะศิลา ออกมาประณามผู้ก่อการร้ายและกล่าวว่าจะมีเหยื่อที่เสียชีวิตเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะมีรัฐไทยใหม่ (เดลินิวส์, 9 พฤษภาคม 2553: 9) ซึ่งรัฐไทยใหม่เป็นข้อเสนอรูปแบบสังคมใหม่หลังการดชนล้มระบอบอำมาตยาธิปไตยที่มาจากนปช.แดงทั้งแผ่นดิน ส่วนกลุ่มเสื้อหลากสีออกมากดดันรัฐบาลให้บริหารจัดการกับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ราชประสงค์ ทั้งยังเริ่มออกมาเคลื่อนไหวอีกครั้งและมากยิ่งขึ้นโดยมีการดาวกระจายตามจุดต่างๆหลายจุดในพื้นที่ (ไทยรัฐ, 11 พฤษภาคม 2553: 19)

ทางฝ่าย นปช.แดงทั้งแผ่นดิน จึงได้ออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลจัดการหาตัวคนผิด มาลงโทษไม่ว่าจะเป็นกรณีวันที่ 10 เมษายน ระบิดที่สี่ลมวันที่ 22 เมษายน การปะทะวันที่ 28 เมษายน และล่าสุดระบิดใส่เจ้าหน้าที่ที่สี่ลมในวันที่ 7 พฤษภาคมที่ผ่านมา แล้วจากนั้นก็มีการแสข่าวว่าทางแกนนำจะประกาศยุติการชุมนุมภายในวันที่ 10 พฤษภาคมเนื่องจากเป็นโอกาสครบรอบหนึ่งเดือนเหตุการณ์ 10 เมษายน แต่ก็ยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องนี้หรือให้รัฐบาลมีรูปธรรมที่ชัดเจนต่อแผนปรองดองเสียก่อน แล้วหลังจากนั้นแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็แถลงว่าขอเวลาอีก 1-2 วันในการหารือถึงแผนปรองดองโดยให้เหตุผลว่าเพื่อส่วนรวมไม่ใช่เพียง นปช.แดงทั้งแผ่นดินอย่างเดียว (ข่าวสด, 9 พฤษภาคม 2553: 2)

จากการที่แกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินกำลังทำการหารือต่อแผนปรองดองและการยุติการชุมนุม ทำให้ พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ ออกมาแสดงท่าทีว่าไม่เห็นด้วยกับแผนปรองดองและบอกว่าผู้ชุมนุมพร้อมต่อสู้ทุกจังหวัดจนกว่าจะถึงการเลือกตั้งใหม่ การต่อสู้ได้โดยการนำของ นปช.แดงทั้งแผ่นดินไปแล้ว อีกทั้งยังมีการกล่าวถึงแนวทางนโยบาย "แก้สามประการ" และพาดพิงถึงแกนนำอย่าง "สามเกลอ" ว่าหมดบทบาทแล้ว แล้วประกาศตั้งแกนนำเสื้อแดงรุ่นสองขึ้นมาด้วย ได้แก่ อริสมันต์ พงศ์เรืองรอง สุภรณ์ อัตถาวงศ์ ขวัญชัย สาระคำ และพ.ต.ท.ไวพจน์ อาภรณ์รัตน์ โดยอ้างว่าได้ปรึกษาหารือกับพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรแล้ว²¹ (ไทยรัฐ, 11 พฤษภาคม 2553: 14) อันส่งผลให้รัฐบาลใช้ข้ออ้างนี้แถลงว่าฝ่ายผู้ชุมนุมไม่ต้องการปรองดองเพราะพ.ต.ท.ดร.ทักษิณและ พล.ต.ชาติชายไม่เห็นชอบต่อแผนปรองดอง ประกอบกับที่มีผู้ก่อความไม่สงบรายวันโดยเฉพาะวันที่ 7 ที่ผ่านมา รัฐบาลจึงตั้งเป็นข้อสังเกตว่ามีความเชื่อมโยงกัน (บ้านเมือง, 10 พฤษภาคม 2553: 6) ซึ่งทางฝ่ายแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ได้ออกมาชี้แจงประเด็นการจัดตั้งแกนนำใหม่²²

²¹ พล.ต.ชาติชาย กล่าวผ่านสื่อตอนหนึ่งว่า

"เมื่อคืนวันที่ 9 พ.ค.เวลา 01.00 น. พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรอดีตนายกฯได้ตกลงใจทางโทรศัพท์กับเสธ.แดงสั่งการให้แต่งตั้ง นปช.ชุดสองขึ้นมา และให้ใครที่ไม่สู้กลับบ้านไป ไม่ต้องเข้ามาขึ้นเวทีเสื้อแดงอีก ทั้งนายวีระ มุสิกพงศ์ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ นพ.เหวง โตจิราการ นายวิสา ศัญทัพ ที่ไปประณามประณอม ไปแอบเจรจากรัฐบาลใน ร.11 รอ. มอบตัวฮาร์ดคอร์ให้เขาติดคุก มึงบ้านหรือเปล่า พวก มึงอยากจะเลิกก็เลิกไป แต่ประชาชนกูเขาไม่เลิก แกนนำตอนนี้เหลือไว้เพียงนายจตุพร พรหมพันธุ์ ที่สู้ต่อ แต่หากมึงเปลี่ยนใจจะสู้ต่อก็ไม่ต้องไป" (ไทยรัฐ, 11 พฤษภาคม 2553: 15)

²² ณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ กล่าวว่า "ตนก็คุยกับพ.ต.ท.ทักษิณ เป็นระยะ ตั้งแต่นปช.เริ่มชุมนุมก็ได้มีการโทรพูดคุยกัน อีกทั้งในช่วงที่พ.ต.ท.ทักษิณมีข่าวป่วยตนก็ได้โทรไปสอบถามท่านเช่นกัน ดังนั้นขอย้ำว่าการเปลี่ยนแกนนำเป็นเพียงความคิดของเสธ.แดงเท่านั้น คนเสื้อแดงไม่ใช่พนักงานบริษัท หรือห้างร้าน หรือข้าราชการ ที่จะเปลี่ยนตัวผู้บริหารตามอำเภอใจ หรือจะมีการเลื่อนยศเชื่อว่าพี่น้องคนเสื้อแดงต้องเข้าใจตรงนี้ อีกทั้งนายอริสมันต์ นายขวัญชัย และนายสุภรณ์ก็ได้ได้แสดงออกอะไรในเรื่องนี้ ส่วนเรื่องการจะได้ประกันตัวหรือไม่ ไม่ใช่สาระสำคัญ สำคัญคือเราไม่ได้รับความชอบธรรมมากกว่า ตรงนี้เป็นปัญหาใหญ่ ส่วนเรื่องการจะได้ประกันตัวหรือไม่ ค่อยว่ากันอีกที สิ่งสำคัญคือเราต้องได้รับความชอบธรรม เหมือนกับรัฐบาลและกลุ่มอื่น ทั้งนี้ กรณีการเข้าสู่กระบวนการ

และความสัมพันธ์ระหว่างแกนนำกับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบโต้ข้อกล่าวหาของรัฐบาล โดยชี้แจงว่า พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ²³ และพล.ต.ชิตติยะ ไม่ใช่แกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินไม่มีอำนาจตัดสินใจ (ไทยรัฐ, 11 พฤษภาคม 2553: 15)

ด้านนพดล ปัทมะที่ปรึกษากฎหมายของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณก็ได้ออกมาชี้แจงประเด็นนี้ด้วย โดยกล่าวว่า "กรณีพ.ต.ท.ทักษิณแต่งตั้งนายสุภรณ์ อัตถาวงศ์ นายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง นายขวัญชัย ไพรพนาเป็นแกนนำชุด 2 แทน 3 เกลอนั้น ถือเป็นการเสนอข่าวที่คลาดเคลื่อน พอพ.ต.ท.ทักษิณทราบเรื่องดังกล่าวจึงโทรศัพท์มาหาตน เพื่อให้ช่วยชี้แจงว่าไม่ได้เป็นเช่นนั้น มันไม่ใช่เรื่องของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณที่จะไปตัดสินใจเปลี่ยนตัวแกนนำเป็นเรื่องของมวลชนเสื้อแดง ขณะนี้มีมวลชนเสื้อแดงโทรศัพท์ไปหาพ.ต.ท.ทักษิณแสดงความเป็นห่วง โดยเฉพาะวีรชนที่เสียชีวิต ยังไม่ได้รับความเป็นธรรม และคนสังหารยังไม่ถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย รวมทั้งยังเห็นว่าแผนโรดแมปของอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะนายกฯเป็นเพียงการหาทางลงให้กับตัวเองเท่านั้น พ.ต.ท.ทักษิณจึงแนะนำให้แกนนำคนเสื้อแดงคำนึงถึงความรู้สึกของประชาชน พี่น้องผู้สูญเสียด้วย แต่กระบวนการดำเนินการต่างๆ เป็นเรื่องของแกนนำคนเสื้อแดงไม่เกี่ยวกับพ.ต.ท.ทักษิณ (เน้นโดยผู้วิจัย)" (ไทยรัฐ, 11 พฤษภาคม 2553: 12)

ในเวลาต่อมาได้มีกระแสข่าวแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินเกิดการแตกแยกทางความคิดออกเป็นสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรยุติการชุมนุม อีกฝ่ายเห็นว่าต้องเดินหน้าต่อไปเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่ผู้ที่เสียชีวิตจากเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายน โดยฝ่ายที่เสนอให้ยุติการชุมนุมได้ตัดสินใจยุติบทบาทในฐานะแกนนำของตนเองลงไปในเวลานี้ คือ วีระ มุสิกพงศ์

ยุติธรรมของนายกรัฐมนตรีและสุเทพ เทือกสุบรรณ นั้น ความจริงไม่ต้องให้เรามากมาเรียกร้องด้วยซ้ำ" (ไทยรัฐ, 11 พฤษภาคม 2553: 12)

สุภรณ์ อัตถาวงศ์กล่าวถึงกรณีที่พล.ต.ชิตติยะอ้างแต่งตั้งตนเป็นแกนนำกลุ่มใหม่ว่า"เป็นความคิดของเสธ.แดงเพียงคนเดียว ตอนนี้อย่างไม่มีการเปลี่ยนตัวแกนนำ และไม่ได้หารือกันในเรื่องนี้ อีกทั้งการเคลื่อนไหวใดๆของนปช.เท่านั้น ที่สำคัญคนที่จะมา เป็นแกนนำรุ่นต่อไปไม่ได้ ที่ผ่านมาพ.ต.ท.ทักษิณก็ไม่ได้ติดต่อมาเป็นการส่วนตัวในเรื่องนี้ ดังนั้น เรื่องนี้ไม่น่าจะเป็นไปได้ และคิดว่าเป็นความคิดของเสธ.แดงเพียงคนเดียว" (ไทยรัฐ, 11 พฤษภาคม 2553: 14)

²³ อนุรักษ์ โสยเกิดกล่าวว่า"ไม่ทราบว่ามีข้อมูลดังกล่าวมีที่มาอย่างไร แต่เข้าใจว่าน่าจะเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ต้องขอเรียนว่าแกนนำเกิดจากมวลชนและมวลชนก็เกิดจากแกนนำ ดังนั้น2ฝ่ายมีความเท่าเทียมกัน ไม่มีใครเป็นลูกน้องและไม่มีใครเป็นผู้บังคับบัญชา ดังนั้น ใครจะเป็นแกนนำขึ้นอยู่กับที่ยอมรับของประชาชน ไม่มีใครตั้งใครได้ นอกจากนี้พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ไม่ได้อยู่ในฐานะที่จะแต่งตั้งใครได้ในนปช.(เน้นโดยผู้วิจัย)" (ไทยรัฐ, 11 พฤษภาคม 2553: 15)

อดิศร เพียงเกษ วิสา คัญทัพ และไพจิตร อักษรณรงค์²⁴ (คม ชัด ลึก, 14 พฤษภาคม 2553: 13) ซึ่งมีกระแสข่าวท่ามกลางความขัดแย้งว่า พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ ได้ออกมาชมเชยว่า จะใช้ความรุนแรงกับแกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดินที่เสนอให้ยุติการชุมนุมถึงขนาดที่ถ้าใครยอมสลายการชุมนุมจะโดนเล่นงาน (ไทยโพสต์, 12 พฤษภาคม 2553: 2) ส่วนฝ่ายที่ไม่ต้องการยุติการชุมนุมประกอบด้วย จตุพร พรหมพันธุ์²⁵ อริสมันต์ พงษ์เรืองรอง ขวัญชัย สาระคำ และพ่าย ปั่นเกตุ (มติชน, 13 พฤษภาคม 2553: ออนไลน์)

ด้านภาพที่สื่อสารกับสาธารณะ นปช.แดงทั้งแผ่นดินได้แถลงท่าทีโดยรวม เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม ออกมาว่า นปช.แดงทั้งแผ่นดินยอมรับข้อเสนอลือต้งภายในวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 และยินดีตอบรับการยุบสภาระหว่างวันที่ 15-30 กันยายนโดยไม่มีเงื่อนไข ซึ่งแกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดินไม่ขอนิรโทษกรรมและพร้อมเดินเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม แต่ในฐานะที่ นปช.แดงทั้งแผ่นดินต่อสู้เรื่องความยุติธรรมที่มี 2 มาตรฐานของประเทศนี้มาโดยตลอด เพื่อเป็นการสร้างบรรทัดฐานทางการเมืองจึงมีเงื่อนไขว่า อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และ

²⁴ หลังจากนั้นแกนนำที่ตัดสินใจยุติการชุมนุม คือ วิสา คัญทัพ ได้เขียนบันทึก เพื่อชี้แจงเหตุผลในการยุติบทบาทของตนเองลง ซึ่งในรายละเอียดเนื้อหาได้พูดถึงบรรยากาศการถกเถียง และข้อโต้แย้งของแกนนำในสถานการณ์ช่วงนั้นด้วย โดยอ้างถึงการยุติบทบาทของประธาน นปช.คือนายวีระ มุสิกพงศ์ไปก่อนหน้าในวันที่ 10 เมษายนว่า

"เป็นการตัดสินใจบนพื้นฐานที่ไม่ยอมให้มีการสูญเสียชีวิตและเลือดเนื้อประชาชนอีกต่อไป, เป็นการตัดสินใจบนพื้นฐานที่ยึดมั่นแนวทางสันติวิธีในการต่อสู้, เป็นการตัดสินใจที่เห็นว่าข้อเรียกร้อง "ยุบสภา" ได้รับการตอบรับจากรัฐบาลแล้วตามเงื่อนไขที่ได้เจรจากัน ดังที่ได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนการเจรจา และผ่านมติเป็นเอกฉันท์ในทุกเรื่อง "ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ภาคผนวก ง.

แต่ประเด็นที่เป็นปัญหาระหว่างแกนนำในขณะนั้นคือ

"รายละเอียดสุดท้ายคือการให้ประกันตัวแกนนำทั้ง 24 คน ซึ่งรัฐบาลยอมรับ ขณะที่แกนนำบางส่วนไม่เชื่อมั่นว่ารัฐบาลจะทำตามคำพูด เพราะหลายคนยังห่วง พรก.ฉุกเฉิน ทั้งยังเพิ่มข้อเรียกร้องเรื่องสุเทพ เทือกสุบรรณต้องมอตัวให้ถูกต้องตามกระบวนการยุติธรรมกรณีสั่งฆ่าประชาชน 10 เมษายน อ้างว่าเพื่อเป็นการรับผิดชอบกับชีวิตวีรชนประชาธิปไตย ข้อเรียกร้องเรื่องสุเทพมอตัวทำให้เกิดความสับสนในข้อกฎหมายว่าจะสิ้นสุดลง อย่างไรจึงจะเป็นที่ยอมรับของแกนนำคนเสื้อแดง" ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ภาคผนวก ง.

ซึ่งหลังจากนั้นในวันที่ 11 พฤษภาคม อดิศร เพียงเกษ วิสา คัญทัพ และไพจิตร อักษรณรงค์ที่เห็นด้วยกับวีระ มุสิกพงศ์ ก็ได้ชี้แจงกับที่ประชุมและยุติบทบาทของตนเองลง

²⁵ จตุพร พรหมพันธุ์ได้ออกมากล่าวในบ่ายวันที่ 10 พฤษภาคมว่า "ขณะนี้รัฐบาลพยายามพูดเรื่องการปรองดอง และมีการระบุถึงวันเลือกตั้งใหม่ แต่ตนมองว่า เป็นเพียงการพูดเพื่อให้อาพสว.ยอม แต่ในทางตรงกันข้าม มีความพยายามที่จะกดดันผู้ชุมนุมเสื้อแดงอยู่ตลอด ไม่ว่าจะเป็นการเอาตัวผู้ชุมนุมไปสอบสวนโดยใช้วิธีการป่าเถื่อน เช่น เอาไฟฟ้าช็อต ข้อม ขี้กบ น้ำ และล่าสัตว์เมื่อวันที่ 9 พ.ค.ที่ผ่านมา มีการออกมาจับแกนนำที่ต่างจังหวัด ในขณะที่แกนนำในส่วนกลางก็ถูกตั้งข้อหาติดก่อการร้ายล้มเจ้า แต่ในส่วนเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายนที่มีการสั่งสลายการชุมนุม กลับไม่เคยมีใครพูดถึงความรับผิดชอบส่วนนี้" (มติชน, 11 พฤษภาคม 2553: ออนไลน์) "ผมยืนยันว่าเรื่องนี้ไม่จบแน่นอน ใครจะจับก็จับไป แต่ถ้าสุเทพและอภิสิทธิ์ไม่ถูกดำเนินคดี ผมจะสู้ต่อไปแน่นอน" (มติชน, 11 พฤษภาคม 2553: ออนไลน์)

สุเทพ เทือกสุบรรณ ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจากเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายนด้วยและจะยุติการชุมนุมทันทีที่สุเทพเข้ามาปรับตัว²⁶ (ไทยรัฐ, 12 พฤษภาคม 2553: 16) ซึ่งทางรัฐบาลแสดงท่าทีต่อเงื่อนไขดังกล่าวโดย สุเทพ เทือกสุบรรณ จะเข้าพบ ธาวิต เพ็งดิษฐ์ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ในช่วงบ่ายของวันที่ 11 พฤษภาคม ตามคำร้องทุกข์กล่าวโทษ ซึ่งฝ่ายนปช.แดงทั้งแผ่นดินไม่ยินยอมเพราะต้องการให้สุเทพเข้ามาปรับตัวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยให้มีการออกหมายเรียกเพราะได้มีผู้เสียหายเข้าแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจไว้แล้ว (บ้านเมือง, 13 พฤษภาคม 2553: 6) โดยประเด็นนี้ถือเป็นข้อเรียกร้องสำคัญที่แกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินส่วนหนึ่งหยิบยกขึ้นมา เพื่อต้องการให้รัฐบาลแสดงความรับผิดชอบต่อผู้ชุมนุมที่เสียชีวิตในเหตุการณ์สลายการชุมนุมวันที่ 10 เมษายน ที่ผ่านมาซึ่งถือว่าเป็นประเด็นสำคัญสำหรับฝ่ายผู้ชุมนุมที่รัฐบาลต้องรับผิดชอบและฝ่ายผู้ชุมนุมยอมอาจจะเลยหรือยินยอมได้

ต่อมาอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี จึงออกมาตอบโต้การที่นปช.แดงทั้งแผ่นดินเรียกร้องให้สุเทพ เทือกสุบรรณเข้ามาปรับตัวว่าไม่ใช่ประเด็นสำคัญเพราะมีคณะกรรมการสอบสวนเหตุการณ์ 10 เมษายนอยู่แล้ว และการไปที่กรมสอบสวนคดีพิเศษก็มีใช้การมอบตัว แต่เป็นการส่งสัญญาณว่าต้องการเข้าสู่กระบวนการปรองดองเท่านั้น ไม่ควรมีการตอรอง ประชาชนเดือดร้อนจากการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงมามากแล้ว (คม ชัด ลึก, 12 พฤษภาคม 2553: 13) แล้วหลังจากนั้นรัฐบาลก็ได้เริ่มดำเนินการประกาศมาตรการเชิงรุกโดยขีดเส้นตายให้ผู้ชุมนุมยุติการชุมนุมภายในวันที่ 12 พฤษภาคม มิเช่นนั้นจะตัดน้ำ ตัดไฟ และใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุม โดยฝ่ายรัฐบาลได้ประเมินจำนวนผู้ร่วมชุมนุมในช่วงนี้ว่า ช่วงเวลากลางวันจะมีจำนวนประมาณ 6,000-7,000 คน ส่วนช่วงเวลากลางคืน จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนประมาณ 13,000 คน (ไทยรัฐ, 12 พฤษภาคม 2553: 16)

4.12 การเคลื่อนไหวช่วงวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ถึง วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

ต่อมารัฐบาลได้ประกาศยกเลิกกำหนดการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน แล้วเริ่มดำเนินการ"กระชับพื้นที่"โดยการสลายการชุมนุมซึ่งเริ่มจากตัดน้ำ ตัดไฟ ตัดสัญญาณโทรศัพท์ ปิดการจราจรทั้งทางรถยนต์ รถไฟฟ้า และรถไฟใต้ดินในช่วงค่ำ อีกทั้งห้ามประชาชนเข้ามาในบริเวณที่ชุมนุมโดยประกาศให้เป็นพื้นที่อันตราย และได้ประกาศพระราชกำหนดราชการใน

²⁶ ส่วนกรณีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะเนื่องจากอยู่ในสมัยประชุมจึงมีเอกสิทธิ์สมาชิกสภาผู้แทนคุ้มครองอยู่

สถานการณ์ฉุกเฉินเพิ่มอีก 15 จังหวัด²⁷ (ไทยโพสต์, 14 พฤษภาคม 2553: 10) หลังจากนั้นก็มีการใช้กำลังทหารเข้าประจำการในพื้นที่จุดต่างๆรอบบริเวณพื้นที่ชุมนุม แล้วก็เกิดเหตุการณ์ลอบยิง พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล จนเสียชีวิตในเวลาต่อมา และมีผู้บาดเจ็บจากการปะทะอีกจำนวนหนึ่ง (คม ชัด ลึก, 14 พฤษภาคม 2553: 13)

หลังจากรัฐบาลปฏิบัติการใช้กำลังทหารเข้า "กระชับพื้นที่" ที่ราชประสงค์จนทำให้มีผู้เสียชีวิต ศูนย์สิทธิมนุษยชนเอเชีย (ACHR) ได้เขียนจดหมายเปิดผนึกถึง อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีให้หยุดใช้กำลังทหารเข้าสลายการชุมนุมมิเช่นนั้นจะตกเป็นผู้รับผิดชอบตามมาตรา 25(3)(a)ของธรรมนูญกรุงโรมว่าด้วยศาลอาญาระหว่างประเทศ(Rome Statute of the International Criminal Court) ในการจงใจใช้กำลังโจมตีผู้ชุมนุมที่เป็นประชาชนโดยตรง ซึ่งการใช้กำลังกับผู้ชุมนุม นปช. ที่ราชประสงค์นั้นถือเป็นการกระทำที่ละเมิดต่อมาตราที่ 8 (2)(e)(i) ของธรรมนูญกรุงโรมว่าด้วยศาลอาญาระหว่างประเทศ(www.achrweb.org, 13 May 2010: online) หรือทำที่ของ บัน คี มูน เลขาธิการสหประชาชาติที่แสดงความวิตกกังวลเรื่องการมีผู้เสียชีวิต และเรียกร้องฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงแล้วกลับไปเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างสันติ (คม ชัด ลึก, 17 พฤษภาคม 2553:15) แต่ก็ไม่ได้เกิดผลทางปฏิบัติแต่ประการใด รัฐบาลยังคงดำเนินการใช้กำลังทหารเข้าสลายการชุมนุมต่อไป

หลังจากการเข้าปฏิบัติการ "กระชับพื้นที่" ของรัฐบาลผ่านไป ทำให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ฝ่ายรัฐบาลได้ออกมาชี้แจงเหตุการณ์เสียชีวิตของบุคคลเหล่านั้นโดยคาดว่าจะมาจาก 4 สาเหตุ ได้แก่ "1.เกิดจากการทำร้ายกันเองระหว่างหน่วยรักษาความปลอดภัย นปช. ที่มีความขัดแย้ง ซึ่งข้อมูลเป็นที่ประจักษ์ทางสื่อมวลชนแล้ว 2.เป็นการสูญเสียจากการยิงอาวุธสงคราม ไม่ว่าจะเป็นอาวุธปืนเล็กยาว เครื่องยิงเอ็ม 79 ระเบิดขว้าง ประทัดยักษ์ ซึ่งเป็นการกระทำของกลุ่มก่อการร้ายติดอาวุธ 3.เกิดจากประชาชนที่ไม่พอใจผลกระทบ และการกระทำของ นปช. ที่ออกมาทำร้ายและยิงผู้ชุมนุม ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้จับกุมดำเนินการไว้บ้างแล้ว และ 4.ไม่ปฏิเสธว่าเจ้าหน้าที่ก็ต้องพยายามยิงปืนลูกซอง แต่เป็นการยิงแบบแนวตากับพื้น เพื่อกดดันไม่ให้กลุ่มชุมนุมเข้ามาทำร้ายเจ้าหน้าที่ โดยไม่ได้หวังชีวิต" (มติชน, 16 พฤษภาคม 2553: 13) และกล่าวว่าปฏิบัติการของฝ่ายรัฐบาลได้ผลเพราะทำให้ผู้ชุมนุมลดลงอย่างมาก

²⁷ ประกอบด้วย ชลบุรี นนทบุรี สมุทรปราการ ปทุมธานี อุทัยธานี ขอนแก่น อุดรธานี ชัยภูมิ นครราชสีมา ศรีสะเกษ เชียงใหม่ เชียงราย น่าน ลำปาง และนครสวรรค์

ต่อมาก็เริ่มมีปรากฏการณ์การตั้งเวทีขึ้นใหม่ที่บริเวณตลาดคลองเตย มีแกนนำคือ ประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ ผู้ซึ่งเป็นอดีตแกนนำนปท.สายสัมพันธ์ประชาธิปไตย เป็นเวทีที่รวบรวมผู้ชุมนุมที่ไม่สามารถเข้าไปยังพื้นที่แยกราชประสงค์ได้และมีความคับคั่งจากการนำเสนอข่าวด้านเดียวของฝ่ายรัฐ ที่ต้องการออกมารวมตัวกันเพื่อฟังการปราศรัยและแสดงจุดยืนให้รัฐบาลยกเลิกการใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุมด้วย ซึ่งหลังจากนี้ก็ได้มีเวทีรอบบริเวณพื้นที่ชุมนุมเกิดขึ้นอีกหลายเวที อาทิเช่น บริเวณแยกดินแดง บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ บริเวณสะพานเหลือง เป็นต้น ซึ่งมีลักษณะเป็นขนมชั้น โอบล้อมทหารที่ตั้งพื้นที่รอบเวทีแยกราชประสงค์อยู่

ฝ่ายรัฐบาลจึงได้แถลงประเมินผู้ชุมนุมและอธิบายการจัดการสลายการชุมนุมต่อสาธารณชนว่า มีผู้ชุมนุมแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ 1.การชุมนุมที่แยกราชประสงค์ โดยช่วงค่ำมีผู้ชุมนุม 6,000 คน ซึ่งถือว่าลดลง 2.การชุมนุมรอบพื้นที่ราชประสงค์ มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก มีความพยายามของผู้ชุมนุมบางส่วนติดอาวุธมาโอบล้อมเจ้าหน้าที่ ในลักษณะเป็นขนมชั้น เพื่อกดดันไม่ให้เจ้าหน้าที่กระชากกำลังตั้งด่านสกัดกั้นผู้ชุมนุมได้ โดยมีระบบบริหารสั่งการมีเครือข่ายโยงใยพอสมควร แต่ความพยายามไม่ประสบความสำเร็จเพราะเจ้าหน้าที่เตรียมวางแผนรับมือไว้ได้ (ไทยรัฐ, 16 พฤษภาคม 2553: 2) และในพื้นที่ชุมนุมยังมีการนำป้าย "เขตกระสุนจริง" ของฝ่ายรัฐบาลมาติดเพื่อห้ามประชาชนที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเด็ดขาดเข้ามาในบริเวณพื้นที่ชุมนุมด้วย (ไทยรัฐ, 16 พฤษภาคม 2553: 8)

ด้านหนังสือพิมพ์ไฟแนนเชียลไทม์ได้แถลงผ่านบทบรรณาธิการเรียกร้องกลับสู่การเจรจาโดย "การเจรจาจำเป็นต้องให้ได้ผลสองอย่าง อย่างแรกคือการจัดการเลือกตั้งโดยเร็ว นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ระบุนี้ไว้ก่อนหน้านี้นี้จะเป็นเดือน พย. แต่มันจะต้องเร็วกว่านั้น อย่างที่สองกลุ่มเสื้อแดงจะต้องได้รับหลักประกันว่าพวกเขาจะได้ผ่านกระบวนการยุติธรรมที่เป็นธรรม" ด้านสำนักข่าวบีบีซีได้รายงานจุดยืนของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาที่เรียกร้องให้ฝ่ายนปท.แดงทั้งแผ่นดินและฝ่ายรัฐบาลหาทางออกร่วมกันอย่างสันติ ส่วนสำนักข่าวรอยเตอร์รายงานจุดยืนของรัฐบาลแคนาดาที่ผู้สื่อข่าวจากสำนักข่าวฟรานซ์ 24 ของประเทศฝรั่งเศส คือ เนลสัน แรนด์ ซึ่งเป็นพลเมืองของแคนาดาถูกยิงได้รับบาดเจ็บจากการปะทะว่าต้องการให้คู่ขัดแย้งกลับสู่การเจรจา(มติชน, 15 พฤษภาคม 2553: ออนไลน์)

เมื่อเวลาผ่านไปทำให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ซึ่งทั้งหมดเป็นผู้ชุมนุมและหน่วยรักษาความปลอดภัยของฝ่ายนปท.แดงทั้งแผ่นดินทั้งสิ้น ต่อมาวันที่ 16 พฤษภาคมฝ่ายนปท.แดงทั้งแผ่นดินจึงได้แถลงขอเรียกร้องต่อรัฐบาลว่าให้รัฐบาลประกาศสั่งการเจ้าหน้าที่หยุดยิงเพื่อหยุด

การสูญเสียชีวิตของประชาชน และถอนกำลังทหารออกจากพื้นที่ที่มีการเผชิญหน้าในทันที หากรัฐบาลดำเนินการตามนี้ นปช.แดงทั้งแผ่นดินยินดีเดินทางสู่การเจรจาในทันที พร้อมเรียกร้องให้สหประชาชาติมาเป็นตัวกลางในการเจรจา แต่อย่างไรก็ตามก็จะไม่ยอมยุติการชุมนุมในสถานการณ์ที่รัฐบาลกำลังใช้กำลังทหารเข้าปราบปรามประชาชนอยู่ในขณะนี้ (ไทยรัฐ, 17 พฤษภาคม 2553: 12) แต่ก็ได้เกิดผลในทางปฏิบัติแต่อย่างใดทั้งการที่องค์การสหประชาชาติไม่ได้เข้ามาเป็นตัวกลางในการจัดการปัญหาและรัฐบาลก็ยังคงดำเนินปฏิบัติการทางการทหารปราบปรามประชาชนต่อไป แต่ในอีกด้านหนึ่งฝ่ายนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ยังอนุญาตให้ผู้ชุมนุมที่ต้องการกลับบ้านกลับบ้านได้ และยอมรับข้อเสนอจากการที่เจ้าหน้าที่องค์การพัฒนาเอกชนเรียกร้องให้นำเด็กและผู้หญิงไปอยู่ยังที่ที่ปลอดภัย (ไทยรัฐ, 17 พฤษภาคม 2553: 12)

ทางฝ่ายรัฐบาลยังคงดำเนินการแถลงตอบโต้ประเด็นข้อเรียกร้องของฝ่ายนปช.แดงทั้งแผ่นดินว่าไม่มีความจำเป็นใดที่รัฐบาลจะหยุดปฏิบัติการดังกล่าวเพราะมีการประชุมคณะรัฐมนตรีวาระพิเศษและมีมติออกมาแล้ว²⁸ ส่วนเรื่องการให้องค์การสหประชาชาติเข้ามาเป็นตัวกลางนั้น รัฐบาลไทยทุกยุคทุกสมัยไม่มีนโยบายให้องค์การระหว่างประเทศเข้ามาแทรกแซงกิจการภายในและเป็นมิตรประเทศที่ดีต่อองค์การระหว่างประเทศมาตลอดไม่มีความจำเป็นใดๆที่องค์การสหประชาชาติจะเข้ามาแทรกแซงได้ทั้งยังเรียกร้องให้ประณามกลุ่มที่ทำผิดกฎหมายและเป็นภัยต่อความมั่นคงด้วย (ข่าวสด, 18 พฤษภาคม 2553: 14) และได้ประกาศให้วันที่ 17-18 พฤษภาคมเป็นวันหยุดราชการในเขตกรุงเทพมหานครด้วย ขณะเดียวกันกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยก็ออกมาสนับสนุนพร้อมทั้งกดดันรัฐบาลให้จัดการกับฝ่ายนปช.แดงทั้งแผ่นดินให้ได้เด็ดขาด ถ้ารัฐบาลล้มเหลวทางกลุ่มก็คงไม่นิ่งดูดายต้องปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง (ไทยรัฐ, 17 พฤษภาคม 2553: 15)

ด้านความเคลื่อนไหว จากการที่ฝ่ายรัฐบาลได้ประกาศมาตรการกดดันให้ฝ่ายนปช.แดงทั้งแผ่นดินยุติการชุมนุมภายในเวลาที่รัฐบาลกำหนด คือ เมื่อสถานการณ์เข้าสู่วันที่ 17

²⁸ มติคือ 1.อนุมัติการประกาศใช้พระราชกำหนดบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน(พรก.ฉุกเฉิน) ใน 5 จังหวัดเพิ่มเติม ได้แก่ อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด มหาสารคาม หนองบัวลำพู สกลนคร เพื่อควบคุมสถานการณ์ดังกล่าว โดยเจ้าหน้าที่ได้วางมาตรการในการดูแลความเรียบร้อยทั้ง 5 จังหวัดแล้ว

2. อนุมัติให้วันที่ 17-18 พ.ค.เป็นวันหยุดราชการ ในท้องที่กทม.เพราะมีความจำเป็นที่จะต้องมีการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ กทม.ให้เป็นไปด้วยดี การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทางด้านความมั่นคงขณะนี้กำลังดำเนินอย่างต่อเนื่องและมีผลคืบหน้าตามลำดับ แต่มีความจำเป็นให้เจ้าหน้าที่ราชการได้ทำงานโดยสะดวก

3.การปฏิบัติการการดูแลพื้นที่และการกำชับกำลังไปพื้นที่ราชประสงค์ เนื่องจากมีสถานการณ์การชุมนุมที่ขัดกับกฎหมายและส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของบ้านเมือง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่ได้เป็นการคุกคามหรือใช้อาวุธต่อประชาชนอย่างที่มีการกล่าวอ้างกัน

พฤษภาคมฝ่ายสามโมงแต่ก็ไม่เป็นผลสำเร็จ สถานการณ์ก็เพิ่มความตึงเครียดทั้งต่อฝ่ายรัฐบาลเองและฝ่าย นปช.แดงทั้งแผ่นดินเพราะจำนวนผู้ชุมนุมที่เสียชีวิตมีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทางด้านแนวร่วมของ นปช.แดงทั้งแผ่นดิน คือ พรรคเพื่อไทยได้มายื่นหนังสือเสนอข้อเรียกร้องต่อสถานการณ์ทางการเมืองของไทยในปัจจุบันให้ส่งกองกำลังสันติภาพเข้ามาในประเทศไทย อีกทั้งยังมีพระสงฆ์จำนวน 40 เณรทางมายื่นหนังสือที่องค์การสหประชาชาติเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลยุติการใช้ความรุนแรงและเรียกร้องให้ยูเอ็นเข้ามาไกล่เกลี่ยปัญหาความรุนแรงในประเทศไทยระหว่างฝ่ายรัฐบาลกับฝ่าย นปช.แดงทั้งแผ่นดินด้วย (ข่าวสด, 18 พฤษภาคม 2553: 14) ซึ่งในขณะนี้ที่องค์การสหประชาชาติยังไม่แสดงท่าทีใดๆ ออกมา กลับมีการรายงานข่าวท่าทีของสหรัฐอเมริกาจากสื่อต่างประเทศ อาทิเช่น วอลล์สตรีท เจอร์นัลด์ รายงานว่า กอร์ดอน ดูกลิด โฆษกกระทรวงต่างประเทศระบุว่า สหรัฐอเมริกายังคงจับตาสถานการณ์วิกฤตในเมืองไทยอย่างใกล้ชิด และหวังว่าสถานการณ์ขัดแย้งขณะนี้จะมีการทางออกโดยพื้นฐาน และหากมีมติหรือมาตรการใด ๆ ที่เรียกร้องให้องค์การสหประชาชาติเข้าไปเกี่ยวข้อง สหรัฐอเมริกาจะไปที่องค์การสหประชาชาติเพื่อเข้าร่วมแก้ปัญหา (มติชน, 17 พฤษภาคม 2553: ออนไลน์)

ต่อมารัฐบาลก็ได้ประกาศให้วันที่ 19-21 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 เป็นวันหยุดราชการต่อไปอีก ส่วนภาคส่วนอื่นของสังคมช่วงเวลานั้น ได้มีข้อเสนอของประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาที่ขอให้ทุกฝ่ายยุติความรุนแรงที่เกิดขึ้นและเปิดการเจรจาเพื่อหาทางออกที่เหมาะสมโดยยึดหลักสันติ ซึ่งทางสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ส่วนหนึ่งพร้อมเป็นตัวกลางเข้าร่วมในการเจรจา (ข่าวหุ้น, 18 พฤษภาคม 2553: 3) ทางฝ่าย นปช.แดงทั้งแผ่นดินก็แถลงตอบรับข้อเสนอดังกล่าวพร้อมทั้งกล่าวว่าถ้าการตอบรับขององค์การสหประชาชาติเพียงอย่างเดียวเกรงว่าจะล่าช้าไม่ทันการณ์ (มติชน, 19 พฤษภาคม 2553: 15) แต่ในที่สุดวันที่ 19 พฤษภาคมช่วงเช้าตรู่รัฐบาลก็ได้ใช้กำลังทหาร รถหุ้มเกราะ รถสายพานลำเลียง รถน้ำทหาร สั่งการให้เจ้าหน้าที่บุกเข้าสลายการชุมนุมที่เวทีราชประสงค์โดยเคลื่อนกำลังจากแยกศาลาแดง ซึ่งแกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดินได้ประกาศยุติการชุมนุมในช่วงเวลาประมาณ 13.20 น. ของวันนั้นเอง

4.13 สรุป

การชุมนุมเคลื่อนไหวภายใต้การนำของ นปช.แดงทั้งแผ่นดิน เริ่มต้นขึ้นในวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2553 โดยมีข้อเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภา ซึ่งช่วงเตรียมการชุมนุมฝ่ายรัฐบาลได้สร้างภาพกดดันฝ่ายผู้ชุมนุมว่านิยมแนวทางที่รุนแรงเพื่อลดความชอบธรรมในการจัดการชุมนุมและบังคับใช้กฎหมายเพื่อสกัดกั้นการชุมนุม อาทิเช่น การประกาศใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร เป็นต้น แต่ทางแกนนำก็ประกาศเดินหน้าจัดการชุมนุมต่อไป เริ่ม

จากการเคลื่อนขบวนที่มาจากทิศทุกทาง ทั้งทางบกและทางเรือโดยดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย แล้วมารวมตัวชุมนุมบริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศ โดยช่วงแรกแกนนำคาดการณ์ระยะเวลาการชุมนุมว่าจะไม่ให้เกิด 7 วันหรืออย่างมากไม่เกิดช่วงเทศกาลสงกรานต์ โดยใช้ยุทธวิธีเคลื่อนไหวกดดันให้เป็นไปตามข้อเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภานั้น คือ การระดมผู้คนจำนวนมากเข้ามายึดพื้นที่ชุมนุมกดดัน การเคลื่อนขบวนยานยนต์ไปกดดันรัฐบาลที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ ต่อมาก็ประกาศวิธีการสละเลือดซึ่งเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่แกนนำ คือ ญัฐภูมิ ไสยเกื้อเกิดความคับแค้นใจต่อท่าทีที่นิ่งเฉยของรัฐบาล จากนั้นก็ได้มีการนำเลือดไปเทหลังตามสถานที่ต่างๆ ซึ่งการเคลื่อนไหวดำเนินไปตามแนวทางนโยบายด้วยความเรียบร้อย ส่งผลให้แกนนำประเมินสถานการณ์ทั้งความพร้อมของผู้เข้าร่วมชุมนุมและการบริหารจัดการจึงประกาศชุมนุมยืดเยื้อ แล้วเตรียมการระดมพลเคลื่อนขบวนกดดันอีกครั้งโดยประกาศ"ขอบคุณชาวกรุงเทพ" เมื่อดำเนินการตามยุทธวิธีนี้ทุกอย่างก็ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย แม้จะมีกลุ่มประชาชนที่ออกมาคัดค้านการเคลื่อนไหวบ้างเล็กน้อย ซึ่งแม้แต่นายกรัฐมนตรียังกล่าวแสดงความชื่นชมและเริ่มพูดถึงการเจรจากับกลุ่มผู้ชุมนุมขึ้น นอกจากนั้นอีกด้านหนึ่งของการเคลื่อนไหวยังเกิดปรากฏการณ์ที่ผู้ชุมนุมต่างจังหวัดที่ไม่สามารถเดินทางเข้ามาชุมนุมในพื้นที่กรุงเทพมหานครเริ่มมารวมตัวกันชุมนุมที่หน้าศาลากลางจังหวัดและรับชมการถ่ายทอดสดจากเวทีส่วนกลางร่วมกันโดยเริ่มจากจังหวัดขอนแก่นอีกด้วย

ช่วงเวลานี้ฝ่ายผู้ร่วมชุมนุมส่วนหนึ่งที่ตรงพื้นที่คือผู้ชุมนุมที่มาจากต่างจังหวัด โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคอีสาน เป็นกำลังหลักที่มีจำนวนชัดเจนที่แกนนำให้ความสำคัญ เพราะมีสังกัดกลุ่มชัดเจน สะท้อนจากหลังจากประกาศชุมนุมยืดเยื้อได้มีการจัดประชุมสมัชชาภาคต่างๆ เพื่อพูดคุยกับแกนนำย่อยจากต่างจังหวัดในการวางแผนสับเปลี่ยนกำลังคน ด้านการปฏิบัติตามแนวทางนโยบาย ผู้ชุมนุมต่างยึดกุมแนวทางนโยบายโดยเฉพาะแนวทางสันติวิธีไว้ได้เป็นอย่างดีซึ่งแกนนำ คือ เหวง โตจิราการมีบทบาทหลักในการดูแลและย้ำเตือนแนวทางสันติวิธีและปรากฏการณ์ที่แตกต่างจากแนวทางนโยบายก็จะถูกอธิบายว่าเป็น"แดงเทียม"ซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐหรือผู้ชุมนุมสามารถจับกุม เชิญออกจากพื้นที่ชุมนุม หรือให้หน่วยรักษาความปลอดภัยเข้ามาจัดการได้ นอกจากนั้นยังมีการปกป้ององค์กรจากแนวทางนโยบายที่แตกต่าง คือ การแถลงแยกทางกับพล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล และ สุรชัย ด่านวัฒนานุสรณ์ โดยกล่าวว่าทั้งสองไม่ใช่แกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดินอีกด้วย แต่หลังจากนั้นเมื่อพล.ต.ชิตติยะปรากฏตัวในพื้นที่ชุมนุมก็ยังคงมีผู้ชุมนุมเข้าไปต้อนรับขับสู้

ด้านผู้สนับสนุนขบวนการทางด้านนักการเมืองและพรรคการเมือง คือ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรและพรรคเพื่อไทยได้ให้การหนุนเสริมการเคลื่อนไหวก่อนหน้า โดยพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร

มีบทบาทในการพินอินเข้ามาให้กำลังใจผู้ชุมนุม ส่วนพรรคเพื่อไทยได้ขึ้นเวทีบนปท.แดงทั้งแผ่นดิน และแถลงสนับสนุนการเคลื่อนไหวอย่างเป็นทางการ ด้านนักวิชาการ นักกิจกรรมทางสังคมที่ให้การสนับสนุนขบวนการก็มีทั้งหนุนเสริม คือ การช่วยรณรงค์ให้คนกรุงเทพเข้าใจผู้ชุมนุม การออกแถลงการณ์ปกป้องสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมและคัดค้านการใช้กฎหมายที่ลิดรอนสิทธิเสรีภาพ การเสนอทางออกให้ยุบสภาภายใน 3 เดือน เป็นต้น และส่วนที่วิพากษ์วิจารณ์การชุมนุม ได้แก่ การเขียนบทความตั้งข้อสังเกตและวิพากษ์วิจารณ์

หลังจากเคลื่อนไหวขบวนขอขอบคุณชาวกรุงเทพมหานคร เข้าสู่ช่วงวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2553 เป็นสถานการณ์ที่ฝ่ายผู้ชุมนุมถือว่าได้เปรียบ ทางแกนนำจึงมีมาตรการเคลื่อนไหวกดดันรัฐบาลต่อไปอีกโดยมีมติยุทธวิธี"ตามไปดู"แถลงออกมา แต่ต่อมาแกนนำแถลงว่ามีข่าวเกี่ยวกับมาตรการของรัฐบาลจากฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐที่สนับสนุนผู้ชุมนุมบอกว่ารัฐบาลเตรียมมาตรการตอบโต้กลับ ฝ่ายผู้ชุมนุมจึงยุติการเคลื่อนไหวดังกล่าว หลังจากนั้นฝ่ายรัฐบาลได้รุกต่อโดยสร้างสถานการณ์หามาตรการป้องกันผู้ชุมนุมบุกกรุกโดยล้อมรัฐสภาด้วยเครื่องกีดขวางและมีข่าวลือการแพร่ระบาดของไข้หวัด 2009 ในพื้นที่ชุมนุมด้วย ซึ่งมีแนวโน้มที่เป็นผลลบต่อขบวนการ ฝ่ายผู้ชุมนุมจึงแถลงข่าวตอบโต้ ในที่สุดสถานการณ์จึงคลี่คลายไป ต่อมาแกนนำได้ดำเนินมาตรการได้กลับตามแนวทางนโยบายโดยเฉพาะข้อที่ว่าด้วยสันติวิธี คือ ยุทธวิธี"ดาต่อตา เต็มที่ ต่อเต็มที" จัดหน่วยสันติวิธีที่มีแกนนำ คือ เหวง โตจิราการเป็นหลัก นำอาสาสมัครสันติวิธีไปรื้อคันตามเต็นท์เจ้าหน้าที่ทหารตำรวจ รอบบริเวณพื้นที่ชุมนุมเพื่อตรวจค้นอาวุธ นอกจากนั้นยังหายุทธวิธีกดดันรัฐบาลและเป็นการหากิจกรรมให้ผู้ชุมนุมทำโดยการโกนหัวประท้วงเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภา นำโดย สุภรณ์ อัตถาวงศ์ และการเคลื่อนไหวขบวนจักรยานยนต์แจกลูกตึกเกอร์เรียกร้องให้ยุบสภา แต่ฝ่ายรัฐบาลยังมีการส่งกำลังเจ้าหน้าที่เข้ามาประจำการรอบบริเวณพื้นที่ชุมนุม ทั้งวัด โรงเรียน และสถานที่ราชการ ทางแกนนำจึงมีมาตรการกดดันโดยระดมพลเคลื่อนไหวใหญ่ซึ่งต่อมาปรากฏเป็นยุทธวิธีไล่ทหารกลับกรมกองซึ่งถือว่าประสบความสำเร็จ ซึ่งฝ่ายรัฐบาลคาดการณ์ไม่ถึงและไม่มีการรับมือแต่อย่างใด แกนนำจึงมีมาตรการรุกต่อไปโดยประกาศจะเคลื่อนพลไปกดดันนายกรัฐมนตรีให้เจรจาและนำไปสู่การยุบสภาที่กรมทหารราบ 11 รักษาพระองค์ แต่สถานการณ์ก่อนเคลื่อนไหว คือ มีระเบิดตามสถานที่ต่างๆซึ่งเป็นผลลบต่อฝ่ายผู้ชุมนุม การเคลื่อนไหวจึงถูกระงับชั่วคราวเพื่อรอฟังท่าทีของรัฐบาล แต่ในที่สุดก็ได้ข้อสรุปว่าจะมีการเจรจาระหว่างฝ่ายรัฐบาลกับผู้ชุมนุมขึ้น อย่างไรก็ตามช่วงเวลานี้มีแกนนำและผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งไปปักหลักรอขบวนใหญ่อยู่ก่อนแล้ว เมื่อมติแกนนำส่วนกลางมีการเปลี่ยนแปลงจึงทำให้เกิดความไม่พอใจแก่แกนนำ คือ ขวัญชัย สาระคำ ที่ไปปักหลักรอ แต่ก็ไม่มีผลเสียหายนต่อขบวนการโดยรวมแต่ประการใด มีเพียงข่าวแกนนำแตกแยกปรากฏตามสื่อบ้างเท่านั้น

สำหรับฝ่ายต่อต้านขบวนการที่เป็นประชาชน และกลุ่มองค์กรนอกภาครัฐเริ่มปรากฏตัวมากขึ้น เริ่มจากผู้ออกกำลังกายที่สวนลุมพินี นักจัดรายการวิทยุที่เคยเคลื่อนไหวร่วมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยออกอากาศปลุกระดมต้านผู้ชุมนุม ต่อมาก็มีแถลงการณ์จากกลุ่มนักธุรกิจที่คัดค้านการยุบสภา วาทกรรมไพร่-อำมาตย์ และการชุมนุมว่าส่งผลเสียหายต่อธุรกิจ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีกลุ่มสมาชิกรัฐสภา (ส.ว.) ที่กล่าวหาว่าผู้ชุมนุมนิยมความรุนแรงอีกด้วย ด้านผู้สนับสนุนขบวนการฝ่ายนักวิชาการ นักกิจกรรมทางสังคมก็ยังคงทั้งหนุนเสริม เช่น สนนท.ช่วยรณรงค์เชิญชวนคนมาร่วมเคลื่อนไหว นักวิชาการจัดเสวนาทางวิชาการ เป็นต้น และอีกด้านหนึ่งก็ตั้งข้อสังเกตและวิพากษ์วิจารณ์การเคลื่อนไหวเช่นเคย ส่วนผู้สนับสนุนหรือพันธมิตรของขบวนการฝ่ายนักการเมือง และพรรคการเมืองนั้น พ.ต.ท.ดร.ทักษิณก็ยังคงโฟนอินหนุนเสริมการต่อสู้ต่อไป ส่วนกรณีที่ถูกรัฐบาลกล่าวหาตบตีเรื่องการเจรจา ก็ได้แถลงในนามส่วนตัวที่พร้อมจะเจรจากับรัฐบาลด้วยตนเองและเสนอยื่นเงื่อนไขต่อรัฐบาลไปซึ่งไม่เกี่ยวข้องในนามองค์กร นปช.แดงทั้งแผ่นดินแต่ประการใด ส่วนพรรคเพื่อไทยที่ได้รับผลกระทบจากกรณีปิดกั้นรัฐสภาโดยตรงก็ร่วมกดดันรัฐบาลหนุนเสริมกัน และมี ส.ส.ทยอยมาขึ้นเวทีพบปะผู้ชุมนุมทั้งในนามส่วนตัวและในนามพรรคด้วย

ต่อมาเข้าสู่ช่วงการเจรจาระหว่างวันที่ 28-29 มีนาคม พ.ศ. 2553 เริ่มต้นภายใต้สถานการณ์ที่หลายฝ่ายมองว่าเป็นสัญญาณที่ดี แต่เมื่อการเจรจาวันแรกผ่านพ้นไป มุมมองต่อการเจรจากลับถูกมองว่าน่าจะหาข้อยุติออกมาเป็นผลของการเจรจาที่ทั้งสองฝ่ายมีส่วนร่วมได้ยาก ซึ่งในวันที่สองของการเจรจาซึ่งแม้ว่ารัฐบาลจะผ่อนปรนระยะเวลาการยุบสภาจากห้าที่ที่ไม่ยอมยุบสภาเลย เปลี่ยนมาเป็นมีข้อเสนอให้ยุบสภาภายใน 9 เดือน แต่อย่างไรก็ตามเวลาส่วนมากของทั้งสองฝ่ายในการเจรจาจะใช้ไปกับการหาแนวร่วมกับสังคมวงกว้างมากกว่าที่จะต้องการให้ได้ข้อสรุปร่วมกัน โดยเฉพาะฝ่ายผู้ชุมนุมที่ประเมินท่าทีของฝ่ายรัฐบาลในวันแรกแล้วว่าข้อเรียกร้องว่าด้วยการยุบสภาเป็นไปได้ยาก จึงหันมาใช้เวทีการเจรจาสื่อสารประเด็นที่ตนเองต้องการสื่อไปถึงคนส่วนใหญ่โดยเฉพาะคนที่อยู่ตรงกลางไม่เลือกข้างให้หันมาเห็นใจฝ่ายผู้ชุมนุมแทน

ท่าทีต่อการเจรจาของผู้ชุมนุมในช่วงแรกคาดหวังผลสำเร็จสูงว่าจะสามารถบรรลุข้อเรียกร้องให้ยุบสภาได้ แต่ต่อมาเริ่มแสดงอาการไม่พอใจแกนนำที่ดูเหมือนโอนอ่อนผ่อนตามฝ่ายรัฐบาลมากเกินไป ส่งผลต่อการเจรจาในวันที่สองที่แกนนำแสดงบทบาทเอาใจผู้ชุมนุมด้วยการใช้เวทีเจรจาเป็นเวทีอภิปรายรัฐบาลเสียส่วนใหญ่ เมื่อผลการเจรจาไม่บรรลุข้อเรียกร้อง ทำให้ผู้ชุมนุมผิดหวังแล้วเดินทางกลับภูมิลำเนา ซึ่งปริมาณผู้ชุมนุมลดลงอย่างเห็นได้ชัดโดยเฉพาะในช่วงเวลากลางวันเพราะผู้ชุมนุมในช่วงเวลานี้ส่วนใหญ่มาจากต่างจังหวัด จึงเป็นหน้าที่ของแกนนำ

ส่วนภูมิภาคที่ต้องทำความเข้าใจกับผู้ชุมนุม แกนนำส่วนกลางเองก็ต้องหายุทธวิธีที่จะสามารถกดดันรัฐบาลเชิงรุกมากยิ่งขึ้นไปอีก

สำหรับฝ่ายผู้สนับสนุนขบวนการ ได้แก่ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้แสดงบทบาทในการให้กำลังใจแกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินที่มีหน้าที่ไปเจรจา และพยายามปลุกใจผู้ชุมนุมในสถานการณ์ที่ผู้ชุมนุมรู้สึกท้อแท้และหมดกำลังใจในการต่อสู้เพื่อให้สู้ต่อไปจนกว่าจะได้รับชัยชนะ ด้านฝ่ายต่อต้าน อาทิเช่น กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ออกมาแสดงจุดยืนไม่เห็นด้วยกับการยุบสภาและการเจรจา แต่ฝ่ายต่อต้านที่เป็นฝ่ายประชาชนยังไม่มีมารวมตัวกันเป็นรูปเป็นร่างชัดเจนมากนักในช่วงเวลานี้ นอกจากนั้นยังมีกลุ่มสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ส่วนหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยกับข้อเรียกร้องการยุบสภา

ภายหลังจากการเจรจาล้มเหลว นปช.แดงทั้งแผ่นดินต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ผู้ชุมนุมขาดขวัญและกำลังใจ ผู้ชุมนุมส่วนใหญ่เดินทางกลับภูมิลำเนาส่งผลต่อจำนวนผู้ชุมนุมที่ลดลงอย่างมาก จึงต้องหันกลับมาฟื้นฟูกำลังใจผู้ชุมนุมโดยบทบาทหลักอยู่ที่แกนนำย่อย ส่วนแกนนำส่วนกลางก็หามาตรการในการเคลื่อนไหวต่อไป โดยประกาศระดมพลเคลื่อนไหวใหญ่กดดันอีกครั้งในวันที่ 3 เมษายน ส่วนสถานการณ์ในช่วงเวลานี้ ฝ่ายต่อต้านการชุมนุมได้พยายามระดมผู้คนที่ไม่เห็นด้วยกับการยุบสภาและการชุมนุมออกมาเคลื่อนไหว โดยมีการแถลงให้ใส่เสื้อสีชมพูมารวมตัวชุมนุมที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยแกนนำฝ่ายต่อต้านนี้ส่วนใหญ่ล้วนเคยเคลื่อนไหวกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมาก่อน แกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินจึงมีมติเคลื่อนไหวและแถลงว่าจะขอใช้พื้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชุมนุมเช่นกัน จนในที่สุดฝ่ายต่อต้านดังกล่าวต้องเปลี่ยนที่ชุมนุมไปเป็นสวนลุมพินี แต่ฝ่ายนปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ยังคงเคลื่อนไหวมายังบริเวณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามมติเดิม ซึ่งผู้ชุมนุมฝ่ายนปช.แดงทั้งแผ่นดินส่วนหนึ่งเกิดหลงทางโดยชีรจกรยานยนต์เข้าไปบริเวณฝ่ายผู้ชุมนุมเสื้อสีชมพูจึงถูกทำร้ายร่างกายบาดเจ็บเล็กน้อย เมื่อถึงวันที่ 3 เมษายน แกนนำนปช.แดงทั้งแผ่นดินได้ประกาศแบ่งการเคลื่อนไหวออกเป็น 2 เส้นทาง คือ เส้นทางที่เคลื่อนไปบริเวณพื้นที่ราชประสงค์และอีกเส้นทางหนึ่งไปสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) ต่อมาในท้ายที่สุดแกนนำก็มีมติชุมนุมยึดพื้นที่ราชประสงค์ชุมนุมยึดเยื้อต่อไปจนกว่ารัฐบาลจะยุบสภา ซึ่งจะเห็นได้ว่าการข่าวและมาตรการเตรียมการรับมือของฝ่ายรัฐต่อยุทธวิธีการเคลื่อนไหวของนปช.แดงทั้งแผ่นดินครั้งนี้ดำเนินไปอย่างล่าช้าและไม่มีมาตรการป้องกันแต่อย่างใด หลังจากนั้นได้นำกฎหมายมาบังคับใช้กรณีที่ผู้ชุมนุมมีการยึดพื้นที่ธุรกิจแต่ไม่เป็นผล

ด้านผู้สนับสนุน ได้แก่ นักวิชาการเช่นสมศักดิ์ เจียมธีรสกุลออกมาตั้งข้อสังเกตกรณีแกนนำตัดสินใจยึดราชประสงค์และเสนอแนะว่าควรกลับสู่การเจรจา ส่วนฝ่ายต่อต้านที่เป็นนักธุรกิจ อาทิเช่น สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ได้ออกมาแสดงความรู้สึกกังวลและขอร้องให้ผู้ชุมนุมเลิกใช้พื้นที่ราชประสงค์ปักหลักชุมนุม ทางด้านกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้แสดงความเห็น เปรียบเทียบ วิพากษ์วิจารณ์ปฏิบัติทางการเมืองของนปช.แดงทั้งแผ่นดินครั้งนี้ด้วย

ต่อมาช่วงวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2553 ภายใต้สถานการณ์ที่หลังจากนปช.แดงทั้งแผ่นดินมีมาตรการชุมนุมยึดเอื้อบริเวณราชประสงค์ได้ส่งผลกระทบในวงกว้าง ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งแกนนำตระหนักเป็นอย่างยิ่งช่วงแรกจึงยังไม่มีมีการเคลื่อนไหวใดๆ แล้วพยายามหามาตรการมาดูแลผู้ชุมนุมอย่างเข้มงวดทั้งด้านการอำนวยความสะดวกและมาตรการด้านความปลอดภัย หลังจากนั้นจึงมีมติเคลื่อนไหวกดดัน รัฐบาลจึงประกาศเส้นทางถนนต้องห้ามไม่ให้ผู้ชุมนุมเคลื่อนขบวนและมีการส่งเคลื่อนกำลังเจ้าหน้าที่ประชิดพื้นที่ชุมนุมบริเวณราชประสงค์ แกนนำจึงมีมติให้หน่วยรักษาความปลอดภัย สันติวิธี และระดมผู้ชุมนุมเผชิญหน้ากับเจ้าหน้าที่ด้วยมือเปล่า แต่เนื่องจากผู้ชุมนุมมีจำนวนมากส่งผลให้เจ้าหน้าที่รัฐล่าถอยไป แกนนำจึงประกาศรื้อกลับโดยส่งตัวแทนแกนนำและผู้ชุมนุมจำนวนหนึ่งเคลื่อนขบวนด้วยยานยนต์ไปตามถนนต้องห้าม ซึ่งต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่มีผู้ต่อต้านและเกิดการยิงระเบิดใส่พรรคประชาธิปไตยขณะที่ผู้ชุมนุมเคลื่อนผ่านสถานที่ดังกล่าวด้วย วันต่อมาก็มีการเคลื่อนไหวไปที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เพื่อทวงถามคดีการยุบพรรคประชาธิปไตย ทางฝ่ายรัฐบาลก็เริ่มแสดงท่าทีเตรียมปิดสัญญาณโทรทัศน์และเตรียมการขยายระยะเวลาการประกาศใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร นปช.แดงทั้งแผ่นดินจึงมีมติเคลื่อนไปยังสถานีดาวเทียมไทยคมเพื่อป้องกันการตัดสัญญาณโทรทัศน์ ซึ่งสื่อโทรทัศน์ถือเป็นเครื่องมือสื่อสารสำคัญที่นปช.แดงทั้งแผ่นดินใช้สื่อสารกับผู้ชุมนุมและระดมผู้คน แต่การเคลื่อนไหวครั้งนี้มีการบุกเข้าไปในพื้นที่รัฐสภาโดยอริสมันต์ พงษ์เรืองรองซึ่งเป็นทางผ่านก่อนเดินทางไปสถานีดาวเทียมไทยคมที่ลาดหลุมแก้ว ซึ่งการบุกรัฐสภาครั้งนี้สื่อมวลชนต่างประเทศได้รายงานท่าทีของสหรัฐอเมริกาที่กล่าวตำหนิแนวทางที่ใช้ความรุนแรงนี้ด้วย แต่ด้านการลงทุนนั้นมีการนำเสนอว่านักลงทุนยังคงเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเป็นปกติและต่อเนื่องอยู่ ส่วนท่าทีของรัฐบาลต่อเหตุการณ์นี้ รัฐบาลได้ใช้การบุกรัฐสภาเป็นข้ออ้างว่านปช.แดงทั้งแผ่นดินนิยมความรุนแรงจึงประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่หลายจังหวัดและปิดสัญญาณดาวเทียมในที่สุด ส่วนการปฏิบัติงานของกระทรวงมหาดไทยก็ได้สั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดูแลพื้นที่บริเวณศาลากลางจังหวัดอย่างเข้มงวด แต่นปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ยังคงประกาศเคลื่อนไหวใหญ่กดดันรัฐบาลต่อไป

โดยเคลื่อนพลไปที่สถานีดาวเทียมไทยคมเพื่อกดดันให้เจ้าหน้าที่เปิดสัญญาซึ่งผู้ชุมนุมได้ใช้มือเปล่าต่อสู้กับแก๊สน้ำตา โละและกระบองของเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งปรากฏภาพเจ้าหน้าที่รัฐส่วนหนึ่งยินยอมและแสดงท่าทีที่เป็นมิตรต่อผู้ชุมนุมด้วย ทำให้ฝ่ายผู้ชุมนุมที่ชนะในด้านการได้คืนสัญญาณดาวเทียมและยังมีชัยชนะทางการทหารคือใช้มือเปล่าต่อสู้กับผู้ถืออาวุธด้วย ต่อมาจึงมีการออกหมายจับแกนนำร่วมด้วย หลังจากนั้นฝ่ายรัฐบาลก็ได้ตัดสินใจขอคืนพื้นที่กับกลุ่มผู้ชุมนุมในวันที่ 10 เมษายน

ผู้ร่วมชุมนุมในช่วงนี้ส่วนใหญ่ยังคงเป็นผู้ชุมนุมจากต่างหวัด แต่มีการจัดแบ่งกำลังมาตั้งพื้นที่บริเวณที่ชุมนุมใหม่ คือ แยกราชประสงค์ด้วย ส่วนผู้ชุมนุมชาวกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียงจะมาร่วมชุมนุมในช่วงเวลาเย็นโดยเลือกสถานที่ชุมนุมตามสะดวก และปรากฏชัดว่ามีผู้ชุมนุมชาวกรุงเทพมหานครและพื้นที่ใกล้เคียงชัดเจนขึ้น ปรากฏจากเมื่อแกนนำขอกำลังเข้ารักษาพื้นที่ราชประสงค์ในวันที่ 6 เมษายน ซึ่งมีตัวเลขที่ฝ่ายรัฐบาลประเมินไว้ชัดเจนและมีการประเมินอานุภาพของช่องทางสื่อสารคือโทรศัพท์ด้วยดังได้กล่าวไปแล้ว อีกทั้งเหตุการณ์ระดมคนตั้งพื้นที่บริเวณสถานีดาวเทียมไทยคมที่ลาดหลุมแก้วด้วย นอกจากนั้นยังมีการรวมตัวชุมนุมที่ศาลากลางหลายจังหวัดเป็นจำนวนมากเมื่อรัฐบาลประกาศภาวะฉุกเฉิน

ด้านผู้สนับสนุนขบวนการนั้น นักวิชาการและนักกิจกรรมทางสังคมได้ออกมาปกป้องหลักการพื้นฐาน โดยเรียกร้องให้ยกเลิกพระราชกำหนดราชการณในสถานการณ์ฉุกเฉิน คัดค้านการสลายการชุมนุมแล้วกลับสู่โต๊ะเจรจา เป็นต้น ส่วนพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรนั้นได้เลิกโฟนอินเข้ามาพูดคุยให้กำลังใจผู้ชุมนุมตั้งแต่วันที่ 3 เมษายนแต่ยังคงพูดผ่านสื่อและทวีตเตอร์ในประเด็นสำคัญๆอยู่ต่อไป ฝ่ายต่อต้านที่เป็นประชาชนเริ่มรวมตัวเป็นกลุ่มมากขึ้น คือ กลุ่มเสื้อหลากสี นำโดย ดุลย์ สิทธิสมวงศ์ ที่เคยร่วมตั้งกลุ่มเสื้อสีชมพูก่อนหน้านี้ ด้านกลุ่ม 303 นักวิชาการที่คัดค้านการยุบสภาก็เริ่มปรากฏตัวขึ้น อีกทั้งกลุ่มนักธุรกิจผู้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมก็ออกมาแถลงข่าวอย่างต่อเนื่อง

ต่อมาหลังจากด้านทนายผู้ชุมนุมที่เคลื่อนไปสถานีดาวเทียมไทยคมไม่สำเร็จ ปฏิบัติการขอคืนพื้นที่ของฝ่ายรัฐบาลเพื่อเข้าจัดการกับผู้ชุมนุมก็เริ่มขึ้นในช่วงสายของวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2553 โดยเคลื่อนกำลังไปยังพื้นที่ชุมนุมบริเวณสะพานผ่านฟ้า เป็นเหตุให้เกิดการเผชิญหน้าและปะทะกับระหว่างเจ้าหน้าที่และฝ่ายผู้ชุมนุม มีผู้เสียชีวิตทั้งเจ้าหน้าที่รัฐและผู้ชุมนุม รวมทั้งนักข่าวชาวญี่ปุ่น และมีผู้บาดเจ็บจำนวนมาก ในช่วงดึกทางนปช.แดงทั้งแผ่นดินได้แถลงมาตรการต่อสถานการณ์นี้มีเนื้อหาส่วนหนึ่งกล่าวว่าให้นายกรัฐมนตรีออกนอกประเทศทันทีแต่ไม่เป็นผล ต่อมามีการเจรจาหยุดยิงในที่สุด จากเหตุการณ์นี้ได้ปรากฏว่ามีชายสวมชุดดำไม่ทราบ

ฝ่ายถืออาวุธสงครามอยู่ในบริเวณปะทะด้วย ส่งผลให้รัฐบาลกล่าวหาว่าเป็นฝ่ายผู้ชุมนุมที่เป็นผู้ก่อการร้ายในเวลาต่อมา แต่การที่มีนักข่าวต่างประเทศเสียชีวิตนี้เอง มีผลกดดันรัฐบาลในการหาตัวคนร้ายมาลงโทษด้วย

จากเหตุการณ์เข้าสลายการชุมนุมในครั้งนี้ เกิดปรากฏการณ์เป็นไปเองอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มประกาศภาวะฉุกเฉิน โดยผู้ชุมนุมตามต่างจังหวัดรวมตัวกันชุมนุมคัดค้านการสลายการชุมนุม สำหรับบทบาทของฝ่ายสนับสนุนผู้ชุมนุมที่เป็นนักวิชาการ และนักกิจกรรมทางสังคมต่อเหตุการณ์นี้ คือ ได้ออกแถลงการณ์เรียกร้องให้รัฐบาลแสดงความรับผิดชอบ ทั้งรัฐบาลและผู้ชุมนุมควรกลับสู่โต๊ะเจรจา ส่วนฝ่ายต่อต้านคัดค้านการยุบสภา คือ 303 นักวิชาการเสนอให้แต่งตั้งคณะกรรมการที่เป็นคนกลางเข้ามาสอบสวน

หลังจากยุติการปะทะกัน ฝ่าย นปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ได้จัดงานประกอบพิธีกรรมทางศาสนาให้แก่ผู้เสียชีวิต และแห่ศพรอบเมืองเพื่อเรียกร้องความรับผิดชอบจากรัฐบาล และทางกลุ่มผู้ชุมนุมได้ประกาศหยุดพักการเคลื่อนไหวชั่วคราวระหว่างนั้นก็จัดกิจกรรมชววันสงกรานต์เพื่อรักษาพื้นที่ชุมนุมไว้ แต่ต่อมาก็ได้มีมติให้เคลื่อนย้ายไปรวมกันที่จุดเดียวคือบริเวณราชประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกความปลอดภัย ทางฝ่ายรัฐบาลก็ได้ออกมาแถลงกรณีผู้แต่งชุดดำว่าเป็นผู้ก่อการร้าย และมีมาตรการเร่งจัดการกับแกนนำโดยพยายามเข้าควบคุมตัวแต่ประสบกับความล้มเหลว และเมื่อผู้ชุมนุมประกาศยุทธวิธีระดมพลใหญ่เพื่อเคลื่อนไหวกดดันรัฐบาลอีก รัฐบาลก็ได้สั่งเคลื่อนกำลังตรึงพื้นที่รอบบริเวณราชประสงค์รวมทั้งถนนสีลมด้วย ฝ่ายผู้ชุมนุมจึงส่งตัวแทนไปยื่นหนังสือต่อองค์กรสหประชาชาติให้เข้ามาสังเกตการณ์การชุมนุมและขอองค์กำลังสันติภาพให้เข้ามาดูแลผู้ชุมนุม เมื่อใกล้ถึงวันเคลื่อนไหวกดดันรัฐบาลสั่งเคลื่อนกำลังเจ้าหน้าที่จำนวนมากประชิดพื้นที่ชุมนุม ประกอบกับมีสถานการณ์ที่ผู้ไม่ประสงค์ดีนำสติ๊กเกอร์ที่ไม่เป็นผลดีไปติดบริเวณถนนสีลมที่คาดว่าผู้ชุมนุมจะเคลื่อนไป ทางแกนนำจึงเปลี่ยนยุทธวิธีการเคลื่อนไหวกเป็นแบบตั้งรับคือยุทธวิธีทำ "ค่ายคู ประตูหอรับ" ป้องกันการเข้าสลายการชุมนุม

ผู้ชุมนุมในช่วงเวลาหลังเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายน มีผู้ชุมนุมชาวกรุงเทพมหานครและใกล้เคียงปรากฏตัวมากยิ่งขึ้นจากการที่จำนวนผู้ชุมนุมเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงเย็น และเมื่อประกาศยุบเวทีเหลือเพียงที่ราชประสงค์การดูแลผู้ร่วมชุมนุม พื้นที่ชุมนุมและการสืบเปลี่ยนกำลังคนในส่วนของผู้ชุมนุมต่างจังหวัดก็มีความสะดวกมากขึ้น ส่วนด้านความล้มพันธ์ภายในแกนนำช่วงเวลานี้เป็นผลสืบเนื่องจากการจัดการเวทีในเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายนซึ่งแกนนำมีปัญหาการควบคุมเวที ในที่สุดแกนนำจึงมีมติสั่งย้ายเวทีไปรวมกันที่ราชประสงค์ที่เดียวเพื่ออำนวยความสะดวกดูแล ส่วนการกำหนดยุทธวิธีในการเคลื่อนไหวกก็เป็นไป

แนวทํางานนโยบายและขึ้นอยู่กับทํานการณเฉพาะหน้าอยู่ต่อไป ไม่ว่าจะเป็นการยุบเวที การประกาศเคลื่อนไปถนนสีลม การขอกําลังสันติภาพ การสร้างป้อมค่าย เป็นต้น

ทางด้านฝ่ายผู้สนับสนุนขบวนการ คือ พรรคเพื่อไทยนำโดยพล.อ. เชาวลิต ยงใจยุทธ และสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ได้พยายามประสานกับราชเลขาธิการเพื่อขอพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณ เข้ามายุติความสูญเสียและปัญหาบ้านเมืองแต่ถูกโจมตีจนในที่สุดยกเลิกแนวคิดนี้ไป ส่วนนักวิชาการ คือสมศักดิ์ เจียมธีรสกุลเขียนบทความวิชาการและเสนอให้แกนนำยุติการชุมนุม สำหรับด้านฝ่ายต่อต้านขบวนการก็เริ่มกําลังกันและรุดหนักกดดันรัฐบาลให้จัดการกับผู้ชุมนุมโดยเร็ว ซึ่งนำโดยพรรคการเมืองใหม่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ประกอบกับกลุ่มเสื้อหลากสีก็รวมตัวชุมนุมที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์กดดันกองทัพให้ทํานหน้าที่ซึ่งนัยยะก็คือการจัดการกับผู้ชุมนุมที่ถนนนั้นเอง

หลังจากที่ผู้ชุมนุมตั้งป้อมค่ายแล้วก็ได้มีการรวมตัวกันต่อต้านอยู่หน้าค่ายฝั่งตรงข้ามโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ คือ บริเวณถนนสีลม แต่มาได้มีการยิงระเบิดเข้าใส่ผู้ชุมนุมกลุ่มเสื้อหลากสีทำให้มีผู้เสียชีวิต ส่งผลให้สถานการณ์การชุมนุมตึงเครียดมากยิ่งขึ้น เพราะรัฐบาลพยายามเสนอข่าวว่าระเบิดมาจากฝั่งผู้ชุมนุม นปช.แดงทั้งแผ่นดิน แกนนำจึงมีมติเรียกร้องให้ทูตจากต่างประเทศเข้ามาสังเกตการณ์การชุมนุมและมีท่าทีผ่อนปรนโดยขยายระยะเวลาข้อเรียกร้องให้ยุบสภภายใน 15 วันเป็น 30 วัน ต่อมาทาง นปช.แดงทั้งแผ่นดินก็แถลงมาตรการรุกกลับรัฐบาลว่าให้รัฐบาลยุบสภา มิเช่นนั้นจะระดมผู้คนมาเคลื่อนไหวใหญ่และไม่รับข้อเสนอสื่อที่รัฐบาลแถลงว่าจะยุบสภภายใน 6 เดือนแต่รัฐบาลก็ปฏิเสธ ซึ่งทางสำนักข่าวต่างประเทศมองว่าการเจรจาหรือพยายามหาข้อยุติรอบใหม่เป็นไปได้ยากเพราะรัฐบาลต้องเผชิญกับกลุ่มต่อต้านผู้ชุมนุมออกมากดดันด้วย แต่ก็มีกํานาเสนอข่าวว่ากระทรวงต่างประเทศอินโดนีเซียเป็นกังวลและเร่งให้รัฐบาลรีบคลี่คลายปัญหาเพราะเกรงว่าจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในภูมิภาคซึ่งเป็นเรื่องอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งรัฐบาลเผชิญอยู่ ส่วนด้านแกนนำประเมินรัฐบาลว่าอาจมีการเข้าสลายการชุมนุมจึงประกาศใช้ยุทธวิธีเตรียมการรับสถานการณ์การถูกสลายการชุมนุม โดยมีมาตรการอาทิเช่น ถอดเสื้อสีแดงและสัญลักษณ์สีแดงออก เป็นต้น หลังจากนั้นก็มีเหตุการณ์ยิงระเบิดอาร์พีจีเข้าไปใกล้วัดพระศรีรัตนศาสดารามและข่าวลือเรื่องการสลายการชุมนุมตลอดเวลา แต่ในที่สุดก็ยังไม่มีการสลายการชุมนุมทางแกนนำจึงจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตรให้ผู้เสียชีวิตเพื่อเรียกขวัญกําลัง แต่ทางฝ่ายรัฐบาลกลับสร้างข้อกล่าวหาให้ฝ่ายผู้ชุมนุมเพิ่มขึ้นจากเดิมที่เป็นผู้ก่อการร้าย โดยออกมาแถลงแผนผังขบวนการล้มเจ้าเพื่อลดความชอบธรรมในการชุมนุมแต่ไม่ส่งผลสะท้อนมากนัก ฝ่ายผู้ชุมนุมจึงถูกลบโดยแกนนำประกาศเคลื่อนขบวนด้วยยานยนต์ไปตามถนนวิภาวดีเพื่อเชิญชน

คนมาร่วมชุมนุม แต่เหตุการณ์เคลื่อนไหวครั้งนี้ทำให้มีเจ้าหน้าที่ทหารเสียชีวิต และมีผู้ได้รับบาดเจ็บจากการปะทะด้วย

ทางฝ่ายต่อต้านผู้ชุมนุมทั้งกลุ่มเสื้อหลากสี และพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยก็ออกมาสนับสนุนและกดดันรัฐบาลให้จัดการกับผู้ชุมนุมต่อไป แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์ปะทะที่ถนนวิภาวดีกลุ่มเสื้อหลากสีได้ประกาศยุติการชุมนุมต่อต้าน นปช.แดงทั้งแผ่นดินอย่างไม่มีกำหนด แต่พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกับรวมตัวชุมนุมด้านการยุบสภา และเรียกร้องให้รัฐบาล-กองทัพจัดการผู้ชุมนุม ส่วนทางฝ่ายนักวิชาการและนักกิจกรรมทางสังคมได้ออกแถลงการณ์ชื่นชมที่ พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา มีท่าทีไม่ต้องการใช้ความรุนแรง และกรณีข้อกล่าวหาจากรัฐบาลว่าด้วยการล้มเจ้านั้น ได้มีนักวิชาการทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องออกมาเขียนบทความ ทั้งยังแสดงท่าทีปกป้องตนเองและขบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งด้วย ทำให้ข้อกล่าวหาไม่น่าหนักนัยลงไป

ต่อมาช่วงวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2553 ได้เกิดเหตุการณ์ที่แกนนำส่วนหนึ่งขาดสติแถลงตอบคำถามนักข่าวเกี่ยวกับกองกำลังของฝ่ายรัฐบาลที่อยู่บริเวณโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ในที่สุดตัดสินใจให้เข้าไปตรวจสอบข้อเท็จจริง อันส่งผลเสียให้รัฐบาลและฝ่ายตรงข้ามนำมานว่า นปช.แดงทั้งแผ่นดินบุกโรงพยาบาล ซึ่งแม้จะมีความพยายามขอภัยไปแล้วแต่ฝ่ายผู้ชุมนุมก็ยังคงถูกผลิตซ้ำว่าเป็นผู้นิยมความรุนแรง แกนนำจึงแก้สถานการณ์ด้วยการเปิดพื้นที่และถอยร่นป้อมค่ายเข้ามา ต่อมาวันที่ 3 พฤษภาคมนายกรัฐมนตรีได้แถลงแผนปรองดอง 5 ข้อแต่ขณะเดียวกันโฆษกศอช.กลับแถลงท่าทีว่าเตรียมรณภูมิเกราะเข้าสลายการชุมนุม และรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงกล่าวว่าไม่รับรองความปลอดภัยของแกนนำ ฝ่ายแกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดินจึงได้ประชุมกันแล้วมีมติว่าตอบรับแผนปรองดองแต่ยังคงรุกกลับโดยมีเงื่อนไขว่าต้องยกเลิกพระราชกำหนดราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ถอนกำลังทหารออกไป เปิดสถานีโทรทัศน์ประชาชน (People Channel) และแถลงวันยุบสภาให้ชัดเจน ต่อมานายกรัฐมนตรีก็ได้แถลงวันยุบสภาเป็นวันที่ 15-30 กันยายน แต่ นปช.แดงทั้งแผ่นดินก็ยังคงข้อเรียกร้องเดิมอยู่ แต่หลังจากนั้นนายกรัฐมนตรีกลับมีท่าทีแข็งกร้าวมากขึ้นเนื่องจากถูกกดดันจากหลายฝ่าย รวมทั้งกลุ่มเสื้อหลากสีและกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยด้วย เมื่ออธิการบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับคดีก่อการร้ายของแกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดินไว้เป็นคดีพิเศษ และมีการยิงอาวุธสงครามใส่เจ้าหน้าที่ที่ศาลาแดง ซึ่งเป็นผลลบต่อฝ่ายผู้ชุมนุมแกนนำก็ได้พยายามแถลงให้รัฐบาลรับผิดชอบหาคนกระทำผิดมารับโทษ และช่วงเวลานี้ก็มีข่าวความขัดแย้งในหมู่แกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดิน มีข่าวการแต่งตั้งแกนนำและแนวทางนโยบายใหม่ที่แถลงโดยพล.ต.ชาติชาย ชววัสติผล แล้วปรากฏว่ามีแกนนำส่วนหนึ่งไม่ขึ้นเวทีและยุติบทบาทลงไปด้วยประเด็นที่เกี่ยวกับการยุติการชุมนุมที่มี

ความเห็นไม่ตรงกัน จนนำไปสู่การที่ฝ่ายรัฐบาลประกาศมาตรการ"กระชับพื้นที่"โดยเริ่มจากการชู้ว่าจะตัดน้ำ ตัดไฟ ตัดสัญญาณโทรศัพท์ แล้วสั่งเคลื่อนกำลังเจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุมในเวลาต่อมา

ช่วงนี้ฝ่ายต่อต้านทั้งกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กลุ่มเสื้อหลากสี มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อสถานการณ์ เริ่มจากแผนปรองดองที่นายกรัฐมนตรีเสนอไปนั้น ถูกทั้งสองกลุ่มปฏิเสธโดยกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้แสดงท่าทีปฏิเสธโดยสิ้นเชิง แต่ผู้ชุมนุมกลุ่มเสื้อหลากสีมีท่าทีตอบรับแต่ให้รัฐบาลขยายเวลาการยุบสภาออกไป แต่เมื่อเกิดระเบิดในวันที่ 7 ทั้งสองกลุ่มต่างแสดงท่าทีตรงกันว่าให้รัฐบาลเร่งจัดการกับกลุ่มผู้ชุมนุมโดยเร็ว ส่วนทางด้านผู้สนับสนุนขบวนการ คือ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรที่ถูกดึงเข้ามาเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ ในฐานะเป็นคู่ขัดแย้งกับฝ่ายรัฐบาลโดยตรงด้วย ก็ยังคงถูกนำมาเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องเช่นเคยแต่ก็ได้ออกมาแถลงทั้งประเด็นการรับหรือไม่รับข้อเสนอปรองดองและแต่งตั้งแกนนำใหม่ที่พล.ต.ชาติติยะกล่าวอ้างที่อาจเกิดการเข้าใจผิดว่าขึ้นอยู่กับแกนนำ นปช.แดงทั้งแผ่นดินเพราะตนไม่ใช่แกนนำ ทางพรรคเพื่อไทยก็ได้แสดงจุดยืนที่จะใช้เวที นปช.แดงทั้งแผ่นดินในการเคลื่อนไหวแทนการต่อสู้หรือใช้กลไกในรัฐสภาหนุนเสริมการต่อสู้จากการที่พรรคมีมติไม่ยื่นอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล

ต่อมาเข้าสู่ช่วงสถานการณ์การล้อมปราบ เริ่มจากการยิงพล.ต.ชาติติยะ สวัสดิผล ในวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ซึ่ง นปช.แดงทั้งแผ่นดินตกอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่องค์กรนำสันสภาพการนำรวมหมู่ลงไป ทางฝ่ายรัฐบาลได้ปิดล้อมห้ามเข้าพื้นที่บริเวณราชประสงค์ จึงได้เกิดการตั้งเวทีล้อมรอบโดยผู้สนับสนุนหรือพันธมิตรของขบวนการ ทั้งที่เคยร่วมเคลื่อนไหวตั้งแต่ก่อตั้ง นปช. ได้แก่ ประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ สมบัติ บุญงามอนงค์ เป็นต้น และนักวิชาการ-นักกิจกรรมทางสังคมอื่นๆ ซึ่งพันธมิตรเหล่านี้ในระหว่างที่ชุมนุมก่อนหน้านี้ เมื่อรัฐบาลเริ่มล้อมปราบคนกลุ่มนี้จึงออกมาหนุนช่วยฝ่ายผู้ชุมนุม ซึ่งระหว่างการล้อมปราบรัฐบาลยังคงเผชิญกับภาวะกดดันทั้งฝ่ายผู้ชุมนุมที่มีสภาพเป็นเสรีชนเพราะรัฐบาลตัดช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้ชุมนุมกับแกนนำทุกช่องทาง จึงปรากฏยุทธวิธีแบบเป็นไปเองที่ถูกมองว่ามีความรุนแรง เนื่องจากการใช้หนังสติ๊ก บั้งไฟ ฯลฯตอบโต้รัฐบาลซึ่งรัฐบาลไม่อาจคาดการณ์ได้ อีกทั้งยังฝ่ายผู้ต่อต้านผู้ชุมนุมคือพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ที่กดดันให้รัฐบาลจัดการขั้นเด็ดขาดตลอดเวลา แม้ว่าองค์กรระหว่างประเทศก็กดดันในเรื่องการใช้ความรุนแรงและเสนอแนะว่าควรกลับสู่การเจรจาด้วย ส่วนบทบาทของผู้สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุมได้หนุนช่วยในการกดดันรัฐบาลอาทิเช่น พรรคเพื่อไทย พระภิกษุสงฆ์ ยื่นหนังสือต่อองค์การสหประชาชาติ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร พยายามเคลื่อนไหวระดับนานาชาติ เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีกลุ่ม ส.ว.เสนอมาเป็นคนกลางในการเจรจา

แต่ในที่สุดรัฐบาลก็ได้ใส่ใจ แล้วตัดสินใจใช้กองกำลังเต็มอัตราศึกยึดพื้นที่คืนในวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 เป็นผลสำเร็จ ซึ่งตลอดระยะเวลาการล้อมปราบมีผู้ชุมนุมบาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก